

Halkın Günlüğü

YIL: 1 SAYI: 10 16-31 ARALIK 1997 FİYAT: 150.000 (KDV DAHİL)

SADAKAYA EMEKÇİLERDEN PROTESTO

Hakim sınıflarla birlikte sarı sendika ağalarının binbir oyunlarla pasifize etmeye çalıştıkları kamu emekçileri, IMF direktifleri doğrultusunda ANASOL-D Hükümeti'nin 1998 yılı bütçe öngörüsünde uygulamaya koyacağı %30'luk "sadaka" zammı ve sendikalar üzerindeki faşist baskıları protesto etmek amacıyla 7 ve 11 Aralık'ta alanlara çıkarak tüm ülkede hayatı durdurdular.

● Sayfa 4'de

DİSK Ankara yolunda

İş ten atılma- lar ı, özelleş- tirmeyi, sendika- sızlaştır- m a y ı, zamları, gelir da- ğ ılı m ın d a k i

adaletsizliği dile getirmek, çetelerin yargılanmasını talep etmek ve siyasileri uyarmak amacıyla başlatılan yürüyüşe çeşitli DKÖ'ler, siyasi partiler ve sendikalar yoğun destek veriyor.

● Sayfa 6'da

Dokunulmazlıkların kaldırılması aldatmacadır

Kitlelerin bi- linçlerini bu- l a n d ır m a y ı ş im di ye ka dar ge ç en sü re ç te b ü y ü k o r a n d a b a ş a r a n s ö m ü r ü c ü a s a l a k l a r ın "dokunul- m a z l ı k l a r ın

kaldırılması" yönlü kararlarında satranç tahtasında yürütülen stratejik savaşta hakim sınıfların attığı taktik bir adımdır.

● Sayfa 11'de

Can dost, güzel insan, değerli kardeşim,

Nasıl başlayacağımı ve nasıl devam edeceğimi bilmeden masamda duran kağıt ve kaleme sarıldım. Oysa sana yazmak için biraz daha zaman istliyordum. Her nasılsa duyulandım ve üzüntüyle sevincin anıforunun derinliklerinde buldum düşüncelerimi...

Duydum ki, yine açlıklarda-sınız ve tekrar usulca yatı-mışsınız sessiz, sedasız o di-renge bedenlerinizi...

Duydum, duydum da heyecanım doruğundaki bir tek anı yakala-maya çalışırken gayri aklı gözlerim-den iki damla yaş... Hem sevindim hem üzüldüm... Sevindim, çünkü yaşamın bize dayattığı, yalnızca di-renmekli... Direnç görünce, dire-nen dostları görünce sevindim... Üzüldüm; bensiz yürüyen bu ka-çıncı kervan kim bilir... Kaç fersah gerilerden izliyorum, bu yürüyen kervanı... Üzülmem bundandır iş-te...

Kusura bakma güzel kardeşim, bu mektubu tamamen duygularla başbaşa ve insani yanının tahak-kümü altında işgaldeyken yazıyo-rum... Bu nedenden dolayı bir hayli tek yanlı, mantığın içine almadığı

bir mektup gibi gelebilir.

Keşke yanınızda olabilseydim, o anı yalnızca yüreğimde değil, beden-imle de sizlere katılarak yaşama şansım olsaydı... O zaman inan bu hüzün, yerini yanınızda, sizden aldığım güçle dirence bırakırdı... Ama ne yazık ki, yukarıda belirttiğim gibi fersah fersah gerilerden geliyoruz. Ve bu beni kahrediyor. Ve billyo-rum ki, hiç bir kartal, sizler kadar yüksek uçuşa cesaretini göstere-mez, hiç bir nehir sizler kadar duru, coşkun ve berrak akamaz... Ve hiç bir kaptan bu fırtınada denize açıl-ma cesaretini gösteremez... Bunları düşündükçe içten bir tebessümle işaret parmağımın yanı tarafıyla gözlerimi ovuyorum... Ve hiç bek-lenmedik bir anda o güzel dostla-rın sevecen yüzleri takılıyor göz uç-larına. Bu birazda aylık saatlerin-de unutulupla sonradan hatırlanan ve söylenmesinin yarattığı kaygının kasvetiyle dolu sözler gibi bir şey... Ve kulağımda hiç eksilmeyen bir çığlık gibi sanyor beni. Ve geniş bir coğrafyada yürürken, ülkeler, ne-hirler, denizler giriyor özlemimin to-

muruyla arama... İşte tamda o an yüreğimin en derin noktasında ye-şeren dost özlemi, bentliğini sarar-ken bir dağın zirvesinde karşıtıyo-rum, hafiften esen sabah yelini... Kükürdü yok, oksijeni bol esinti takı-lıyor burun deliklerimden, kanat boyu akan yel ürpertiyo ciğerleri-mi, düzenli bir titremedir alıp götü-rüyör yoldaş sıcaklığına. Bu sıcaklık dındırse de titreme nöbetlerimi, siz-lerin bir kaç adım ileride olmanız sizler adına sevindirir de, heye-canlı bir duygu bıraksa da yürek damarlarımıza, kendi payımıza dü-şen yalnızca omuz omuza olmayış-ımızın hasreti, kahretsin... Çığırkan bir mavinin koynunda kanat çırpın bir şahinin öfkesi nasıl parçalıyorsa karanlığı öyle parçalayacak (giz)ksi-niz coğrafyamızda görünen kara perdeyi. Ve helin yapan bir kuşun emek, incelik ve zerafetiyle görüle-cek mavilik ve güneş sarılığı... Bildi-gim tek şey bu... Kalemimin rotasını çevirmeye çalışsam da olmuyor, dönüp dönüp takiliyorum dağ yel-lerine...

İşte böyle can kardeşim, yazacak

bir şey de düşmüyor kalemimin mü-rekkeplerine... Biliyorum ki, bir mah-pusun mektubu böyle olmamalı, fakat neylesin, hazırlıksızlıklar için-deyken duyduğum haberin etkili eolntisi...

Biraz da konuyu değiştirme çabası-na gireyim ki, sanırım böylesi daha iyi olacak... Bizde yaprak dökümü tamamlandı... Bir yağmurdur yağıp duruyor. Ağaçların çımıçplak kışa soyunuşu, bir biçimiyse zamanın bir hayli geçtiğinin belirtisi... Bunun ötesinde ölü bir toprağın ağırlığı al-tında dinilip duruyoruz, yaşadığı-mızın tek belirtisi... Eh...! bazen de böyle haberlerle sarsılıyoruz işte, hepsi bu...

Ve ayrıca sevindirici bir haberim var. Esir kamplarıyla yazışma sefer-borlığı ilan ettik... Bir çok esir kampa-na düzenli olarak yazacak insan-lar... Yani umarım yazarlardı...

Yok yok olmuyor en iyisi beni nokta-layayım...

Sonuç olarak, mektubumu burada noktalarken en derin duygularıyla tüm dostları kucaklıyor, kavga sı-caklığıyla hepinizi öpüyorum.

En derin saygılarımla. Mücadeleniz-de başarılar.

DERSİM'DEN BİR OKUR

DUYURU

10 Kasım Pazartesi günü gazetemizi basan Terörle Mücade-le Ekipleri, bütün dökümanlara ve arşivimize elkoymuştur. Elkonulan belgeler arasında gazetemiz çalışanlarına ait muhabir kimlikleri ile yine gazetemize ait boş basın kartları da bulun-maktaydı. Bu nedente aşağıda örneğini verdiğimiz eski basın kartları-mız geçersizdir. Okuyucularımızın ve devrimci, demokrat kamuoyu-nun bu konuda dikkatli davranması gerekmektedir.

Aynı baskında bölgelerin hesaplarına ve banka dekontlarına da el konulduğundan, bütün bölgelerin (özellikle yurtdışı) geçmiş banka dekontlarını ve gazete satış hesap dökümünü acilen bize gönder-meleri gerekmektedir. Aksi takdirde hesaplarda kaşıklık çıkacaktır.

Gazetemizle dayanışmak amacı ile Fransa'da bulunan Paris ve Mühlhouse bölgeleri toplam 8400 Frank (Paris 5000, Mühlhouse 3400) bağışta bulunmuş-lardır. Göstermiş oldukları du-yarlılıktan dolayı bu bölgeler-deki gazete okurlarımıza teşekkür ederiz.

Ayrıca, 1-16 Kasım tarihli gaze-temizin okur sayfasında yayın-lanan "Duyuru" başlıklı yazıda teşhir edilen bölgeler arasında Almanya'nın Bremen şehri yan-lışlıkla yer almıştır. Düzeltir, okur-larımızdan özür dileriz.

NOT: Şenitlerimize ait bütün materyallere polis tarafından elkonulduğundan, okurlarımızın bu konuda duyarlı olmalarını ve ellerindeki bilgi ve resimleri bize göndermelerini bekliyoruz.

HALKIN GÜNLÜĞÜ

HALKIN GÜNLÜĞÜ

15 Günlük Siyasi Gazete

**BASIN
PRESS**

Adı/Name:
Soyadı/Surname:
Görevi/Occupation:
Kart No:

- A**
- 1 - TUTUŞTURUN GECELERİ
 - 2 - PUKELEKA
 - 3 - YENİCE YOLLARI
 - 4 - BENİM GİBİ
 - 5 - MİRO
 - 6 - GÜZELLİĞİN ON PARA ETMEZ

- B**
- 1 - ZAFERİ MÜJDELYÖR
 - 2 - BİBEXTİYANE ME
 - 3 - SONO
 - 4 - AL SEDEFLİ ŞAFAKLAR
 - 5 - ÇİN ELAR
 - 6 - AVA GUNDÊ ME KUW TÊ

ÇIKTI

*Evrilirken gün yarına,
Rüzgar kanatlarında taşır onlar dünden güne,
Zaman yürekleri harmanlayıp,
Geceleri tutuşturma zamanıdır.*

[Grup Munzur]

Savaşmadan "Barış İçinde Demokratik Bir Toplum" yaratılacağı tezi

tasfiyeciliktir

Milli Güvenlik Siyaset Belgesi ile birlikle egemen sınıfların "konsept değişikliği"ne gitmesiyle toplumsal muhalefette "yeni beklentiler" oluştu. Kimisi artık faşizmin savaşına gücünü tükettiğini ileri sürüp "barış projelerini" ortaya koyarak "demokratik temiz toplum"un ancak bu yolla geleceğini yüksek sesle dillendirerek savaşımın silahlı biçimlerinin geçmişte kaldığı tezini yaygın bir şekilde işledi.

Devrimci saflarda küçümse-meyecek derecede yankı bulan bu tez, çeşitli şekillerde teorize edilmeye çalışılıyor. Şovenist kesimler daha da ileri giderek Genel Kurmay'ın ülkeyi demokratik ve bağımsız bir yapıya kavuşturma yönelimine girdiğini ama silahlı savaşım yönünden devrimci partilerin bu yönelimi boşa çıkarttığını ileri sürecek kadar pervasızlaşılar. Pervasızlıkta sınır tanımayan bu çevreler Irak Kürdistanı'ndan Dersim'e ve oradan da Karadeniz'e kadar geniş bir coğrafyada gerilla güçlerine karşı başlatılan "süpürme hareketi"ni alkışlamakta ve bunu "ülkenin egemenliğine yönelik tehlikenin bertaraf edilmesi" olarak değerlendirmektedirler. Kemalizmin Kürt Ulusal Hareketi'ne yönelik yaptığı soykırımları "feodalizmin tasfiyesi" olarak değerlendiren ve destekleyen TKP şovenistleri gibi bugünkü şovenist çevrelerde MGK'nın yedekliliğine düşmüştür.

Sınıf ve halk adına hareket ettiği iddiasında olan kimi çevrelerin devrimcilere dayattığı tasfiyeciliktir. Öncelikle bu durumu net olarak görülmelidir. Egemen sınıfların arasındaki çelişkilere ve MGK'nın birebir MHP ile özdeşleşmemek için Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ne koyduğu "ülkücü mafya tehlikesi" örnek verilerek devleti yıkmaya yerine "demokratikleşme çabalarına" destek olmaları istenmektedir. Psikolojik savaş kurmaylığının da "genişlerin belini kıldık, her tarafta hakimiz" propagandasından hareketle savaşımın silahlı biçimlerinin "daha fazla kan, daha fazla katliam ve daha fazla yıkım"dan başka bir işlevi kalmadığı tezinin yoğunluklu olarak işlenmesi bilimum reformistlere vazife olmuştur. Dikkat edilirse, ÖDP başta olmak üzere tüm reformist partilere alabildiğince kanallar açılmış ve yelkenleri doldurulmaya çalışılmaktadır. "Demokrasi mücadelesi" adı altında toplumsal muhalefet, bu güçler aracılığıyla düzen içine çekilmeye çalışılmakta ve "kırılı

savaşa" karşı olma adı altında haklı-haksız savaş ayırımı dumura uğratarak genel bir savaş karşılığına burundurulan bu söylem, niyet ne olursa olsun nesnel olarak halkların devrimci savaş yürütme eğilimlerini torpulemekte ve bu yolla tüm ideolojik söylemler MGK söylemleriyle buluşturulmaya çalışılmaktadır. Susurluk'taki devlete karşı yükselen toplumsal muhalefetin "yeriata karşı olma" adı altında nasıldaki MGK'nın kitle dayanağı yaratma çabalarına hizmet eder bir duruma sokulmaya çalışıldığı görülmezse bugünkü tasfiyecilik dayatmalarında görülemez.

Genel Kurmay'ın "mehmetçik basını" savaş bölgelerine çağırıp son talimatlarını bunlar aracılığıyla topluma dayatmalarıyla birlikte başta MGK sendikacıları olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşların toplumsal muhalefeti dizginlemek için hareketlenmeleri tamamen devrimci, fiziki ve ideolojik olarak boğma politikası gereğidir. Kürtlerin nüfus sayımında yok sayılmasına dahi bu çevrelerden tek ses çıkmamaktadır. Hakim sınıfların emekçilerin sofralarından ekmeklerini çalarak savunma ve savaş sanayiine aktardıkları bütçeye karşı bu çevrelerin suskunluğu tercih etmeleri tamamen bu politikaların ürünüdür. Dikkat edilirse, faşizmin, arka bahçesi gibi gördüğü Irak Kürdistanı'na yaptığı seferler bile bunlar için haber değerini dahi yitirmiş durumdadır.

Yukarıda ana hatlarıyla izah ettiğimiz tablonun tamamen kitlelerin kafasında yer etmesi için, MGK'nın siyasi sözcükleri daha da ileri giderek IMF (Uluslararası Para Fonu), Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşların ülkeye dayattığı "acı reçeteler" ilirazsız kabul edilmezse "rejimin tehlikeye gireceği" tehdidini savurmaktadırlar. Başbakan M. Yılmaz aracılığıyla yapılan bu açıklamanın net ifadesi askeri faşist darbe tehdididir. Yani açıkça deniliyor ki; "toplum olarak açlığı, sefaleti, yoksulluğu kabul etmeyip buna karşı çıkarsanız yeni 12 Eylül'ler gelecektir". Askeri darbe şantajıyla toplumun bütün muhalefet odakları susturulmaya ve "yeniden yapılandırma" denilen daha fazla sömürü, daha fazla özelleştirme, daha fazla işsizlik ve açlık itirazsız hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Altın alta mayalaran kitle hareketinin baskısıyla DISK aracılığıyla yapılan Ankara yürüyüşü vb. etkinlikler, işçi sınıfı ve

diğer emekçi kesimlerin güçlü karşı koyuş hareketinin önünde bir set oluşturma işlevi için kullanılmaya çalışılmaktadır. Mevcut hükümetin bu kadar dizginsiz bir şekilde emekçileri ve Kürtleri yok sayarak ekonomik ve siyasi terörü tırmandırması, birazda bu tablonun eseridir. Bu tablonun sür-git devam etmesi "faşizmin temel işlemi" durumundadır. Ancak bu tabloyu değiştirecek dinamiklerin daha uzun süre buna karşı sessiz kalacağını düşünmek boş bir hayaldir. Polis destekli sivil faşistlerin devrimci öğrenci hareketine yönelik faşist saldırılarına karşı devrimci öğrenci hareketinin daha kitleleşerek ve radikalleşerek gelişmesinin zemini tazılarıyla mevcuttur. Bu zemin üzerinde yükselen ve önümüzdeki süreçlerde bu hat üzerinde yükselcek olan devrimci öğrenci hareketi, üniversitelerdeki faşist ıssal ve saldırıları püskürterek, faşizmin tertiplerini açığa çıkartmakta ve havuç politikasıyla dizginlenmeye çalışılan toplumsal muhalefeti bu alanda da daha canlı ve diri bir hale getirmektedir.

Egemenlerin toplumsal muhalefeti dizginleme politikasını boşa çıkartacak temel dinamik hiç kuşku yokki işçi sınıfıdır. "Laiklik elden gidiyor" denilerek MGK sendikacıları aracılığıyla ANASOL-D Hükümeti'ne ve dolayısıyla MGK'ya yedeklenmek istenen işçi sınıfı, giderek ideolojik ablukayı kırmaya yönelmiş, MGK sendikacılarına rağmen yeniden gelecek bir işçi dalgasının sinyallerini şimdiden vermektedir. Deri-ış kolunda ve savaş sanayii başta olmak üzere bir çok iş kolunda işçiler, MGK sendikacılarına rağmen özelleştirme saldırısına karşı daha örgütlü ve daha bilinçli bir şekilde hareket etmenin zorunluluğunu dayatmaktadır. DISK'in Ankara yürüyüşü birazda MGK sendikacılığına karşı gelişen tepkileri izole etmeyi amaçlamaktadır. Zım bombardımanı ile hergün sofralarından çalınan alımlarının emperyalizme peşkeş çekilmesine daha fazla izin verileceğini var saymak saflık olur. Başta özelleştirme ve hükümetin ekonomik politikaları olmak üzere faşizmin, sınıfa karşı giriştiği saldırılara karşı yeni bir işçi baharının önüne geçilmesi yakın süreç için mümkün görünmemektedir. Yıllık bütçenin, resmi rakamlara göre en az %30'unun emekçilere karşı sürdürülen haksız savaşa aktarıldığı bir ülkede, faşizmin sınıf hareketini uzun süreli bir şekilde dizginlemesi mümkün değildir. Bu

alandaki rahatlıkla görülebilecek bir canlılık ve hareketlilik söz konusudur. Bu da "laikliği koruma" adına kitleler kandırılarak alınan kredinin, ANASOL-D Hükümeti için bittiğinin işaretidir.

Toplumsal dinamiklerin hareketleneceğinin bir başka belirtisi de kamu emekçilerinde yaşanan hareketlilikte görülmektedir. Son dönemde %30'luk ücret artışına, hükümetin ekonomik paketine, mezarda emekliliğe karşı gelişen mücadele, faşizme karşı toplu sözleşmeli sendikal hak talepleriyle birleşerek ivme kazanmaktadır.

Yine toplumsal muhalefetin bir odağı konumundaki zindanlardaki devrimci tutsaklar, faşizmin genel saldırısının bir parçası olarak kendilerine dayatılan "hücre tipi cezaevi" projesine karşı direneceklerini kamuoyuna uyarı amaçlı eylemlerle deklare etmiştir ve adım adım bir genel direniş örnektirler.

Sonuçta, hakim sınıfların, saltanatlarını sağlamlaştırmak amacıyla daha üst boyutta dayatılan savaş kazanmaları için toplumsal muhalefetten istedikleri "fedakarlık" ham hayalden öteye gitmeyecektir. Politik devrimci yapıların, hakim sınıfların final olarak değerlendirildikleri '98 yılını kazanmaları olanaksızdır. MGK endeksli bilinç çarpıtmalarına ve tasfiyecilik dayatmalarına rağmen gelecek, devrimcidir. Faşizmin, karşısında çaresizleştiği geniş savaşımın daha geniş bir coğrafyaya yayılmasıyla mevcut devrimci durumun iradi müdahalelerle ilerletilmesi engellenemeyecektir. Ekonomik ve siyasi istikrarı "süreklileştirme" imkanına sahip olmayan egemenlerin, gelişen devrimci dalganın önüne geçebileceği düşünülemez. Bu durumda devrimci politik yapıların faşist zora karşı devrimci zoru örgütlemeleri temel olarak küçük-büyük demeden gelişen kitle hareketine ortak müdahale edebilmenin olanaklarını yaratma çabalarını arttırmaları çok daha elzem bir hal almıştır. MGK endeksli ideolojik saldırıların püskürtülmesi ve dayatılan tasfiyeciliğin aşılması için devrimci politik yapıların olanakları ve güçlerini eylem birliği temelinde birleştirmeleri gerekmektedir. Devrimci kitlelerin beklediği iradi müdahaleyle layıkıyla yerine getirebilmenin koşullarından biri de budur. ●

Sadakaya emekçilerden protesto

Halkın Günlüğü: ANASOL-D Hükümeti'nin 1998 yılı bütçe öngörüsünde kamu emekçilerine yönelik yaptığı %30'luk zammı protesto ve grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak istemlerini dile getiren KESK (Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu)'e üye binlerce emekçi, 7 ve 11 Aralık'ta örgütlü oldukları her yerde üretimden gelen güçlerini kullanarak hayatı durdurdular.

"Yeni bir umut", "yeni bir anlayış", "insan hakları", "işçi ve memurlara sendikal hak" vb. demagogilerle işbaşına getirilen ANASOL-D Hükümeti'nin sahibinin sesi olduğu, yaptığı icraatlar neticesinde kısa bir süre içerisinde gün yüzüne çıktı.

ANASOL-D Hükümeti'nin, MGK direktifli uyguladığı ve aldığı kararlar bir avuç komprador burjuvazi ve toprak ağalarını semizleştirirken, başta işçi ve emekçiler olmak üzere halk yığınlarını daha fazla sefalet ve yoksulluğa sürükledi/sürüklemektedir.

Halkın sınıflarla birlikte sarı sendika ağalarının birbir oyunlarla pasifize etmeye çalıştıkları kamu emekçileri, IMF direktifleri doğrultusunda ANASOL-D Hükümeti'nin 1998 yılı bütçe öngörüsünde uygulamaya koyacağı %30'luk "sadaka" zammı ve sendikalar üzerindeki faşist baskıları protesto etmek amacıyla 7 ve 11 Aralık'ta alanlara çıkarak tüm ülkede hayatı durdurdular.

7 ARALIK İSTANBUL

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)'na üye yaklaşık 5 bin kamu emekçisi, 7 Aralık Pazar günü yoğun yağmurla birlikte Beyazıt Meydanı'ndan Sultanahmet Meydanı'na aktı. Faşist devlet tarafından gösteri ve yürüyüşlere kapatılan Beyazıt Meydanı'nda saat 12.00'da toplanmaya başlayan kamu emekçileri, alınan çok yoğun güvenlik önlemleri eşliğinde 12.30'a kadar meydana hazırlıklarını yaptılar ve Sultanahmet Meydanı'nda gerçekleşerek olan uyarı eylemi için yürüyüşe başladılar.

Yürüyüş, Eğitim-Sen 1 ve 5 No'lu şubeler, Edirne Eğitim-Sen, SES Şişli Şubesi, ASİMSEN İstanbul Şubesi, Kültür-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen İstanbul Şubesi, Tüm Maliye-Sen Edirne Şubesi, Haber-Sen, Tüm Yargı-Sen Edirne Şubesi ve Tüm Sosyal-Sen İstanbul Şubesi katıldı. Yürüyüş boyunca "İş, Emek, Özgürlük", "Savaşa Değil, Eğitime Bütçe", "Zafer Direnen Emekçinin Olacak", "Ne Refah Yol, Ne Ana-Sol Hepsini Aynı Yol", "Sadaka Değil, Emekçiye Bütçe", "Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Kahrolsun Devlet Gündümlü Sendikalar" vb. sloganlar atıldı. Yoğun güvenlik önlemleri altında Sultanahmet Meydanı'na da kamu emekçilerine hitaben KESK Genel Başkanı Siyami Erdem bir konuşma yaptı. Erdem yaptığı konuşmada; "55. hükümet göreve geldiğinde, perşembe bir tabii çizmişti. Fakat, bu hükümet varolan sorunları çözmek bir yana, emekçi halk üzerinde

daha fazla terör uygulamaktadır. 55. hükümetin uyguladığı ekonomik ve siyasi baskılara karşı bir direniş hareketi geliştirmek emekçilerin tarihsel bir görevidir.

1998 yılı bütçesinin mantığı, ortaya çıkarıldığı sayısal gerçekler halkımız için, bizler için büyük bir ekonomik çöküntüdür. Bu bütçe rantiyeci bütçesidir, bu bütçe savaş bütçesidir, bu bütçe talan bütçesidir, bu nedenle biz, bu bütçenin getirdiği sefil yaşamı asla kabul etmeyeceğiz. Bizler bir aydan beri %30'luk sefalet ücretine karşı toplu sözleşme talebimizi dayarmak ve hükümetle görüşmek için Türkiye'nin bütün illerinde eylemler yapıyoruz. Uyarı eylemlerimizin en sonu bugünkü eylemdir. Hükümet bu sesimize kulak vermediği için en büyük eylemimizi üretimden gelen gücümüzü kullanarak 11 Aralık'ta kamu

Emekliliğe Hayır", "Savaşa Değil Eğitime Bütçe", "Sadaka Değil Emekçiye Bütçe" vb. sloganlar eşliğinde polisin yoğun güvenlik önlemi altında Aksaray Metro İstasyonu önüne gelindi. Burada kamu emekçilerine hitaben ilk konuşmayı İstanbul Şubeler Platformu Yürütme Sözcüsü Gürsel Sağlamsöz yaptı. Sağlamsöz; Malatya, Adana ve Urfa'da yapılan eylemlerde yapılan gözaltı ve polis saldırılarını kınayarak, "Ne devlet gündümlü Türk Kamu-Sen'in açıklamaları ne de genelgeler kamu emekçilerini yıldıramadı. Bizler bütün ülkede alanlardayız" dedi. Ardından KESK Genel Başkanı Siyami Erdem bir konuşma yaptı. Siyami Erdem, kamu emekçilerinin %30'luk sefalet ücretine karşılık "Sadaka değil, toplu sözleşme" talebiyle üretimden gelen güçlerini kullandıklarını, "İsyan etmeyen

emecilerini belirtti. Konuşmaların ardından kamu emekçileri Grup Yorum'un söylediği türküler ve marşlarla halaylar çekerek dağıldılar.

İSTANBUL ANADOLU YAKASI

Ekonomik ve sosyal talepleri için yurdun bir çok yerinde eylem düzenleyen KESK'e üye binlerce kamu emekçisi, 11 Aralık Perşembe günü saat 11.00'da Kadıköy Söğütöğüş Meydanı'nda buluştu. Haber-Sen, Tüm Bel-Sen, Ben-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, Tarım Gıda-Sen, Eğitim-Sen 2 ve 5 No'lu Şubesi, Yol İş-Sen 1 No'lu Şubesi, SES Anadolu Yakası Şubeleri, Marmara Üniversitesi Öğrencileri pankartlarıyla meydanı doldururken, Tuzla Deri İş Sendikası ve İşyeri temsilcileri de pankartla alana girdiler.

Eyleme çeşitli DKÖ'ler ve liseli öğrenciler

emekçilerinin sesini duyuracağız..." dedi. Siyami Erdem'in konuşmasının ardından yoğun yağış nedeni ile eylem sona erdirildi.

11 ARALIK

İSTANBUL AVRUPA YAKASI

ANASOL-D Hükümeti'nin IMF direktifli kamu emekçilerine yönelik 1998 yılı için öngördüğü %30'luk zammı protesto etmek için KESK'e üye binlerce kamu emekçisi Fatih Sarayhan Parkı'nda saat 11.00'da toplanmaya başladı. Eyleme TUMTİS, Deri-İş, TEKEF, EMEP, Zeytinburnu Belediye İşçileri, Belediye-İş İstanbul Şubeleri, Halkevleri ve İstanbul Şubeler Platformu da destek verdi. Parkta toplanan yaklaşık 10 bin kamu emekçisi ve destekçiler buradan Aksaray Metro İstasyonu'na doğru yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş esnasında sık sık atılan, "Mezarda

memurun aklından şüphe ederim" diyen Başbakan Mesut Yılmaz'ın sözlerini hatırlatarak; "Bizlere insanca ücreti, insanca yaşamayı öngörmezmiş, kölece yaşamı, teslimiyet ve yalınlık öngörüyorsanız, biz de sizin aklınızdan şüphe duyuyoruz. ANASOL-D Hükümeti başa geldiğinde türlü türlü vadeler vererek, demokrasi nutukları atıyordu. Fakat çok geçmeden gerçek yüzleri açığa çıktı. Yayınladıkları deklarasyonlarla eylemimizi yasadışı sayıp, hakkımızda soruşturma açacaklarını belirtiyorlar. Bizler de diyoruz ki, bizlere soruşturma açacağınız cetelere, ayırtırmacı tüccarlarına, vergi kaçakçılarını soruşturma açın" dedi. Erdem, ayrıca Türk Kamu-Sen'in KESK'in eylemlerini bölücü ve yasadışı olarak nitelenmesine de değinerek, bu tür devlet gündümlü sendikaları ve sendika ağaları

destek verdi. Tiyatro İmge ise eyleme çeşitli skeçleriyle katıldı.

Kolluk güçlerinin, Barış Aydın adında bir öğrenciyi kovalayarak yakalamaları ve dövmeleleri kamu emekçileri tarafından uzun süre protesto edildi.

Yürüyüş ve mitinglere kapatılan Kadıköy Meydanı'nda eylem yapılmasına izin verilmekte zorluk çıkartan polisler, emekçilerin diretmeleri üzerine daha sonra yürüyüşe engel olamadı. Saat 12.20'de Kadıköy Meydanı'na doğru yürüyüşe geçildi. Yürüyüş boyunca sık sık, "Zafer Direnen Emekçinin Olacak", "İşçi, Memur, Gençlik Alanlarda Birleştik", "Çeteler Mecliste Öğrenciler Hapiste", "Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek", "Çeteler Halka Hesap Verecek" vb. sloganlar haykırılarak Kadıköy

Meydan'na varıldı. Meydana gelindiğinde KESK Genel Sekreteri Faysal Özçift, kitleye hitaben bir basın açıklaması yaptı. Özçift yaptığı basın açıklamasında; "Halkın, talancı, yalancı, rantıyıcı, gerici ve çeteci politikaların uygulayıcısı olan 54 hükümete duyduğu tepkiler sonucunda oluşan 55 hükümet, halkın ekonomik, kültürel ve sosyal boyuttaki taleplerini gerçekleştirip, Türkiye'de demokrasinin önünü açacak yerde, geldiğinden bugüne kadar zam politikası uygulayarak toplumsal yaşamda büyük bir gelir adaletsizliği yaratmıştır.

Bu eylemimiz, aynı zamanda tüm halkın insanca yaşama mücadelesinin de ayrılmaz bir parçasıdır. Bu eylemimiz tüm yurttaşlar için adaletli bir gelir sağlama mücadelesidir. Bu eylemimiz işçilerin, emekçilerin özgürleşme mücadelesidir. Bu eylemimiz devletin bütün alanlarda demokratikleşmesini de hedeflemektedir. Taleplerimiz kabul edilinceye ve haklarımız alınmaya kadar eylem ve etkinliklerimiz sürecektir." dedi.

Ardından Eğitim-Sen 2 No'lu Şube Başkanı Alaattin Dinçer ve Birleşik Tasımastlık Sendikası Genel Başkanı Orhan Altuğ birer konuşma yaptılar.

Eylemin sonuna doğru kitle tek ağızdan "dağlara gel dağlara" türküsünü seslendirdi. Coşkulu geçen eylem BTS işçileri ve Validebağ Öğretmenler Hastanesi'nde direnişte olan işçiler ziyaret edilerek sona erdi.

Eylem sonrası polis, Derya Yıldırım, Bengi Su Berksoy ile Ergül Köse adlı Kaldıraç okurları ve eski yazı işleri müdürünü gözaltına aldı.

ANKARA

%30'luk zammı ve 1998 yılı bütçesine karşı memur kenti Ankara'da da binlerce kamu emekçisi, Kızılay Meydanı'na aktı.

Kamu emekçileri eylem öncesinde çalıştıkları işyerlerinde üretimi durdurup eylemin önem ve gereğini anlatan basın açıklaması yaptılar. Daha sonra Tüm Sosyal-Sen üyeleri, TEDAŞ önünde Enerji-Yaptı-Yol-Sen üyeleri ve Maden-Sen üyeleri ile birleşerek, Eğitim-Sen üyeleri Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü önünden, Tüm Bel-Sen üyeleri Mamak Belediyesi önünden, Tüm Maliye-Sen üyeleri Ankara Defterdarlığı önünden saat 10.30 sularında Kızılay'a doğru yürüyüşe geçtiler. Saat 12.00'da yaklaşık on bin kamu emekçisi Kızılay Meydanı'nda biraraya geldi. Burada ilk konuşmayı KESK Ankara Şubeler Platformu sözcüsü Nazım Alkaya yaptı. Alkaya konuşmasında Türk Kamu-Sen'in grev kararlığına karşılık kamu emekçilerinin inandına dört bir yandan alanlara çıkarak iş bıraktıklarını belirtti. Alkaya'nın ardından KESK MYK üyesi Hasan Hayır bir konuşma yaptı. Hayır da ANASOL-D hükümetinin zorunlu tasarruf adıyla el konulan birikimleri, özelleştirmeyi meşrulaştırmak amacıyla kulunmak istediğini, işten atma ve sendikasılaştırılmaları hızla sürdüğünü, uygulanan zam ve soygun politikalarıyla gelir dağılımının daha da adaletsiz hale getirildiğini belirtti.

Konuşmaların ardından kamu emekçileri, sanatçı Hasan Tatar'ın söylediği türkülerle coştı. Eylem yoğun güvenlik önlemleri al-

tında olaysız bir şekilde sona erdi.

İZMİR

KESK'e bağlı kamu emekçileri Karşıyaka'da İskele önünde, Bornova'da Peterson Köşkü önünde, Buca'da Çevik Bir Alanı'nda, Balçova ve Konak Belediyesi önünde toplanıp Konak Alanı'na doğru dört bir koldan yürüyüşe geçtiler.

Eyleme HADEP, ÖDP, EMEP, İP, SİP, MKM, DISK, DMP, EVÜ-DER öğrencileri, Liseli Güç Birliği, Tüm Banka-Sen, QGD İzmir Şubesi, DSİP ve Kaldıraç Dergisi de destek sundu. Yaklaşık on bin kamu emekçisinin doldurduğu Konak Meydanı tarihi günlerinden birisini yaşadı. Yoğun güvenlik önlemlerinin alındığı Meydana girmek isteyen liseli öğrencileri engelleyen kolluk güçleri, Auhun Gazetesi muhabiri Gökhan Sofuoğlu, Özgür Gündem Gazetesi satan İzmir Büro İdare Amiri Şoreş Yürük ve dağıtımçıları İrfan Gülezer ile Nazım Çomak'ı gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar daha sonra serbest bırakıldı.

Eylemde yapılan konuşmalarda devletin sosyal olmaktan çıktığı, çeteci bir hal aldığı, uyguladığı zam politikalarıyla emekçiler üzerinde tam bir ekonomik terör uyguladığı, bu saldırıların yeni bir bahşasında '98 bütçesi olduğu ve bu bütçenin emekçileri daha fazla yoksulluğa ve sefalete mahkum edeceği belirtildi.

ADANA

Kamu emekçileri üretimden gelen güçlerini

açıklaması yaptı. Açıklamadan önce kitle sık sık "Memurez Haklıyız Kazanacağız", "Sadaka Değil Toplu Sözleşme", "Zafer Direnen Emekçinin Olacak", "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni", "Savaşa Değil Emekçiye Bütçe", "İşçi Memur Elele Genel Greve" vb. sloganlar atıldı. Daha sonra yoğun polis ablukası altında bir basın açıklaması yapıldı. KESK sözcüsü ve SES Adana Şube Başkanı Ali Dinigüzel'in yaptığı açıklamada: "Bugün yurtdan dört bir yarındaki kamu emekçileri burada olduğu gibi %30'luk sefalet ücretine karşı sadaka değil toplu sözleşme talebiyle hizmet üretimini durdurmışlardır. Bugün emekçileri kişi başına çevirecek güce sahip olduğunu bir kez daha gösteriyoruz" dedi. Basın açıklamasının ardından türküler söyleyen kamu emekçileri, sessiz bir şekilde dağıldılar.

MALATYA

ANASOL-D Hükümeti'nin kamu emekçilerine sunduğu %30'luk zammı protesto etmek ve toplu sözleşme haklarını almak için kamu emekçilerinin Türkiye genelinde yaptıkları iş bırakma eylemine Malatya'da polis saldırdı.

Saat 12.30'da PTT binası önünde toplanan yaklaşık 200 kamu emekçisi sloganlarla eylemlerini başlattılar. Polisin "dağın, yaptığınız şey kanlıdır" uyarlarına kamu emekçileri, "Baskılar Bizi Yıldıramaz", "Toplu Sözleşme Hakkımız Grev Silahımız", "İşçi Memur Elele Genel Greve" sloganlarını atarak karşılık verdiler. Dağılmayan kamu emekçilerine çevik kuvvet saldırmak aralarında Eğitim-Sen Şube Başkanı Ali Ekber Baytemur'un da bulunduğu 26 kişiyi gözaltına aldı. Arkadaşlarının serbest bırakılmasını isteyen kamu emekçileri, Eğitim-Sen binası önünde bir basın bildirisi okuyarak dağıldılar. Gözaltına alınanlar akşam saatlerinde serbest bırakıldılar.

ÇAĞRIMIZDIR

İnsanlık tarihi, sınıf çatışmalarının başladığı günden itibaren efendileri için hizmette kusur etmeyen, onursuz, kişiliksiz; insanlığa, iyiye, güzele düşman olan zavallı insanlıklara tanık olmuştur. Günümüzde ise bu tip insanlıkların icraatlarına daha sık rastlıyoruz. Efendilerinin saltanatını bir süre daha uzatmak için gözaltına aldığı herkesi kadın-erkek, büyük-küçük demeden işkenceli sorgulardan geçiren devletin eğitilmiş işkencecileri de bahsettiğimiz bu insanlıklardan bazılarıdır.

15 Haziran 1995 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındıklarında, her türlü insanlık dışı uygulamalara ve işkenceye maruz kalan **Cafer CANGÖZ** ve beraberindekilerin işkenceciler aleyhine açtıkları davanın ikinci mahkemesine; tüm duyarlı insanları, kurumları, gözaltı ve işkence mağdurlarını katılmaya çağırıyoruz.

Yer: İstanbul Adliyesi 6. Ağır Ceza Mahkemesi

Tarih: 29 Aralık 1997, Pazartesi

Saat: 10:00

DEMOKRATİK HAKLAR PLATFORMU

DİSK Ankara yolunda

Haber Merkezi: Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'nin "İşimiz Ekmeğimiz, Geleceğimiz İçin" sloganıyla 8 Aralık Pazartesi günü başlattığı "Sendikal Haklar İçin Ankara Yürüyüşü" devam ediyor.

İşten atılmaları, özelleştirmeyi, sendikası laştırmayı, zamları, gelir dağılımındaki adaletsizliği dile getirmek, çetelerin yargılanmasını talep etmek ve siyasileri uyarmak amacıyla başlatılan yürüyüşe çeşitli DKO'lar, siyasi partiler ve sendikalar yoğun destek veriyor.

Yaklaşık iki hafta önce yaptığı basın açıklamaları ve dağıttığı bildirilerle yapacağı eylemi duyuran DİSK, 8 Aralık Pazartesi günü İstanbul Merter'de bulunan DİSK Genel Merkezi önünde yaptığı basın açıklamasıyla yürüyüşü başlattı. "Sadece kendimiz için değil, işinden atılanlar için, ezilenler için, emeğinin karşılığını alamayanlar için yürüyoruz" diye sözlerine başlayan DİSK Genel Başkanı Rıdvan Budak, "Demokratik bir ülke istiyoruz. Çetelerin olmadığı bir ortamda barış içinde yaşamak istiyoruz; siyasileri sesleniyorum siyaseti daha fazla kirliletmeyin sizi uyarıyorum" diyerek kuyrukçusu olduğu hükümeti "uyardı". Budak, aynı talepler etrafında birleşen tüm birey ve kurumları yanlarında olmaya ve kendilerine destek vermeye çağırıyordu.

Aralarında DİSK Başkanlar Kurulu üyeleri, DİSK'e bağlı sendikaların başkan ve temsil-

cileriyle işten atılan işçilerin bulunduğu 200 dolayında yürüyüşçüyü kalabalık bir işçi grubu uğurlarken, yürüyüşçüler geçtikleri tüm yol boyunca bulunan işyerlerinde çalışan işçilerden yoğun destek gördüler.

İlk gün Merter'den Haliç'e yürüyen yürüyüşçüler buradan otobüslerle Anadolu yakasında bulunan Acıbadem'e geçtiler. Acıbadem'de çeşitli sendikalara bağlı işçilerce karşılanan DİSK'liler, buradan Bostancı'ya kadar yürüdüler. Geceyi Bostancı'da bulu-

nan Birleşik Metal-İş binasında geçiren yürüyüşçüler 9 Aralık Salı günü Kartal'a kadar yürüdüler.

Bostancı'dan Kartal'a yürüyen DİSK'liler yol boyunca işçiler, sendikalar ve öğrencilerin desteğiyle karşılaştılar. Kartal Meydanı'na varan yürüyüşçüler, burada işten atılan Albayrak işçileri, kamu emekçileri, siyasi partiler ve DKO'lerden oluşan yaklaşık 1500 kişi karşıladı. Bir mitinge dönüştürülen karşılaşma sırasında Rıdvan Budak bir konuşma

yaptı. Daha sonra geceyi geçirmek için Rahmanlar'a hareket eden yürüyüşçüler yal-nız bırakmayan kitle, buraya kadar DİSK'li lere eşlik etti.

Eylemin üçüncü günü olan 10 Aralık Çarşamba günü Kartal'dan Gebze'ye yürüyen DİSK'lileri yol boyunca karşılayan emekçiler ve sendikacılar yürüyüşe katılımlarla destek olurken, Gebze Meydanı'nda kalabalık bir kitle, yürüyüşçüler karşıladı. Burada burada da yaptığı konuşmayla siyasileri uyarak DİSK'liler geceyi Gebze'de geçirdiler.

11 Aralık Perşembe günü İzmit'e yürüyen DİSK üyelerini 3000 dolayında bir kitle karşıladı. Burada destek için gelenlerin polisçe tehdit edilmesi üzerine gergin anlar yaşandı.

12 Aralık Cuma günü ise İzmit'ten Alapazari'na yürüyen işçileri Kesköy mevkiinde Brisa, Philips, Goodyear, Fursan, Pirelli işçilerinden oluşan 2000 işçi, bir saat iş bırakarak karşıladılar. Burada toplanan kitleye hitaben konuşan Rıdvan Budak, "ya 14 milyon sendikamız, sigortasız gibi olacağız, yada biz örgütlü toplumu gerçekleştireceğiz," dedi. Budak'ın konuşmasının ardından otobüslere binerek yola çıkan yürüyüşçüler Dörteller Balık Piknik'e geldiler. Burada verilen 4,5 saatlik molanın ardından Alapazari'na hareket ettiler. DİSK'in Ankara'ya yürüme eylemi sürerken, örgütlü bulunduğu tüm işyerlerinde işçiler sakal bırakma eylemi başlattı.

"HAKLARIMIZI GASPEDERSENİZ BURAYI ÇADIRKENT YAPARIZ"

Halkın Günlüğü/Kartal: Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi'nde bulunan Başak Deri'de yaşanan işçi kıyımını ve sermayenin emekçi sınıfa yönelik genel saldırılarına deri işçisinin "burayı çadırkent yaparız" uyarısıyla verilen cevapta da yanıtını bulan direniş kararlılığı, 2 Aralık'ta 3000 deri işçisinin gövde gösterisine dönüştü.

İşverenin toplu sözleşmeye oturmamak ve işyerinde bulunan 9 sendikalı işçinin faaliyetlerini engellemek amacıyla yeni işçi alımlarıyla sendikamın önünü kesme anlayışı, 9 sendikalı işçinin direnişiyle karşılaşmıştı. 24 Kasım'dan itibaren fabrika önünde çadır kurup işçiler, işverenin işe aldığı yeni işçilerin de işbaşı yapmasına engel oldular.

Başak Deri işçilerinin direnişini desteklemek amacıyla 2 Aralık Salı günü fabrika önüne gelen Tuzla Deri-İş Sendikası'na mensup 3000 deri işçisi, düzenledikleri basın açıklamasıyla, sınıfa yönelik saldırıların biran önce durdurulmasını istediler.

"Birlik-Mücadele-Zafer", "Mezarda Emekliliğe Hayır", "Yaşasın Tuzla Di-

renişimiz" yazılı pankartların açıldığı basın açıklamasına Şubeler Platformu'ndan Basın-İş Şube Başkanı Kenan Kaya, Haber-İş Şube Başkanı Levent Dokuyucu, Haber-İş Genel Sekreteri Ali Küçükkoçkaya, Yol-İş İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı Ali Akdağ, Yol-İş Genel Sekreteri Hasan Gülyazar, DİSK Linter-İş Genel Başkanı

Aydın Kılıçdere, Petrol-İş Boğaziçi Şube Sekreteri Ali Bayda destek sundular. Fabrika önünde kitleye hitaben Tuzla Deri-İş Şube Başkanı Musa Selvi, Şube Sekreteri Cemal Taşkın, Deri-İş Genel Sekreteri Fevzi Deniz ve Şubeler Platformu adına Kenan Kaya birer konuşma yaptılar.

Musa Selvi konuşmasında, direnişte olan 9 işçinin derhal işe geri alınmasını, diğer yandan saldırılardan vazgeçilmesini aksi takdirde üretimin durdurulacağını belirtti. Selvi "Başbakanın 'bu iş zor geçecek' demesi doğrudur. Ama kimler için geçerlidir. Tabii ki sermaye içindir. Çünkü işçilerin birliği ve mücadelemiz bu işi bakhara çevirecektir. Götürün aşamada üretimden gelen gücümüzü kullanmak ve merkezi eylemlilikleri örgütlememiz kaçınılmazdır. Saldırıları boşa çıkarmak için sadece basın açıklamalarının yeterli olmadığını biliyoruz. Bu saldırılara karşı çıkmamızın en iyi yolunu örgütlenmekten geçer" dedi. Şubeler Platformu adına konuşan Kenan Kaya ise, saldırıları püskürtmenin ancak birlikte mücadele anlayışıyla gerçekleşileceğini belirtti.

Yaklaşık bir saat süren eylemde "Suskun Türk-İş İstemiyoruz", "Birlik-Mücadele-Zafer", "Atılan İşçiler Geri Alın-sın", "Sermayeye Karşı Tek Yumruk Tek Barikat", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", "Mezarda Emekliliğe Hayır" sloganları atıldı.

Kayıpların sesi olalım

Bugün dünyanın pek çok yerinde gözaltında kaybetme politikaları yaşıyor. Kaybetme politikaları kapitalist-emperyalist sistemin bir ürünüdür. Bu politika en yoğunlukla olarak sömürge, yarı sömürge yarı feodal ülkelerde uygulanmaktadır. Çünkü bu ülkeler baskı ve sömürün çok daha katmerli yaşandığı ülkelerdir. Bu ülkelerdeki düzen mihvali despotizm, demokrat, aydın insanları yıldırma ve akıbetlerinin ne olduğu bilinmeden ortadan kaldırma amaçlıdır. Aynı zamanda bu politika sıradan insanları da yöneliktir. Hemen hergün gazete ve dergilerde bir çoğunu okuyor veya tanıklık ediyoruz.

Evet, dünyanın bir çok yerinde aynı politikanın tenderesinden geçen insanlar ikinci defa bir araya geldiler.

2. Uluslararası Gözaltında Kayıplar Kurultayı (UGKK) Kolombiya'da gerçekleşti. Kolombiya, yılda 30.000 insanın katledildiği bir yer. Hattırmacıya özerk ilk kurultay Türkiye'de yapılmış. Türkiye'deki gözaltında kayıp sayısının da çeşitli demokratik kurum ve kuruluşlar, resmi olmayan rakamlara göre 10.000'in üzerinde olduğu söyleniyor. Farklı farklı coğrafyalarda aynı olayları yaşamış, aynı karşı duruşları sergilemiş insanlar, aynı mevrde biraradalar. Dil, din, rengin aynı olması hiç farketmez. Çünkü yönelimleri ortak olmaları. Kapitalist-emperyalist politikaların gözaltında kaybettikleri insanları ve onlara sahip çıkmalarının kaçınılmazlığı. Bu kurultay gerçekleşmeden önce, büyük bir çoğunluğumuz dünyanın bir çok yerinde gözaltında kayıplara karşı mücadele yürüten bir çok örgütlenmeden habersizdik. En yaygın olarak bildiğimiz Arjantin'de Plaza de Mayo Anneleriydi. Fakat bunun dışında birçok örgütlenme ve bunların mücadeleleriyle de bu sayede tanışmış olduk ve bu umutlarımızı daha da büyüttük. Kolombiya'da ANDAS, hemen hemen

tüm Latin Amerika'da örgütlü olan FEDEFAM, Filipinler'de KARAPATAN bu örgütlerden bazılarıdır. Şimdi ise aynı coğrafyanın örgütleri enternasyonal dayanışmanın güzel bir örneğini vermek için adınlar atıldılar. Bu enternasyonal dayanışma 2. UGKK sonuç bildirgesinde şöyle açıklanıyor. "Gözaltında kayıplar sorununun evrensel bir boyut kazanmasından ötürü, buna karşı verilecek mücadelede uluslararası nitelikte olması gerektiği bilincinden hareketle ICAD oluşturulmuştur. 1. UGKK ve ICAD'ın kurulmasıyla birlikte kayıplara karşı verilen mücadele önemli bir ivme kazanmış ve sorun uluslararası boyuta taşınmıştır." Böylelikle aynı davranış insanları, kendi ülkelerinde yaşanan kayıpların sesini bir diğer ülkeninkine ve bu sesi dünyanın dört bir yanına yayarak, seslerini birleştirmişlerdir.

Kayıp: katledildi mi, yaşıyor mu? muammasını tek bir sözcükte ifade ediyor. Soğuk, ürperti ve işkencenin en katmerlisi olarak dünyanın birçok yerinde insanlara toplu olarak yapılan bir işkence. Kapitalist-emperyalist sistemin her geçen gün derinleşen krizi ile artan kayıp sayısı ve artan işkence. İşte şimdi o seslerin hepsi ICAD'a bütün dünyaya haykırıyor. Ve insanları bu suça ortaklık yapmalarını için dünyanın dört bir yanına çağrı yapıyor. Ülkemizde de 135. haftasını geride bırakan Cumartesi Anneleri veya geniş tanımıyla kayıp yakınları, acılığın en derin verici görüntüsü olan kayıplar için seslerini yükselttiler. 1995 yılının ilk yarısı içinde Galatasaray Lisesi önünde protestolarını dile getirip, hesap soran eylemliliklerini sistematik bir şekilde sürdürerek mevrilerindeki mevr haklarını kazandılar. Kayıp yakınları, kolluk kuvvetleri aracılığıyla coplandılar, tekmelediler, işkencelere maruz kaldılar, saçlarından tutulup sokaklarda sürüklediler. Fakat yılmadılar. Kayıplar için yapılan oturma eyleminin mevr-

luğunun kazanılması, sistemleşmesi ve büyümesinde anaları, kadınların rolü yadsınmaz bir gerçekliktir. Onca baskılara rağmen yılmadılar, geri adım atmadılar. Her defasında direnerek feryatlarını dile getirdiler. İstedikleri tek şey çocuklarının, sevgililerinin, babalarının, annelerinin ve ahlalarının akıbetini bilmek, hesabını sormaktır. Fakat faşist Türk devleti, bu masumane eyleme dahi tahammül etmedi. Sağduğun psikozu ve politikalarının ürünü olarak eylemin ilk başladığı günlerde pervasızca saldırıya geçtiler.

Türkiye'de yapılan Habitat II toplantısında kayıp yakınlarının Cumartesi oturma eylemine kameraların önünde pervasızca saldırarak, teselli katliamlarını bir kez daha dünya kamuoyuna gösterdiler. Kayıplar için Cumartesi eylemi böylelikle hem uluslararası arena da yankısı buldu, hem de sesine güçlü sesler kattı. Eylemin mevruluğu ve direngenliği, kompradorfeodal devletin uyguladığı vahşetin ifrençliği, duyurdu insanları her Cumartesi Galatasaray önündeki randevuya seferber etti.

Fakat bu eylemliliklerin Türkiye coğrafyasındaki yeni bir tek İstanbul Galatasaray önü ile sınırlı kalamazdı/kalmamalıydı da. Enternasyonal dayanışmayla birlikte bu sorunun uluslararası arenaya taşınması çok önemli ve anlamlıdır. Fakat bununla birlikte, bir kayıplar cehennemine çevrilen ülkemizde dört bir yanına taşınması, aynı mevrilerin Türkiye coğrafyasının başka illerinde de oluşturulması gerekiyor. Özellikle T. Kürdistan'da gözaltında kayıp sorunu çok daha sıklıkla yaşanıyor. Dolayısıyla bu eylemlilikleri Kurt coğrafyasında da başlatıp yaygınlaştırmak gerekiyor. Yani Türkiye geneli bir örgütlülük ve enternasyonal dayanışmayı daha güçlü kucaklamak gerekiyor.

Kadınlar, son bir kaç yıldır aktiflikleri ve politik bilinçte erdıkları seviyeyi bu mevrinin yansıtılmasında da gösterdiler. Komprador devletin, eylemin ilk başladığı dönemlerde pervasızca saldırması, bu halkı kırmak ve her geçen gün politik bilinç seviyelerini yükselterek daha da aktifleşen kadınların pasifize edilmiş günlerine geri dönüşlerini sağlamaktı. Fakat başarılı olamadılar. Ve galip gelen politik bilinçli başkaldırı oldu. Çünkü insanlar dünya nazarında, yakınmacılık yerine suçluları nerede arayacaklarını daha iyi biliyorlar. Sorununun faşist devlet olduğunu ve yargılayacaklarını söylüyorlar. Direngenlik, politik bilinçli atımlar sonucunda yaratılan enternasyonal dayanışmayla bunun hesabının sorulacağını daha gur haykırıyorlar. Bu enternasyonal sese kulak verelim ve artık kaybedeceğimiz bir dakikanın dahi yeni yeni kayıplara yol açacağını unutmayalım. Güzel yarınların yaratılması için bir sese biz olalım.

Susmak kaybedenlere destek vermektir. Katliamları, işkenceleri kamıksamaktır. Yükselen seslerde, tohum olarak anılan umutların, yarınlarda yeşermek için yaşam kaynakları saklıdır.

Yarınlarımızın bugünümüzden iyi olmasını istiyorsak ve her anne-babanın tek kaygısı çocuklarına daha iyi bir geleceğin temini ise, bu ancak baskısız, sömürsüz bir dünyanın yaratılmasında atılacak adımlarla mümkün olacaktır. Yükselen ses, özgürlük ve bağımsızlığa giden yolda atacağımız adımlar, çocuklarımızın onurlu bir miras ve bu miras üzerinden çocuklarımızın, arıllarımızın yurmesini sağlamamak demektir.

Sesimizde kayıpların sesi, sesimizde umudumuz, Altıncağ yarınlarımızı saklı. Sesimizi feryada dönüştürelim. Kayıplar için artık bir dakika bile susmayalım. ●

Halkın Günlüğü/İstanbul: Devletin kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alınıp, kaybedilenlerin akıbetlerinin açıklanması talehiyle her hafta Cumartesi günü Galatasaray Lisesi önünde toplanan kayıp yakınları ve DKO temsilcileri 134 ve 135. kez biraraya geldiler.

134. Hafta: 6 Aralık Cumartesi günü biraraya gelen kayıp yakınlarının eylemine çeşitli DKO'lar Gebze Kadın Komisyonu üyesi kalıbalık bir grup, Victoria Eyaleti AF Örgütü temsilcisi, Elazığ İHD Şube Başkanı Cafer Demir ve Mustafa Demirebilek katılıp destek verdiler.

Oturma eyleminde ÇOD Güney Marmara Şubesi tarafından her yıl verilen İnsan Hakları ödülü kayıp yakınları adına Hasan Ocak'ın annesi Emine Ocak'a verildi. Emine Ocak ödülü alırken yaptığı konuşmada, "özgürlükler gelsin, kilitler kırsın, kimse kaybedilmesin" çağrısında bulundu.

Kayıp yakınları adına yapılan açıklamada, Siyasette Sedat Bucak'ın adınları tarafından gözaltına alınıp kaybedilen Hüseyin Taşkaya ve Ahmet Kalpar tanındı. Açıklamada, Hüseyin Taşkaya ve Ahmet Kalpar'ın 23 kişiyle birlikte herkeste gözü önünde alındıklarını ve 23 kişinin bırakıldığı halde onca tanığı rağmen Kalpar ve Taşkaya'nın kaybedildiği söylenerek

"Taşkaya ve Kalpar'ı devletten aldıkları son-
suz cesaret ve güvenle kaybettiler. Onları gözaltına alan yetkililerin ve horucuların adları belli olmasına rağmen, ifadelerinin dahi alınmaması faillerin esas kimliğini gösteriyor. Yetkililere sedeniyoruz. İsim, yer, tarih hepsi belli, neden araştırılmıyorsunuz? Çetele-
re neden dokunulmıyorsunuz?" görüşlerine yer verildi. Eylem bir sonraki hafta biraraya gelme çağrısıyla sona erdi.

135. Hafta: 135. kez biraraya gelen kayıp yakınları İHD yetkilileri, ICAD ve çeşitli DKO temsilcileri katılıp destek verdiler.

Oturma eylemi sırasında bir konuşma yapan Berlin Cumartesi Annelerinden Güllü Selçuk, kayıp yakınlarının çağrısına okyanusları aşarak tüm kitalara ulaştığını ve desteğin giderek büyüdüğünü vurgulayarak, kendisinin Cumartesi eylemlerine katıldığı için gözaltına alınıp, to-

tuklandığını ve tabiiye edilmesine rağmen, mahkemesi sünlüğü için 3 ay yurtdışına çıkarılan yasaklandığını ancak baskıların kendilerini yıldıramayacağını vurguladı.

Kayıp yakınları adına yapılan açıklamada, 60 yılı yillarda Aralık ayı içinde gözaltına alınıp kaybedilen 20 kişinin ismi basına verildi. Açıklamayı İHD İstanbul Şube Başkanı Ercan Kanar yaptı. Kanar, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 49. yıldönümünün yaşandığı günlerde, Türkiye'nin, kayıplar, fail mevruller ve işkenceler ülkesi haline getirildiğini vurgulayarak, Türk devletinin altına imza atıp belgeye nınasını, yaşama hakkını korumasını, işkenceyi önlemesini ve sivilleri askeri mahkemelerde yargılamaktan vazgeçmesini istedi.

Birleşmiş Milletler'in Türkiye'yi anlaştırmaları uyup, uymadığı konusunda denetlemesini ve anlaştırmaları inza atan diğer ülkelerin de uygulamaları izlemesini isteyen Kanar, son 9 yıl içinde 800 dolayında kayıp olayının kendilerine bildirildiğini, ama asıl rakamın bunun çok üstünde olduğunu açıklayarak, herkesi kayıp yakınlarına destek olmasına çağrısında bulundu.

Sessizce bitirilen eylemden sonra polis, eyleme katıldığı gerekçeyle ikisi bisdi ve ikisi üniver-
siteli dört öğrenci ile Tunceliler Derneği üye-
si iki kişiyi gözaltına aldı. ●

Esir kamplarında saldırılar artıyor

Haber Merkezi: Devrimci tutsakların siyasi kimliğine tahammül edemeyen feodal-faşist diktatörlük artan devrimci muhalefeti verdiği korkuyla işçi, emekçi halklara ve öğrenci gençliğe saldırırken, işçi sınıfı ve emekçilerin öncileri olan devrimci tutsaklara karşı giriştiği kişilik sızdırma, iftiraçlaştırma ve ihanetçileştirme saldırılarını had safhaya vardırdı.

İçinde bulunduğu ekonomik ve siyasi krizi atlattık ve ömrünü biraz daha uzatabilmek için çırpınan, toplumu oyalamak ve zaman kazanmak umuduyla suni gündemler oluşturan, sahte demokrasi nutukları atıp yeniden yapılanma vb. politikalarıyla rahatlama arayışına giren devlet, bu politikaların uygulamasının önünde engel olarak gördüğü devrimci muhalefeti pasifleştirmek, kitleleri korkutup sindirmek ve bu politikalarını rahatça uygulayabilmek, muhalefeti düzen sınırları içine hapsedmek, kitleleri tamamen teslim almak için devrimci muhalefeti önemli bir ayağı olan devrimci tutsakları teslim almaya çalışıyorlar.

Devrimci Tutsakların ağına defalarca (en son 96 Ö.O ve SAG) bedeller ödeyerek kazandığı insanı yaşam haklarını gasb eden faşizm, uyguladığı zulmü gözlerden kaçırmak ve kamuoyunda taraftar bulmak için "onlar terörist, insan hakları onların neyine, ekmek ve su verdiğimiziz dua etsinler" vb. açıklamalar yaparak taşıdığı zihniyeti göstermekten

çekinmiyor.

Eskişehir tabutluğunun "mimarı" olan Adalet Bakanı Oltan Sungurlu ve "tutsakların hepsine bir kilo siyanür yeter" diyerek, azılı kafatasçı faşist bir mantığa sahip kişiliklerle oluşturulan ekibin zihniyeti ve niyetleri apaçık ortadayken tutsakların katledilmesi, haklarının gasbedilmesi ve ölüme terkedilmesi topluma kanıksatılmaya çalışılıyor. Burada görev insanın diyen herkese düşüyor "Köğümlerde güvenliği sağlayamıyoruz, ayrıca yapılan hücre değil "oda" yalanına gelen tepkiler karşısında, "bunlar siyasi için değil, adiller için yapıldı" yalanına başvuran Sungurlu, tutsaklara yeniden saldırarak için uygun zamanı bek-

lerken esir kamplarında faşist idareler aracılığıyla provakasyonlar tertiplenip saldırı için şartlar olgunlaştırılmaya çalışılıyor.

Nitekim Erzurum, Diyarbakır, Malatya, Elbistan, Elazığ esir kamplarında hasta tutsaklar tedavi edilmezken, tutsaklara sürekli iftiraçlık dayatılıyor. Bursa Esir Kampı'nda tedavi için başka esir kamplarına gönderilen tutsaklar keyfi bir şekilde tedavi edilmeyp ölüme terkediliyor. Ümraniye, Nazilli, Gebze vb. esir kamplarında ziyaretçilerin görüşmesi engellenmeye çalışılıyor, tutsakları yalnızlaştırma hesapları yapılıyor.

Yapılan hak gasplarına (savunma haklarının kısıtlanması, tedavilerinin yapılma-

ması, ziyaretlerin engellenmeye çalışılması, barınma, beslenme, sosyal çalışmalar) karşı başta Erzurum, Nazilli esir kampları olmak üzere birçok esir kampında başlatılan açlık grevleri birinci ayını doldururken, Malatya Esir Kampı'nda idarenin tutsakların taleplerini kabul etmesi ve açlık grevinin bitmesine rağmen, iki tutsağın sevklerinin keyfi bir şekilde başka esir kampına yapılması üzerine, iki tutsağın başlattığı süresiz-dönüşsüz açlık grevi iki ayı geride bıraktı. Devlet yetkilileri anlaşmaya yanaşmayıp tutsakları hücreye atma, işkence ve fiziki saldırılarla tehdit edip çözümü engelliyorlar.

Elmadag Esir Kampı'nda tutuklu bulunan Önder Mercan, Önder Keleş, Önder Gençaslan, Mahir Emsalsız ve Gökhan Köklü adlı TKP(ML)-TIKKO dava tutsakları, idare tarafından dayatılan iftiraçlaştırma girişimlerine karşı 9 Aralık Salı gününden itibaren süresiz açlık grevine başladılar.

Çeşitli esir kamplarında bulunan devrimci tutsaklar, yaptıkları yazılı açıklamalarla uygulamaları kabul etmeyeceklerini ve direneceklerini ilan edip kamuoyunu desteğe çağırırken, tutsak yakınları da yaptıkları açıklamalarla kan ve can pahasına kazanılan hakların gasbedilmesine müsaade etmeyeceklerini ve mücadeleye hazır olduklarını, kendine insanın diyen herkesi yanlarında görmek istediklerini vurgulayıp kamuoyuna duyarlılık çağrısında bulunuyorlar ●

ÖLÜM ORUCU DİRENİŞÇİSİ ERKUT DİREKÇİ ÖLÜMSÜZLEŞTİ

Halkın Günlüğü/Almanya: '96 Ölüm Orucu ve Süresiz Açlık Grevi direnişi dünya ve ülkemiz devrim tarihinde, can bedeli yazılmış bir tarihtir. Devrimci cüret ve irade olmaz olur kılmanın, imkansızlıklar karşısında yaratıcılığın, en katmerli saldırıların yaşandığı süreçte karşı koyuşun adı olmuştur. Zafere kilitlenmişlerdi. Özgürlüğe mahkum olanların kaderiydi zafere mahkum olmak.

Ölümü küçülterek yıkıyorlardı zulmün sırça sarayını. Ne de çok şey söylendi, yazıldı. Mirasın derinliği ve enginliği görülürse anlaşılacaktırki daha çok yazılacak, daha çok anlatılacak.

12 kızıl karanfil mücadelemizin her alanında bayraklaşmanın hakkını veriyorlar. Onların anlatmak istedikleri duvarları deliyor, tüm mücadele alanlarımızda yol gösteriyor. Ne diyordu onlar; imkansızlıkları devrimci iradeyle yok edin, zafere kilitlenip cüret edin. Başarılmayacak hiç bir şey yoktur. Yine devrimci dayanışmanın zulme karşı bayraklaşmasının önemine parmak basıyorlardı şanlı direnişleriyle.

Tarih, 12 kızıl karanfilimizi silinmeyecek biçimde yapıtlarına yazarken, direnişin diğer referatleri de aynı sloganlarla aramızdan ayrılıyor ve 12'lere katılıyorlardı. Polat İyit kızıl karanfillerimizin 13'sü oluyordu. Direnişçilerin yüzlercesi ise ölüme karşı, onu yenme cüretiyle yaşama sarılmışlardı.

İşte ölüme karşı, devrimci iradeyle "iki-üç günlük ömrü kaldı" şeklindeki doktor söylemlerine inat herkesi şaşırtan bu iradeyle direniyordu Erkut Direkçi. İki gün demişlerdi aylar olmuştu ve hala gülmüyordu.

Evet son olarak 12 Aralık Cuma günü saat 10:45'de MLKP üyesi ve Komünist Gençlik Örgütü Yurtdışı Komite Üyesi Erkut Direkçi fiziken aramızdan ayrıldı. Polat İyit gibi 12'lerin yanına, ölümsüzlüğe atıldı.

Erkut Direkçi şehit oluşunun ikinci gününde MLKP tarafından düzenlenen cenaze töreniyle coşku içinde uğurlandı. Kalabalık kitlenin katıldığı törende siper yoldaşlığının güzel bir örneği olarak TKP(ML), TIKB, TKP/ML de Erkut'un anısına yakışır biçimde dayanışma içerisindeydi. Erkut Direkçi'nin cenaze törenine, konser faaliyeti dolayısıyla Almanya'da bulunan Grup Munzur'da katıldı. Grup Munzur, cenaze töreninde bir mesaj okuyarak, son kasetlerinde Ölüm Orucu ve SAG direnişçileri için besteledikleri parçayı Direkçi'ye armağan etti. Devrimci dayanışma ruhuyla, coşkuyla geçen tören, şir ve çeşitli konuşma ve mesajlarla son buldu. Erkut Direkçi 16 Aralık Salı günü Türkiye'ye uğurlanacak ●

Gerek uluslararası ve gerekse de coğrafyamızda devrimci, komünist hareket saflarında, kökleri toplumun derinliklerinde olan zayıflıklarımızda yardımıyla, düşmanın gerçekleştirdiği ideolojik tahribatlar, önemle ele alınması gereken ciddi bir meseledir.

Düşman faaliyetleri; sadece ajan-provokatör sızdırmaktan müteşekkil değildir. İşin bir yönü budur. Ve tarihi tecrübelerimizde göstermiştir ki, sızdıran çetelerin önüne düşmanlarımızın koyduğu önemli görevlerden biri, ideolojik tahribat operasyonudur. İki çizgi mücadelesi ile bunu karıştırmalı, düşmanın ideolojik tahribat ve karıştırma operasyonunun her dönem dayandığı somut temeller ve hedeflerini ısrarla deşifre etmeliyiz. Bu operasyonların şekillendirdiği fiilen düşman ajanı olmasalarda, objektif olarak düşman kişiliğini açığa çıkarmalı, illah olmazlarla yetmezlikleri ayırdetmeli, kazanılabilecek herkesi kazanmaya itina göstermeliyiz. Yeterince tecrübe var dedik. Dedikodu, hile, parti ve halka güvensizlik, komplo vb. düşmanın sürdürdüğü psikolojik savaşın devrimci hareket saflarındaki yedekleridir. "Dağılıyorlar, suçular-bucular çıkmış, bölündüler, bittiler" türünden psikolojik harbin ayyuka çıktığı ortamı püskürtmek, gerçekleri halklara anlatmak yerine; adeta bundan medet umar gibi konumlanmanın neresinde iyi niyet aranabilir. Yalan, kargaşa, rekabet ve devrimin zayıflıkları ile varolanların sonuç almaları mümkün olmaz. Deccalvari girişimleri kolaylıkla görülebilir. Sevinçle cenaze merasimi bekleyenler her seferinde hüsrarla tanıştılar. Seslerini

MAOİST ÇİZGİ

ALİ HAYDAR DOĞAN

Durum çok iyidir!

kestiler. Devrim zorluklarla karşılaştığında bunlar yine tanrılarında halklara yıkım bahşetmesi duasına çıkıyorlardı/çıkacaklardı...

Maoist parti anlayışıyla, Maoist parti bilinci ve kişiliği ile silahlananlar açısından, şu veya bu sorunu mazeret göstererek kaçışa savrulanları veya bölünme kültürünü tanı-bellemişleri anlamak zor olmaz. Bu kültür ve yansıttığı grup bilincini sınıf düşmanlarımızı partiyi birbirine düşürmek, rekabetle güçten düşürmek, sınıf çizgisi ve iktidar bilincini yozlaştırmak, saflara sızdırdıklarını gizlemek için kullandı. Kardelen Harekatı tecrübeleriyle sabit olan bu gerçeklere rağmen, partiye, halka, devrime yabancılaşmayı temsil eden ve Kongre Hazırlık Konferansı'nın açığa çıkardığı tasfiyecilik hizibin nasıl Karşı-Devrimci Hücre'nin sosyal dayanağı haline geldiği olgular ortadayken, düşman kişiliği artık kolay maskelenemeyecektir. Devrimin talep ettiği önderliğe cevap olursak eğer, Maoist partinin durumu çok iyidir. Bu devrimci lafazanlık değil, bilimsel bir gerçeğin tespit edilmesidir. Teslimiyetçilik sadece revizyonizmin, reformizmin, tasfiyeciliğin sonucu değildir. Çeşitli problemler gerekçesiyle oturmak, seyretmekte teslimiyetçiliğin bir türüdür. Hele hele bu türün sahiplerinin üstüne üstlük bazende ortalığı karıştırma-

ya heveslenmeleri çok daha riyakarcadır. Devrimci saflarda umutsuzluk, çeşitli biçimlerde ortaya çıkmaktadır. Bir şekli, düşmanın taktik güçlüğü devrimin taktik zayıflığına takılıp kalan, böyle bakıncada tüm cesareti kırılanlardır. Devrimin, halkın haklı davasının stratejik üstünlüğünü görenler, taktik durumu anlamazlık edip, çabuk zafer anlayışına savrulmadıkları gibi, devrimci iyimserlik ve geleceğe bilimsel inanç bayrağı ile yürüdüler. Devrime böyle "hayalciler" önderlik edebilirler.

Tarihi materyalizm ve diyalektik yaklaşımın sürekli gösterdiği budur. Maoistler şu veya bu tarihte bir devrim vaadinde bulunmadılar. Devrimin kaçınılmazlığına işaret ettiler. Devrimle dünyayı değiştirmeyi geçici bir iş değil büyük bir tutkuyla üstlendiler. Mutsuz olmaları ve umutsuzluğa savrulmaları için hiçbir neden yok. Yapılan iş dünyanın aydınlatılması işi. Ruh, karanlıklar köreltir. Devrim dünyanın geleceği olan ışığı görüyor. Onu büyütüyor. Umudu diriltiyor. Öncünün 25 yıllık tarihinin muhtevası budur. Hatalar, olumsuzluklar vardır, olacaktır. Tarihi boyunca öncü, Maoist niteliğini yitirmemiştir. Partiyi şu veya bu kademesiyle eşitleyenler göremesede gerçek budur. "25 yıldır haliniz ortada. Bu iş olmaz" diyenlere rağmen, partinin üzerinde

yükseldiği ideolojik temellerin, asgari ve azami manifestosunun bilimselliği aşikardır. Bunu temsil edip gereklerini yerine getirmede zayıflıklarımız, hatalarımız oldu. Olması gereken yerde olmadık. Bu durum ideolojik temellerimiz ve tarihsel dayanaklarımızın değil ona ters zayıflıklarımızın sonuçlarıdır. Öyleyse umutsuzluğa neden yer olsun ki? Kaldı ki, yanıtlar dahi umutsuzluğu değil, umudu büyütmemizi kamçılamalıdır...

Soruna böyle bakmayanların ataları, Paris Komünü yenilince "silaha sarılmamalıydılar" diye feryat etmişlerdir. Uzun bir yürüyüş olarak değil, etap koşucuları "buraya kadar" deselerde, devrim davası kazanacaktır. Maoist partiye atfen "bölündüler", "Laz Nihatçı'lar çıktı" diyenlerde iki cümle yeter. Bölünmüşse, diğer siyasi örgüt nerede? Biz göremedik. Varlığından haberdarsanız Laz Nihatçı'lar nerede? Ayrıca şunu da vurgulayalım. Partiye, parti önderliğine, devrimci yürüyüşe ayak uyduramayıp düşenler olur. Parti disiplini ve tüzüğüne işine gelmediği için sırt dönenler olur. Böylelerini yük etmek kötüdür. Bu yükü en başta parti sırtından atar. Partiye karşı kullandığımız böyle külfetlerse, sözümüz şudur: Allah sizlere hayırlı etsin!...

Parti badirelerden geçti, geçecektir. Maoist niteliğini korudukça her seferinde daha güçlü ayağa doğrulmayı bilecektir. Gerçeklerin anlattığı budur. Çıkışsızlık, burjuva dünya görüşüdür. Maoizm için her şart altında çıkış varolmuştur. Stratejik durum çok iyidir. Herşey bu rehberlik kaybedildiğinde kötüler, zaferde bu rehberlikle kazanılır. ●

ÖZGÜR BASIN SUSMAYACAK

Halkın Günlüğü/İstanbul: Dönemin Başbakanı Tansu Çiller'in "bertaraf edin" talimatları doğrultusunda muhalif kimliğiyle yayın faaliyetini sürdüren **Özgür Ülke Gazetesi**'nin İstanbul Merkez, Teknik Büro ve Ankara Temsilciliği 3 Aralık 1994 tarihinde çete devletinin kontrgerilla örgütüne bombalanmış. 1994 yılında gerçekleştirilen seri bombalamalar sonucu teknik büro işlevi gören İstanbul Kadırga'daki bironun C-4 patlayıcılarla imha edilmesi sonucunda gazetede ulaştırma görevlisi olan **Ersin Yıldız** yaşamını yitirmişti.

Muhalif basının sesini kısmak ve gözdağı amacıyla çete devlet tarafından **Özgür Ülke Gazetesi**'ne yönelik saldırının 3. yıldönümünde devrimci, sosyalist basın emekçileri 3 yıl önceki kararlılık ve azimle yeniden Kadırga'daydılar.

3 Aralık Çarşamba günü tahrip edilmiş vaziyette duran Kadırga'daki büro önünde biraraya gelen basın emekçileri, değişen zamana rağmen, değişmeyen

zihniyetin devam ettiği bir ortamda özgür basın geleneğini devam ettirme karar ve azminde olduklarını belirttiler. Bina önüne basın şehidi Ersin Yıldız'ın

resmi ile birlikte karanfillerin bırakıldığı eylemde basın açıklaması yapan **Özgür Ülke** Gazetesi çalışanları adına **Yurdasev Özsoğmenler**, **Özgür Ülke**'yi konan bombanın gazeteyle değil, halkla rın kardeşliğine konduğunu belirtti. Geçen 3 yıllık süreç içerisinde faillerinin bulunamadığı bombalamanın, kimlerin emriyle gerçekleştirildiğinin bilindiği belirtilen basın açıklamasında, "**Baskılar bugünde devam ediyor. Yılmayacağız, gerçekleri gün ışığına çıkarmaya devam edeceğiz**" denildi.

"**Özgür Basın Susturulamaz**" sloganlarının atıldığı basın açıklamasına; HA-DEP İstanbul İl Başkanı **Hikmet Fidan**, Zeytinburnu İlçe Başkanı **Alican Önlü**, Beyoğlu İlçe Başkanı **Yusuf Çivink**, Eminönü İlçe Başkanı **Şiho Demir** ve Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü Türkiye Temsilcisi **Nadire Mater** katıllara destek verdi ●

"Devrim için şehit düşenler, insanların en değerli ve en onurlu olanlarıdır"

Dört bir yanı zulüm kuşanmış coğrafyamızda, gün yoktur ki katliamsız geçsin. Faşist diktatörlüğün tarihiyle özdeş olan bu zulüm, çeşitli millet ve milliyetlerden halklarımızın üzerine yıllardır bir karabasan gibi çökmektedir. Diktatörlük, bütün şiddetiyle gücünün yettiği ve elinin kavuştuğu insanı değerleri yok etmeye çalışıyor. Özgür ve sömürsüz bir dünya yaratmak için mücadele eden devrimcileri ve devrimden yana olan emekçileri işkence tezgahlarında, gözaltı kayıplarında, yargısız infazlarda, dağlarda, köylerde katletti. Katledemediklerini zindanlara tıktı. Bütün bu vahşet politikalarına rağmen devlet, devrimci savaşı ve altıncağa varma mücadelesini yürütenleri yolundan alıkoyamadı/koyamıyor. Devrim ile karşı-devrimin bu kıyasla mücadelesinde, dağlarda, şehirlerde, işkencelerde, yargısız infazlarda, gözaltı kayıplarında katledilen komünist ve devrimci devrimimizin yüce değerleri olarak insanlığın altıncağ tarihine adlarını kanlarıyla yazmışlardır. Bu değerlerimize sahip çıkmak, yeni yeni değerler yaratmak, altıncağ kavgasında toprağa düşen şehitlerimize ve insanlığın geleceğine karşı sorumluluğumuzdur. Bu sorumluluğa sahip çıkmak; sınıf mücadelesinin tüm şiddetine ayak uydurmak, bu mücadelenin seyri içerisinde açığa çıkan boşlukları, yine bu mücadelenin yarattığı insan potansiyeliyle kurumsallaştırmak ve devrimci savaşında birer silah haline getirmekle mümkün olacağı bir gerçektir. Bu gerçekten hareketle, binlere varan devrim şehitlerinin ve tutsak yakınlarının aileleri, devrimci savaşında açığa çıkan ve devrimci savaşından yana taraf olan insan potansiyelidir. Bu potansiyeli bir araya getirmek, kurumsallaştırmak büyük bir öneme sahip olduğu gibi, açığa çıkan bir boşluğu doldurma açısından da son derece önemlidir. Bu bilinçle, bir şehit yakınıyla yaptığımız röportajı olduğu gibi yayınlıyoruz.

Her ne kadar inkar edilmeye çalışılsada ülkemizde süren bir savaş gerçeği var. Haklı ve haksız arasında süren bu keskin mücadelede taraf olmak bir zorunluluktur. Bizde taraftır; devrimci savaşa taraftır. Dolayısıyla bu savaşta şehit düşen her savaşçıyı kendi değerimiz olarak görüyoruz. Biliyoruz ki, devrimci savaşa eslat veren her aliede objektif olarak bu savaşa taraf durumundadır. Çünkü düşman, savaşa katılmış kişilerin ailelerinde kendisine karşı bir güç olarak görmektedir. Ki, bizce gerçekte budur. Bu konuda sizin fikirlerinizi alabilir miyiz?

Tabii. Ben Cömert Kayar'ın kardeşiyim. Abim, '94 yılında Sivas merkezde yakalanmıştı. Daha sonra O'nun, işkencede katledip çatışmada öldü süsü vererek olayı örtbas etmeye çalışmışlardı. Biz cenazeyi almaya gittiğimizde, oradakiler cenazeyi vermemek için bir sürü zorluk çıkarmışlardı. Cenazeyi bize vermemek için, "bu sizin oğlunuz değil" dediler. Yine oradaki timler üzerimizde psikolojik baskı oluşturmak için çeşitli davranışlara girişiyorlardı. Mesela iğrenç iğrenç kahkahalar atıyorlardı. Çıkarılan bütün zorluklara rağmen biz cenazeyi gömdükleri yerden çıkartıp aldık. Cenazeyi aldığımızda Cömert'in yu-

CÖMERT KAYAR

cudundaki işkence izlerini gördük. Onu, vahşice işkence ederek öldürmüşler. Sonrada çatışmada öldü süsü vermek için kurşunlamışlar. Cenazeyi getirdiğimizde yine sorunlar çıkartmışlardı. Cenaze töreni yapılmaması için ellerinden gelen her türlü şeyi yaptılar. Törene katılmak için gelen insanların bir kısmını gözaltına aldılar. Diğerlerinin mezarlığa gelmesini engellediler. Mezarı başında slogan atmamamız için tehditlerde bulundular. Hatta biz slogan atınca ablamın ağzını kapatıp şubeye götürmekle tehdit etmişlerdi. Bütün bunlardan sonra bizim bu savaşında tarafsız olabilmemiz düşünülebilir mi? Abim, sömürsüz, özgür bir dünya yaratma mücadelesinde şehit düştü. Biz de, abimin uğruna şehit düştüğü sınıfın mensubuyuz. Tabii ki devrimci savaştan yana tavır almaktayız.

Karşılaştığınız sorulara değindiniz. Devletin bu tutumları karşısında siz ne yaptınız, kendinizi nasıl hissettiniz?

Biraz öncede söylediğim gibi devlet, her zamanki gibi bizim şehidimize sahip çıkmamamız ve yılmamız için elinden ne geliyorsa yaptı. Bizimde tutumumuz halk için bedel ödemekten çekinmeyen şehidimize sahip çıkmak, çıkarılan tüm zorluklara karşın ona yakışır bir şekilde sahiplenmek oldu. Tabii bunları yaparken karşılaştığımız zorluklarda oldu. Örneğin, bir kurum olmuş olsaydı kuşkusuz karşılaştığımız zorlukları aşmak daha kolay olurdu. Gerek cenazenin alınmasında, gerekse cenaze töreninin yapılmasında karşılaştığımız zorlukları görünce diğer şehitleri ve onların yakınlarını düşündüm. Yüzlere, binlere varmamıza rağmen neden hep birlikte hareket etmiyoruz, aynı kurum altında zorluklara göğüs gerektiriyoruz? Bu soruları kendime sorduğum oldu.

Bu anlattığınız tablo içerisinde hiç yalnızlık duygusuna kapıldınız mı? Ya da, kendinizi yalnız hissettiğiniz anlar oldu mu?

Çıkarılan zorluklara, yapılan baskılara karşı tek başına kalırsan elbetteki bir yalnızlık duygusuna veya kendini iyi hissetmeme durumuna kapılabilirsin. Mesela şehidimizi almaya gittiğimizde sadece onun yakınları olarak değil, bir kurum olarak karşılarına dikilseydik cenazemizi daha çabuk alabilirdik. Aynı durum cenaze töreni içinde geçerlidir. Burada önemli olan, daha fazla olmaktır, tabii sadece fazla olmak değil, aynı zamanda tek çatı altında örgütlenip kurum yaratmaktır. Ancak bu şekilde güçlü olabiliriz.

Daha güçlü olmak için, daha fazla olmak gerekir dediniz. Oysa oldukça fazla değil miyiz? Cömert Kayar yoldaşımız ve sizinle aynı durumu yaşayan yüzlerce, binlercesi var. Demek ki mesele fazlalık sorunu değil.

Elbette. Biraz önce belirttiğim gibi mesele sadece fazla olmak değil, aynı zamanda örgütlenme sorunudur. Yoksa bin kişide olan eğer örgütlü olarak hareket etmiyorsa bir kişisin. Ancak, eğer örgütlenmişsen bin kişi olabilirsin. "Bir elin nesi var, iki elin sesi var" halk deyimini biz şehit ve tutsak aileleri kendimize rehber almalıyız. Biz şehit ve tutsak yakınları tıpkı onlar gibi bu onurlu mücadelede yerimizi almalıyız. Devrim için şehit düşenler, insanların en değerli, en onurlu olanlarıdır. Biz şehit ailelerine düşünde bu onurlu insanlara layık olmamız ve onlar gibi mücadele etmemiz olmalıdır.

Örgütlü gücün önemine değindiniz. Sizce büyük bir örgütlü gücün amacı ne olmalı? Sınıram sadece dayanışma maksadıyla bir örgütlülüğten bahsetmiyorsunuz.

Tabii ki bir örgütlü gücün amacı sadece dayanışmak amaçlı olmamalıdır. Burada bahsettiğim dayanışma sadece, sınıf mücadelesinde bir araç olmalıdır. Örgütlenmenin asıl amacı, üzerinde yaşadığımız coğrafyada devletin zulmüne ve sömürsüne karşı koymak için şehit yakınları olarak bu mücadelede örgütlü güç olarak yerimizi almak olmalıdır. Yoksa sadece duygulanmayı ve şehit düşen yakınlarımızın ölümünün verdiği acıyı hafifletmek için bir araya gelmemeliyiz. Şunu iyi kavramamız gerekir ki; sömürsüz ve özgür bir toplum yaratmadan daha çok acılar çekeceğiz. Sadece ölümlerin verdiği acıyla hareket edersek toplumda hergün onlarca insan ölüyor. Burjuvazinin, kendi çıkarları için çıkardığı savaşlarda binlerce emekçi çocuğu ölüyor. Bugün ülkemizde de yaşanan bir iç savaş gerçeği var. Bizler çocuklarımızı devlete askerlik yapmak için göndermemeliyiz. Tam tersine haklı ve bizi kurtuluşa götüren devrimci savaşa çocuklarımızı seversen göndermeliyiz. Gerçek anlamda acılarımız, insanlığın acıları, bu mücadele zafere sonuçlandığı zaman sona erer.

Halkın Günlüğü olarak bu röportaja zaman ayırdığınız için size teşekkür ederiz.

Asıl, gazetemiz aracılığıyla duygularımızı, düşüncelerimizi dile getirme imkanı verdiğiniz için ben teşekkür ederim ●

Ülkemizde bütün şiddetiyle savaş durumu yaşanmaktadır. Yıllardır yürütülen iç savaş, hakim sınıflar tarafından bilinçli olarak gizlenmeye, sapıtılmaya ve karalanmaya çalışıldı. Savaş mevsimlere indirgenerek "ömür" biçildi. "Bu baharda işlerini bitireceğiz", olmayınca "bu kış kökünü kazıyacağız" derildi. Düşman "bitireceğiz" dedikçe, savaş daha da yoğunlaşarak Ortadoğu'yu da etkisi altına aldı. Hakim sınıfların savaşa biçtikleri ömür ve düşünüş tarzı da oldukça yanlış. Düşman öylesi bir bataklıkta saplandıkça, çırpındıkça daha çok battı. Devrimci savaşın ıstır ve kararlılığına çarpan politikaları illas etti.

Savaşta coğrafik özellikler ve hava koşullarının önemli yeri vardır. Etkisi büyüktür. Ancak savaşı belirleyen etkenler değildir. Savaşın yenilgisi veya mağduriyeti ne coğrafik özelliklerde ne de koşulların destek veya muhalefetine aranır. Tabii ki, bu da bilinçli yapılan taktik bir politikadır. Öve öve bitiremedikleri "mehmetçik"ın yenilgisini içlerine başka nasıl sindirebilirlerdi. O kör olası kötü hava şartları, zor doğa koşulları olmamış olsaydı, şimdi mezarlarımızın başına Türk bayrağı dikip, zafer sarhoşluğuyla mest olmuşlardı!!!

Düşmanın yenilgi feryatları başlamıştır bile! Sözümün savaşa bölgelerine çağrılan medyaya "Biz görevimizi yaptık. Şimdi sıra siyasilerde" diyerek, hem ne kadar zavallılıklarını ortaya koymakta hem de günah keçisi aramaktadırlar. Uniformalı medya da, timsah gözyaşları içinde hemen seferberlik başlattı. Ordunun "ne kadar zor koşullarda 'milli' mü-

cadele yürüttüğünü" günlerce gazetesinde yazıp, çizdiler. Psikolojik savaşla, haksız savaşa moral depolamaya hala da büyük çaba sarfediyorlar.

Ancak anlaşılmalıdır ki, gerilla savaşına ne ömür biçilebilir, ne de mevsimlerin avantaj ve dezavantajı gerilla savaşını bitirebilir. Çin, Vietnam ve ülkemizde yürütülen gerilla savaşının pratiği göstermiştir ki, silah, teknik ve sayısal açıdan bir ordu ne kadar düzenli, disiplinli ve büyük olursa olsun gerilla savaşı karşısında mahkumiyeti kesindir. Yenilgiden kurtulamaz. Doğru politik önderlikli gerilla savaşını hiç bir ordu, kuvvet ezeemez. Haksız savaş taktiksel olarak bazı başarılar elde etse bile stratejik olarak yok olup gitmeye mahkumdur. Ve neticede nihai yenilgisini alacaktır.

Savaş imha hareketidir. Birbirine karşı sınıflar, ordular birbirini imhaya yönelir. İmha ya yönelmemiş savaş yoktur. Ya yok olacaksınız, ya da yok edeceksiniz! Diğer adıyla, ya imha edeceksiniz, ya da imha olacaksınız! Savaşın başka izahı yoktur. Savaşın temel kanunu budur.

Zaten düşmanın savaş politikası bellidir. "Böl-parçala-yok et" ilkesine dayanır. Düşman bu politikasını savaş bölgelerinin

ÖNCÜ BAKIŞ

ŞERİF UĞUR

Savaşmadan kazanılamaz

de, savaşa destek bölgelerinde her saat, her gün uygulamaktadır. Türkiye Kürdistanı'ndan Irak Kürdistanı'na, Karadeniz Bölgesi'nden Akdeniz Bölgesi'ne kadar bu politikayı devreye sokmaktadır. Bu politikanın yer yer etkili olduğuda açıktır. İKDP'den tutulmuş köy korucularının örgütlenmesine kadar bu politikaya dayanmıştır.

Düşmanın bu savaş politikasına karşı, gerilla savaşı yükseltilmelidir. Savaş kendiliğinden kazanılmaz. Doğru taktiksel politikalarla gerilla vuruş tarzı güçlendirilerek ve bütün asil ve yedek kuvvetler halk savaşına seferber edilerek zafere adım adım yaklaşılar.

Devrimci savaşta kararsızlığa, ikircikliğe, yalpalanmalara, ideolojik sarsıntılara yer olmadığı gibi, savaş çıkartkanlığı yapıp, savaşa göre kendisini şekillendirmeyen sirk cambazlarına da yer yoktur. Sorumluluk ve göreve gelme, zorluklardan kaçış örgütlenme, müşmüsharla zaman tüketip mirasyedcilik oynamanın devrimci savaşta yeri yoktur. Gevşekliliğe, vurdumduymazlığa, belirsizliğe, kendiliğindencilığe ve zayıflığa savaşımızda hiç yer yoktur.

Saflar nettir. Durum açıktır. Güvensizlik,

umutsuzluk, ruhsuzluk, yönelime ve perspektife gelme, o doğrultuda davranış çizgisini geliştirmeye karşı devrimci savaşa hizmettir. Düşmanla zımmı anlaşmadır. Devrimci savaş, saflarını arındırmadıkça gelişmez. Devrimci savaşta gözüpeklik, cesaret, uğraş, kararlılık şarttır. Ancak bunlar savaşın kaderini belirlemez. Bütün bu etkenlerin doğru politikalarla, berrak ideoloji ve savaşın doğru örgütlenmesiyle birleştirilmesi, tamamlanması, Maoist bilincin yönlendirilmesinde safların biçimlendirilmesi devrimci savaşın olmazsa olmaz prensibidir. Devrimdeki muazzaf ilerleyiş, siyasi, ideolojik cüretin kudretinde yatar. Maoist ideolojinin berrak çizgisini kuşananların, zafere kilitlenmiş meşakkatli güzergahta yürüyenlerin, tokenenlerle aynılığı olmaz.

Uzlaşmaz siyasi-ideolojik mücadele olmadan, dönüşüm, değişim ve yeniden yaratma olmaz. Savaşın en etkili silahı siyasi, ideolojik mücadeledir. Savaşın bir partinin saflarındaki siyasi ve ideolojik mücadele amansızdır.

En iyi demokrasinin işlevi, katı merkeziyetçiliktir. Disiplini olmayan özgürlük, merkeziyetçiliği olmayan demokrasi, hiç bir sosyal sistemde yoktur. Devrimci savaşımızın siyasi, ideolojik, örgütsel sorunlarını bu normlar çerçevesinde çözeceğiz. Prensipler manzumesi budur.

Savaşımız, bütün bu zaafılara, bitmişliklere karşı sürdürülerek zafere doğru ilerler. Burjuva ideolojilerine, tutumlarına davranışlarına karşı mücadele edilmeden savaş kazanılmaz. En büyük savaş, ideolojik savaştır. ●

DOKUNULMAZLIKLARIN KALDIRILMASI ALDATMACADIR

Haber Merkezi: Çete devlet gerçeğini ezilen milyonların beynine silinmezcesine kazıyan Susurluk olayının baş aktörleri Mehmet Ağar ve Sedat Bucak'ın dokunulmazlıkları, TBMM Genel Kurulu'nda yapılan görüşmelerin ardından gerçekleştirilen oylamayla kaldırıldı. 11 Aralık Perşembe günü dokunulmazlıkları ilgili görüşmelerin ardından yapılan oylamada Mehmet Ağar'ın dokunulmazlığı 273'e karşı 193, Bucak'ın dokunulmazlığı ise 282'ye karşı 160 oyla kaldırıldı.

Susurluk kazasıyla birlikte toplumun büyük çoğunluğunun çete devlet gerçeğine olan tahammüllerinin kalmadığını bir ders olarak bilince çıkaran diktatörlük, geçen süreç içerisinde halklara karşı giriştiği dizginsiz terör politikalarında masla olarak kullandığı piyonlarını göstermelik yargılamalara tabi tutmuş, sistemin bekası için yeniden yapılanmaya gitmişti. Ki, geçen süreçte yargılanmaları için "adalet" mekânizmasına havale edilen "şerefli" vatan evlatları düzmece mahkemelerde verilen kararlarla birer, ikişer tahliye edildiler. "Biz bu işi 20 günde çözeriz" diyen Mesut Yılmaz'ın şahsında bu görev de ANA-SOLD Hükümeti'ne verildi. Hükümete geldikleri günden itibaren emekçi halklara karşı emperyalist ağababalarının direktifle-

ri doğrultusunda ekonomik-siyasi terör politikalarıyla tam teçhizat donananların konumları şu aşamada Susurluk'u çözmeye yetmez. Siyasi iktidarın MGK'nın elinde olduğu gerçeği gözönüne alınırsa gelen hiçbir hükümetin bu işi çözüme kavuşturması da beklenemez. Olaylara bu yönüyle yaklaşırsanız, Susurluk'un muntaz şahsiyetleri Ağar ve Bucak'ın dokunulmazlıklarının "kaldırılması" da bir anlam ifade etmiyor. Yapılan oylamayla ken dilerine yargı yolu açılan Ağar ve Bucak'ın "dokunulmazlık" zırhının kaldırılması karşısında sevinç duyulmaması gerekiyor. Susurluk yumağını 20 günde çözmeye iddiasında olanların niyetleri gerçekten samimiysen, onlara "niçin tescilli halk düşmanlarını düzmece mahkemelerde alelacele dışarıya saldınız?" sorusunu sormak gerekiyor. Bu soruya verilecek cevabın içerisinde gerçeklerin uç vereceği kuşku götürmez bir ger-

çektir.

Diktatörlük her zaman olduğu gibi halklarımızı, yeni saldırı politikalarını devreye sokuyor. 1998 bütçe tasarısı bu saldırının neleri hedeflediğini gösteriyor. zaten %30'luk maaş zamları, özelleştirmeler, taşeronlaş-tırmalar, T. Kürdistanı coğrafyasının baştanbaşa savaş alanına dönüştürülmesi, sı-

nır ötesi askeri hareketler saldırının bu yüklüğü konusunda önümüze koyduğumuz verilerin sadece birkaçı... Ki, saldırılar çok daha kapsamlı bir boyuta geçiyor. Diktatörlüğün her zaman yeni olarak kullandığı sahte gündemlerden birisiyle karşı karşıyayız. Mehmet Ağar ve Bucak gibi elinin altında hazır tuttuğu piyonlarını satranç tahtasında yeni bir hanle için kullanan diktatörlüğün, Susurluk'u yargılaması ve çözmesi, aynı zamanda kendi gerçekliğini ameliyat masasına yatırması demektir. Ki, bu

muçizeyi gerektiren bir durumdur. Efendilerin rahat ve huzarı için piyonların bir veya birkaçı feda ediliyor. Bir bütün tarihsel kesitin yargılanmayacağı da Ağar'ın "Bütün bir dönem mahkum edilmeyeceğine göre, Mehmet Ağar mahkum ediliyor. Ağar, devletin bekası için kendisini feda etmeye hazır" sözleriyle teyid ediyor. Her ne kadar sözlerinde efendilerin karşı bir serzeniş varsa da, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü ve hakim sınıfların kitleleri daha rahat sömürmesi için Ağar ve Bucak'lar her türlü "fedakarlığa" hazırlar.

Kitlelerin bilinçlerini bulandırmayı şimdiki kadar geçen süreçte büyük oranda başaran sömürücü asalakların "dokunulmazlıkların kaldırılması" yönlü kararları da satranç tahtasında yürütülen stratejik savaşın hakim sınıfların attığı taktik bir adımdır.

TBMM Genel Kurulu'nda verilen kararın ardından gelecek yargılama süreci oynamak istenen oyunu daha net bir şekilde açığa çıkaracaktır. Piyonları için düzmece mahkemelerde verecekleri kararlar u olursa olsun; Eli kanlı katiller ve piyonlar sürüsüyle birlikte ezen hakim sınıfların "dokunulmazlığı"na, çeşitli milliyetlerden Türkiyeli emekçi halkların muazzam öfkesi muhakkak dokunacaktır. ●

Devrimin kızıl bayrağını yukarı kaldıranlar ölümsüzdür

23 Kasım günü Tokat'ta Topçam Dağları'nda amansız bir vuruşun sonucu şehit düşen TKP/ML Genel Sekreteri Mehmet DEMİRDAĞ ile dört kahraman ve yılmaz savaşçıyı yüreğimize ve bilincimize gömerek güneşe uğurladık.

Dağları sığınacak bir liman olarak görmeyen ve savaş meydanına çeviren bu cüretkar ve fedakar devrimciler ölümü bir kez daha yendiler. Hemde ölüme meydan okuyarak...

Devrimimizin ve halklarımızın önder ve savaşkan evlatlarını bedenen kaybetmenin üzüntüsü ve acısı büyüktür. Ancak onları şahsında düşmanlarımızı karşı sınıf bilincimiz ve kinimiz şimdi daha da büyüktür. Onların iyi, güzel ve örnek anılarından aldığımız güçle yolumuza sarsılmadan devam ediyoruz. Ve diyoruz ki; siz güneşin çocukları, bilinciniz, cesaretiniz, fedakarlığınız ve tutkunuzla büyüttüğünüz devrimin o kızıl bayrağını daha anlamlı ve daha kapsamlı bir şekilde yukarıya çekeceğimize söz veriyoruz.

Sizlerin arkasından matem tutmayacağız. Matem tutmak güçsüzlüğün ve çaresizliğin ifadesidir... Umutsuzluğu değil umudu duyacağız sizlerle...

İşte bu yazımızda, sizlerin arkasından met-hiyeler dizmekle yetinmeyeceğiz sadece. Bugün ve gelecekte neler yapabileceğimiz konusunda kafa yoracağız aynı zamanda. Daha dün komünist önder Cüneyt Kahraman'ı şehit verdik. Bugün ise devrim yolunda şehit düşen Mehmet Demirdağ ve yoldaşlarını. İşte burada durup derinden derine düşünmemiz gerekir. Beş ay içerisinde iki partinin genel sekreterinin şehit düşmesi bizi, dün ve bugünü sorgulamaya itmiyor mu? Her ikisinde genç, dinamik ve tutkulu kadro, hemde önder kadroydular. Çok zor örgütsel koşullar altında önderlik sorumluluğunu üzerlerine almışlardı. Yani her iki önder kadro da belli bir döneme damgasını vurmuştu. Eksiklikleri ve yetersizlikleri elbette vardı. Her önderin olduğu gibi, bu iki seçkin önderinde hataları ve eksiklikleri olacaktır. Bu kaçınılmazdır... Ama onlardan öğrenmemiz gereken çok değerli şeyler de vardır. İşte bizlerin bugün yapması gerekende onların doğru ve iyi yanlarını kendimize örnek alarak devrim kavgasını daha da büyütmek ve zafere kadar götürmektir. Yoksa geriye boş gevezelik yapmaktır.

Neden, niçin bu kadar kısa sürede her iki örgütte genel sekreterini yitiriyor? Biz Komünist ve devrimci önderleri böylesine çabuk mu yitireceğiz? Ölüm onları böylesine kısa yoldan mı bulmalıydı? Önderlerin bedenleri aramızdan ayrılması bizi neden niçin bu kadar hüzünlendiriyor? Neden daha fazla önder ve kadro yaratamadık? Bunları sorgulamayacak mıyız? Bunun zamanı gelip geçmiyor mu? Daha açıkçası bir Kahramanlar ve Demirdağlar şehit düşüktükten sonra güç kaybedilmesinin nedenleri üzerinde kafa yormayacak mıyız?

Gerçek ideolojik donanım, doğru politik yönelim olduğu zaman ancak başarıya ulaşılır. Yani sağlam bir ideolojik donanımın yolu doğru siyasi, örgütsel ve askeri yönelemden geçer. Bu üç cephede ideolojik, siyasi ve örgütsel bütünlüklü bir diyalektik birlik sağlanamayınca, söylediklerimiz ve söyleyeceklerimizin pratikte pek bir değeri olmaz. Dürüst ve ciddi olmak zorundayız. Devrimle oynamaz... Onunla oynamak isteyenlerin boynu altında kalır... MLM ideolojisi neyi emrediyorsa onu yapmaktan sakınanlar ve tereddüt geçirenler gerçek komünist olamazlar. Bir günlük devrimciler değil büyük düşünüp büyük iş yapan devrimciler olmayı dayatıyor tarihsel gerçekliğimiz...

Bütün düşmanlarımız devrimciler ve halkımıza neden bu kadar pervasızca saldırıyor? İşin bir boyutunda devrimci hareketler arasındaki dağınıklık değil midir? Yani devrimci politik güçler ve halk ne kadar örgütsüz ve dağınık mücadele ederlerse, o kadar da düşmanlarımız tarafından baskıya ve sömürüye maruz kalırlar. Birlikten kuvvet doğar. Bugün güçlerimiz çok dağınık ve örgütsüz. Buda yetmiyormuş gibi, bir de politik devrimci örgütler arasında yarardan çok zarar getiren ideolojik polemikler yapılmaktadır. Bu gereksiz ideolojik polemikler örgütler arası ilişkileri zedelemekte ve araya soğukluk rüzgarları ekmektedir. Buda düşmanlarımızın işine yaramaktadır. Şu son Karadeniz üzerine yürütülen polemikleri olumsuz gelişmeler olarak değerlendirdiğimizi de ayrıca belirtmek isteriz. "Sen şu kadarsın, ben bu kadarım, diğeri gitti ben kaldım, ben filan tarihten beri buradayım sen kaçtın" vb. söylemler ucuz politikalar. Ve devrimciler arası ilişkilerde zedeler. Özellikle düşmanın Karadeniz'e her yönlü yöneldiği bu koşullarda bu boyutlu polemikler hiç bir yarar getirmez. Yararsız ve sekte eleştirilerin düşmanın psikolojik savaşına hizmet ettiğine değinmeye gerek görmüyoruz.

Bu gibi dönemlerde eleştiri üslubumuza daha dikkat etmemiz gerektiğini her politik insan kavramak zorundadır. Düşman en ufak çaptan yararlanmaya ve en basit bir olumsuzluğu dahi bizlere karşı kullanmaya çalışıyor. Örgütleri karşı karşıya getirmek için her yola başvuruyor. Özellikle PKK ile diğer devrimci politik yapıları karşı karşıya getirmek için psikolojik savaşın tutulunda değişik araçları devreye sokuyor.

Küçük mevzileri paylaşmasını bilmeyenler büyük mevzileri hiç paylaşamaz. Bizim birlikte paylaşıp büyüteceğimiz çok önemli nesnel zeminimiz ve tarihsel birikimlerimiz var. Ama bunları grup kaygıları ve küçük hesaplardan dolayı paylaşmıyor ve büyütmesini bilmiyoruz. Ideolojik düzlemde okun süvri ucunu reformizme yöneltilmiş gerekirken politik devrimci örgütlere yöneltiliyoruz. Bundan da başta düşmanlarımız sonra reformistler yararlanıyor. Siyasi eleştiriler yapılmaması demiyoruz. Ama bu eleştiriler, ideolojik mücadelenin sınırlarını aşmamalıdır diyoruz. Bilimsel eleştiriler

destiği geliştirip, güçlendirir. Ama bunun sınırları aşıldı mı güçlenme yerine zayıflama başlar.

Öylesine bir grupçuluk gözlerimizi kör etmişti ki, devrimci hareketlerin düşmana yönelik eylemlerine yayın organlarımızda yer vermekten sakınıyor ve kaçınıyoruz. Bunu bir kenara bırakalım, şehitlerimizin adlarını dahi vermekten uzak duruyoruz. Birisi vermeyince kızıyor ve tepki gösteriyoruz, ama kendimiz yapmayınca bunun özgeleştirisini dahi vermiyoruz. Yani devrim şehitlerine kendi değerlerimiz olarak sahip çıkmakta oldukça yetersiz ve duyarsız davranıyoruz. Oysa bir yönlü değinilerle dahi devrimciler arası sıcak bir ruh ortaklığı yaratabiliriz. Bu tarz devrim tabanına moral verir, güç katar. Taban arasında birlikte iş yapmanın daha güçlü bağımlı oluşturur. Buda daha güçlü devrimci mevzilerin yaratılmasını beraberinde getirir. Bilinmelidir ki, politik devrimci yapılar arasındaki soğukluk, hem sözkonusu politik yapıların tabanında, hem de halkta demoralizasyon yaratır. Evet bizler halkın her dediğine doğru demeyiz, ama bu kadar olumsuz ilişkiler ortada iken ve halkta bu olumsuzlukları eleştiriyorsa, bizim burada durup kendimizi sorgulamamız gerektiğinde açıktır. Bu bir görevdir. Halkın doğrularını almayan, halkı gerçek anlamda örgütleyip devrime kanallı edemez... Biz halktan öğrenmesini bildiğimiz zaman ancak onlara öğretilenlik yapabiliriz. Yani önce öğrenci olacağız sonra öğretmen. Her şeyi kendimizde mullak görmeliyiz. Her politik yapının birbirinden öğreneceği çok şey vardır. Halktan ve dost yapılardan öğrenmeyi bir kenara bırakalım, düşmanlarımızdan dahi öğreneceğimiz çok şey vardır.

Bizim, düşmanlarımız arasındaki çelişkiden yararlanmamız gerekirken, düşmanlarımız aramızdaki çelişkilerden yararlanıyor. Bu görüş açılan ve politikalarla doğal olarak kitlelerde gerçek bir örgütlülük ve önderlik altında birleştiremeyiz. Biz stratejik dostlarımızla devrimi örgütlemesek kimlerle örgütleyeceğiz?

Elbetteki sınıf mücadelesine yükleneyeceğiz. Bu kendisine sınıf hareketiymi diyen her politik yapının birincil görevidir. Ancak her politik devrimci yapı, dostlarının ve düşmanlarının gerçekte doğru ayrımını yapmaz ve ilk başta kime karşı kimlerle yöneleceğinin doğru tespitini ortaya koymaz ve bu doğrultuda adım atamazsa, kalıcı gelişme kaydedemez. Yani dört bir tarafa yumruk atarak, ne gerçek dostlarımızı ayırmış olunuz, ne de düşmanlarımızı parça parça altırmış olunuz.

Devletin gerilla alanlarına karşı yönelimleri ortadadır. Ayrıca, işçilere ve emekçilere karşı büyük bir ekonomik, politik saldırı başlatmış durumdadır. Buna karşı her alanda hazırlıklı olmak zorundayız. İlk baharda gerilla bölgelerine oldukça vahşice saldıracağını şimdiden belirtmeye gerek yok. Uşak basının besleme yazarları dahi bahar

da askeri saldırıların artacağını ortaya koydular. Bu saldırı daha çok PKK ve diğer devrimci-komünist hareketleri hedefleyecektir. Bunu devletin başı olan ve onun asıl anayasası niteliğini taşıyan "siyaset belgesinde" de görmek mümkündür. O halde ne yapmalıyız? Bu saldırılara karşı sessiz mi kalacağız? Sessiz kalmak intihar etmek demektir. Oyleyse ne yapmalıyız? Şimdiden devletin bu pervasız saldırılarına karşı hazırlıklı olmalıyız. Günü gecen ondan sonra yaparız demek, oportünizmin kendisidir. Ve düşmana gafil avlanmaya davetiye çıkarmaktan başka bir sonuca götürmez bizi...

Demirdağlar şahsında gerçekleştirilen cenaze törenlerindeki kitlesel katılımları daha da büyütelim. Cenazeye katılmanın kitlesel olması şehitlerimize gösterilen bir saygı ve duyarlılığın ifadesidir. Ancak yeri gelmiş-günü de söyleyelim: Cenaze törenine katılım her ne kadar yakın zamandaki bazı cenaze törenlerine oranla fazla olsada, bunun yeterli düzeyde olduğunu da söyleyemeyiz ne yazık ki. Binlerce taraftar ve devrimci tabanın olduğu yerde bu kadar düşük sayıda bir katılımın gerçekleşmesi, genel gidışat açısından pek de olumlu değerlendirilemez. Bu konuda biz çalışmalarımızı, katılmayanlarda kendilerini sorgulamalıdır.

Cenaze törenindeki en olumlu yanlardan birisi, bir çok devrimci yapıdan insanların törene katılmasıdır. Bu olumlu ügenin başında ise, gazetemiz okurlarının yeterli olmasada, ama az denilmeyecek sayıda katılımla tören yerinde saflarını almanın gelmektedir. Bu durum bizi coşkulu kılmaktadır. Bunu bir görev olarak bilmeliyiz. Şehitlerimizin cenazelerini, onların kavga naralarına uygun bir şekilde son yolculuklarına uğurlamayı devrimci bir görev, hemde bugün açısından ivedi görev olarak belirtmeliyiz. Bu görevi yalnızca yoldaşlarımızla karşı değil, bütün politik devrimci ve dost yapıların şehitlerine karşıda görmeliyiz. Üç-beş kişiyi değil, olanca ve uygun kuvvetlerimizi seferber etmeliyiz.

Cenaze törenlerinde grup hesaplarına girilmemelidir. Burada inisiyatif, cenaze sahibi kimse onundur birinci derecede. Bu tür etkinlik ve katılımlar dost yapılar arasında ilişkilerin pekişmesini sağlayacağı gibi, halkta güçlü moral sağlayacaktır... Şehitlerimizi büyütmenin yolunda bundan başkası olmaz...

Buraya aktarmak istediklerimizde ve işaret ettiğimiz konularda kalıcı bir gelişme kaydedtiğimiz zaman **M. DEMİRDAĞ** ve diğer devrim şehitlerini güneşe uğurladığımızdan gurur ve onurla sözdebiliriz. Aksi anlayış ve pratikler, şehitler edebiyatı ve güneşin kızıl evlatlarına haksızlık yapmak olur.

M. DEMİRDAĞ şahsında halklarımızın ve dostlarımızın başı sağolsun...

MEHMET DEMİRDAĞ VE TOPÇAM ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR •

KÖYLÜLÜK; eylem klavuzunu kavradığı oranda dirilişin gücü olacaktır

IMF ve Dünya Bankası'nın direktifleri doğrultusunda tarımı can çekmesine sebep olan birçok acımasız saldırı politikasını devreye sokan ANASOL-D Hükümeti, bu alana, artık bütüncül yıkıma götüreceği olan son darbeyi vurmanın hazırlıklarında bitirmiş durumdadır. Daha iş başına gelir gelmez, taban fiyatlarının düşük tutulması, tarımsal kredi faizlerinin %100'leri aşan bir oranda artırılması, tarımsal girdi fiyatlarının yükseltilmesi politikası ile tarıma büyük bir darbe vuran ANASOL-D Hükümeti, şimdi ise tarımsal desteklemelerin tamamen kaldırılması ve özelleştirme politikasının uygulanmasını sağlayacak olan yasal düzenlemeler çıkartarak bu alana son darbeyi vurma çabasına girmiştir.

Sözde "tarım sektörünü desteklemek" için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Müsteşarı başkanlığında kurulan Tarımsal Destekleme Kurulu (TDK), IMF ve Dünya Bankası'nın uygulanmasını emrettiği tarım politikaları doğrultusunda "tarım sektörünün devlete olan tüm yükünün ortadan kaldırılması" için, saldırı politikaları belirleyip karara bağlamıştır.

Taban fiyat tesbiti teveci-tuccarları insafına havale edilmiştir. Bu fiyatları belirleyenler kendileri değilmiş gibi, piskince, tarım ürünleri alım fiyatlarının sürekli değişikliğe uğradığı demagojisine sarılan TDK, taban fiyat tesbitinin hazineye getirdiği ek yükün ortadan kaldırılması amacıyla, ürün alım fiyatlarının her yıl enflasyon oranında artırılması politikasını karara bağlamıştır.

Önceki yıllarda çok düşük fiyatlarla olsa, bütçeden çiftçiye ayıran pay, 1998 yılı bütçesinden tamamen kaldırılmıştır. Destekleme alımları için KİT'lere herhangi bir ödenek verilmemiştir. Bu da ekonomik olarak belli oranda çiftçiye koruyan Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)'nun tamamen çökmesi anlamına gelmektedir. Ki, hükümetin amacı budur. TMO'nun alımlarını dış kaynak yoluyla karşılayabilmesi için dış borç almasına izin verilmesi gerekirken, hükümet tarafından buna izin verilmemesi, bu kurumun tamamen çökmesini sağlama amaçlıdır.

Doğal afetler sonucu çiftçi borçlarının ertelenmesi veya silinmesine yönelik kararların yürürlükten kaldırılması da karara bağlanmıştır.

ANASOL-D Hükümeti, tarımda özelleştirme çalışmalarına da hız vermiş durumdadır. Kısa bir süre önce, ANAP İğdir Milletvekili Adil Aşım, "devlet arazilerinin özel sektöre satılması ya da kiralanması"ni öneren bir yasal düzenlemeyi görüşülmesi için TBMM Başkanlığı'na sunmuştur.

Türk devletinin tarımı bitirmeye yönelik politikalarına, çiftçilerin artık dayanacak hali kalmadı, sabırtası çattı. "Artık yeter!" diyorlar. Son olarak Merzifon'dan "artık yeter!" sesi yükseldi. Çorum, Çankırı, Amasya, Tokat ve Kastamonu'dan da katli-

min sağlandığı miting düzenlediler ve sonrasında Samsun-Ankara karayolunu trafiğe kapattılar.

Burada bir soru sormak yerinde olacaktır: Kendisine dayatılan bu saldırı politikalarına karşı, çiftçinin tepkisinin düzeyi nedir? Şu açıktır ki, çiftçiler, kendileri için yokoluş anlamına gelen bu politikaları boşa çıkararak bir mücadele seyrini tutturabilmiş değildir. Gerçi 12 Eylül AFC'si sonrası kendi kabuğuna çekilme eğilimine girmiş olan çiftçiler, taleplerini meydanlara taşımaya, hakkını aramaya başlamıştır. Fakat bu, son süreçte geliştirilen eylemlerin cılız ve pasif olduğu gerçeğini değiştiriyor. Zira, bu cılız ve pasif eylemlerde Türk devletinin tarıma yönelik saldırı politikalarını bertaraf etmek mümkün değildir. Son süreçte geliştirilen eylemlere bakıldığında, mücadelenin ekonomik taleplerle sınırlı olduğu ve tepkilerin ise hükümet boyutunu aşmadığı gerçeği açıkça görülür.

Çiftçilerin şimdiye kadar geliştirdiği belli başlı eylemler Karacabey, Eskişehir, Keşan, Hendek, Akyazı, Çeyve, Salihli ve Merzifon eylemleridir. Ki, son Merzifon eylemi, çiftçilerin genel taleplerinin toplamının bir ifadesi durumundadır. Bunlar; ürün bedellerinin peşin ödenmesi, tarım kredi ve kredi faizlerinin düşürülmesi, tarımsal girdi artışıların durdurulması vb. ekonomik taleplerdir. Mitingde yine asıl olarak hükümet hedef alınmış, bu sınırlı dışına taşlanmamıştır. Bu da kendilerine yönelen saldırının ne anlama geldiğini tam olarak bilincinde olunmadığını gösteriyor.

Faşist Türk devletine karşı geliştirilen her haklı mücadele, küçük çapta olsa bile olumludur, anlamlıdır. Siyasallaşmanın koşullarına içerisinde barındırılır. Kendiliğinden gelişen çiftçi eylemlerinin ekonomik taleplerde sınırlı kalması doğaldır. Çiftçilerin ekonomik mücadelelerinin siyasal mücadeleye dönüşmesi subjektif iradeyi gerektirir. Örgütlenmeyi, daha da önemlisi doğru önderlik etrafında örgütlenmeyi gerektirir. Bu örgütlenmeyi oluşturacak, ona yol gösterecek olanlar komünistlerdir, devrimcilerdir. Ancak o zaman düzenicilikten kurtulmuş, sömürü ve zulüm düzeninin ortadan kaldırılmasının hedef alınmasıyla gerçek kurtuluş sağlanacaktır.

Yarı-feodal, yarı-sömürge bir İktisadi ve siyasi yapıya sahip olan ülkemizde, yarı-feodalizmin bir ürünü olan köylülük sorunu hayati öneme sahiptir. Köylülüğün sorunlarına ilgisiz kalmak, devrime ilgisiz kalmaktır. Konumuz genel anlamda köylülük sorunu olmadığından tekrar çiftçi eylemlerine dönersek; gelişen çiftçi hareketinin en büyük zaafı, Kemalizm gerçekliğinin, bu ideoloji ile şekillenen Türk devletinin faşist niteliğinin, emperyalizm ve bütün yönleriyle kavranılmamasıdır. Bu yüzden ki, toplıklar sadece hükümetleri hedef almakla sınırlı kalmaktadır.

Emperyalizm, sömürü araçları olan IMF ve

Dünya Bankası aracılığı ile ülkemizdeki tarımın yok edilmesini dayatmaktadır. Ekonomik ve siyasi olarak Türk devletini kendisine bağımlı hale getiren emperyalizm, bunu daha da sağlamlaştırmak niyetindedir. Kendi tarım alanlarını büyük miktarlarda devlet yardımıyla destekleyip iç pazarı güçlü kılan emperyalizm, ülkemizi tarım alanında korunmasız hale getirip, bu alanda da kendisine daha fazla bağımlı hale gelmesini sağlamak için, tarımı yoketmeye yönelik her türlü saldırı politikasını dayatmaktadır.

Özellikle 1980 sonrası, bu saldırı politikaları gittikçe hız kazanmış, Türk devleti emperyalizmin emirlerine köpek sadakatiyle bağlı kalmıştır. Eger bu saldırı politikaları istenilen düzeyde başarılamamışsa, Türk devletinin emperyalizme uşaklıkta yan çizmesinden değil, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri ve de halk yığınlarının muhalefetinden dolayıdır. Tam tersine Türk devleti, emperyalizme uşaklıkta kusur etmemiş, görevini layıkıyla yerine getirmiştir. İşçi sınıfı ve diğer emekçi kesimleri, emperyalist sistemin sömürü çarkında vahşice öğütme yolunu tutmuştur. Türk devleti tarıma yönelik saldırılarını daha üst boyutta sürdürmeye devam edecektir.

Sorun hükümet sorunu değildir. Emperyalizm ve faşist Türk devleti sonudur. Çiftçi hareketinin hak alma mücadelesinde kazanım elde edebilmesi, emperyalizm ve Türk devleti gerçekliğini kavramasıyla mümkündür.

Bu kavrayışın önünde engel teşkil eden ve mutbaki bertaraf edilmesi gereken bir kesim vardır ki, o da reformizmdir. Reformizmin çiftçi hareketi üzerindeki etkisini kırarak onu tepe taklak etmeden Türk devletinin tarıma yönelik saldırı politikalarını geri püskürtmek mümkün değildir. Çünkü reformizm, Türk devleti ile açık mücadeleye girişmek zorunluluğu olan çiftçilerin önünde engeldir. Haklılığını meşruluk gerekçesi olarak kavramayacak, düzenicilikten kurtulamayacak bir çiftçi hareketinin başarı elde edebilmesi mümkün değildir. Reformizm düzenicidir, uzlaşıcıdır, arayı bulur. Bu karakterinden dolayı her türlü demagojiden çekinmeyecek bir güçtür.

Bergama köylüsünün Eurogold Şirketi'ne karşı başlayan, gittikçe siyasallaşan Türk devletinin karakterinde tarımla devam eden ve son olarakta reformizmin gerçek yüzünü görmelerini sağlayan mücadelesi, bunun güzel örneklerinden bir tanesidir.

Reformizm, Bergama köylüsünün direnişini yıllarca oyalamış, burjuva siyaset sahnesinde politik malzeme konusu olarak kullanmaya çalışmıştır. Direnişin Türk devletini hedef almaması, şiddet boyutuna varmaması için elinden geleni yapmıştır. Ama haklılığının bilinciyle mücadelesinden taviz vermeyen Bergama köylüsü, mücadelesini yasal sınırlar içerisinde kazanamayacağına görmüştür. Bergama köylüsü devletin yarı kurumlarına, burjuva partilerine, as-

ker ve polisine güvenmemektedir. Oğullarını askere göndermeye karar almışlardır. Yapılan nüfus sayımını reddederler "bu devlet bizim değil" demişlerdir. Eger tüm bu gerçekleri gömülseler bunu kararlara borçludurlar. Bu gerçeklerin kavranması sekiz yıllık bir mücadele sonunda olmuştur. Pratik dostu da, düşmanı da göstermiştir. Kendileriyle bağ kurun devrimcilerle güvenmişler. Ve onlarla daha bir kaynaşmışlardır. Tabii ki, Oktay Konyar ve Sefer Taşkın gibilerinin gerçek yüzünde görmüşlerdir. Eurogold Firması'nın Bostanlı Şubesi'nin bombalanmasından sonra, köylüleri "Valiliğin önünde basın açıklaması yapacağız" diye kandırarak, bombalanan şubenin önüne çiçek bırakarak bu zati muhteremler gereken dersi almışlardır. Bergama köylüsü, reformistlerin terörist diye karalamaya çalıştıkları devrimcilerin bombalama eylemine senipatiyle yaklaşmıştır, desteklemiştir. Kendilerine her zaman yukarıdan bakan ve sürekli olarak, "sakin ola şiddet kullanmayın" vaazlarını veren, ipini koparmış IP'lerde komiteden atılmıştır.

Bergama köylüsünün mücadelesi çiftçilere örnek alınmalıdır. Çiftçilerin önündeki bir diğer engelde Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) gibi odalara yöneticileridir. TZOB Genel Başkanı Faruk Yücel'in Salihli'deki mitingde İzmir-Ankara yolunu kesmek isteyen köylülere, "söz provakator musunuz?" dediği hanırdır. Dost görünümü bu sahtekarların çiftçilerin mücadelesini Türk devletine peşkeş çekeceği açıktır. Çiftçiler de zaten bunlara tepkilidirler. Salihli'de bunların konuşma yapmasına izin veremeyen çiftçiler, en son yapılan Merzifon eyleminde de TZOB Genel Başkanı Faruk Yücel'i protesto etmişlerdir.

Odalar Birliği, devlet tarafından atama yoluyla kurulan birliklerdir. Bu yöneticilerin çiftçilerin mücadelesine zerre kadar olumlu etkisi yoktur, olamazda. Devlet örgütlenmelerinden başkaca bir şey de beklememelidir.

İşçi sınıfının emeğini hakim sınıflara peşkeş çeken sendika ağaları Bayram Meral ve Rıdvan Budak'ların oynadığı misyon neyse Faruk Yücel gibilerinin oynadığı misyon odur. Çiftçilerin, kazanabilmesi için Bergama'lılar gibi, bu kesimlerin ipliğini pazara çıkartıp mücadelenin önünde engel olma durumunu ortadan kaldırılması gerekir.

Ülkemizde gelişme eğitiminde olan çiftçi hareketleri ayağa kalkıp mücadele etme cesaretini gösterdiğinde, gerçeklerle yüz yüze gelme fırsatını yakalayacaklardır. Bugün gerilla mücadelesiyle ete keneğe bürünen köylük bölgeler bunun göstergesidir. T. Kürdistanı'nda ve Karadeniz'de olduğu gibi gerilla ile bütünleşen köylülük, devletin korkulu rüyası olmuştur. Bu da göstermektedir ki, gelişen köylü hareketleri, devrimci eylem klavuzlarını kavradıkları oranda dirilişin gücü olacaktır ●

Özerk demokratik üniversite ve "sanayi"

Bir süredir çeşitli vesilelerle üniversitelerin özerkliği ve sanayi/sanayiciler ile ilişkisi tartışılıyor. Hakim sınıfların medya vasıtasıyla gündemimizi yönlendirmeye çabalarına alıştık. Ancak birdenbire ağızbirliği ile ayyuka çıkan "özerklik" konusu biraz ilginç. İnsan "differi sürçmüş olmasın, özellik ile özerkliği karıştırmış olmalıdır" demeden edemiyor. Öyleki, üniversitelerin gerçek birer bilim yuvası haline gelmesini isteyen demokrat, devrimci öğrencilerin, öğretim görevlilerinin, üniversite çalışanlarının ve de bu konuyla ilgili pek çok kesimin zaten hep gündemindeydi idari, mali ve bilimsel özerklik konusu, özerk demokratik üniversite. İçin "demokratik" olma yönünü "medya" pek tartışmıyor ya, yıllardan sonra özerkliğin bile bu kadar revaçta olması insanı yine de şaşırtıyor.

Üniversiteler ülkede hiç demokratik olamadı ama sözde de olsa "özerk" tanımlandığı zamanlar oldu. Bilindiği üzere 1980 Askeri Faşist Cuntası'nın ardından üniversitelerin tepesine indirilen YÖK balyozuyla özerklik, sadece 1402'den kurtulmayı başarabilen bir-iki bilim adamının, sonra yetişmeyi başarabilen genç bilim adamlarının ve yüzbinlerce öğrencinin sessiz hülyası olmaya mahkum olmuştu. Demokratik öğrenci hareketinin hedeflediği/hedeflemesi gereken özerklik nedir? Bu sorunun üzerinde durmadan önce (ayrı ve uzun bir yazı konusu olduğu için kısa ve genel olarak bazı noktalarına dikkat çekeceğiz), "özerk üniversite"nin ülkemizdeki birkaç örneğine değinelim ve kimi "bilim adamları" ve de hakim sınıf temsilcilerinin, "sanayici"lerimizin neden özerklik tartışması yaptığını araştıralım.

Bugün polis ve sivil faşistlerin kolkola cirot attığı, alabildiğine ideolojik, ekonomik ve politik terör estirildiği üniversitelerimizden İstanbul Üniversitesi, Darülfünun olarak ilk kurulduğunda "özerkti." Malum, üniversiteler hakim sistemin üstyapısal bir bileşeni olma tarihsel zorunlulukları itibarıyla ne kadar "özerk" de olsalar, hakim sınıfların ideolojik-politik kontrolü ve onlara hizmet etme durumlarından bir bütün olarak kopmaları olanaklı değildir. Ne var ki, özerklik, görece de olsa "üniversite"ye üniversite olma olanağı sağlayabilen, bilim üretimi üzerindeki politik-ideolojik baskılamayı azaltabilen bir mekanizma sağlayabilir. Burjuva demokrasisinin, bünyesi elverdiği oranda "sunduğu" nimetlerden biridir bu. Darülfünun, feodal-faşist diktatörlüğün burjuva demokrasisini hazmedemediği gerçekliğinin doğal bir sonucu olarak 1933'te bir "üniversite reformu" ile özerkliğinden "arındırılmış" ve İstanbul Üniversitesi kurulurken üniversiteler tarihinde ilk büyük bilim adamı tasfiye sürecini yaşamıştır (Türk devleti böyle şeyleri "reform" olarak nitelermeyi

kuruluşundan itibaren adet edindiğinden şaşırılmamak gerek. Ancak şu bir gerçek ki, her reform, ileriye dönük bir reformasyon anlamına gelmiyor.)

1946'da "demokratikleşme rüzgarları" tüm dünyada eserken ve Türkiye'deki faşizm de "çok partili" olurken, üniversiteler yeniden özerkliklerine kavuştular. Bunun sözde kaldığı açık. Öyle veya böyle üniversitelerin 1946'dan 1982'deki YÖK yasasına kadar "özerk" olması, 1980 sonrası gençliğine rüya gibi geliyordu herhalde. Bu yanılsamayı gidermek için bu özerkliğin nasıl olduğuna bir göz atalım. Bir kere ideolojik sınırlar kesinlikle çizilmiş, ayrıntılarıyla tanımlanmıştır. Hükümetin tüm isteklerini yerine getirmeleri şart koşulmuş, görevleri aynı şekilde ayrıntılı olarak belirlenmiştir. Bu noktada mali, bilimsel özerklik zaten yoktur. Ideolojik sınırlamalar ve politik baskılar altında söz konusu olan idari özerkliğin gerçekliği ise tartışılır.

Ne varki, bu kadarcık idari özerklik bile devlet için çaban olarak add edilmiştir. YÖK yasası ile yaratılan "üniversitelerin" içler acısı durumu ise ortadadır. Üniversitelerin tüm bileşenleri YÖK'le zincirlenmiştir. Geline aşamada bu tahakkümün tepesine yerleştirilen zat, YÖK Başkanı Kemal Gürüz bile üniversitelerde "reform" diye basbas bağıyor. Bu "reform" tartışmaları idari ve mali özerklik tartışmalarına taşınıyor. 15 yıllık YÖK hakimiyetinin, YÖK Başkanı, devletin bakanı ve diğerleri tarafından bir şekilde tartışılmasının sebeplerini anlamak için "mali özerklik" noktası üzerinde durmak gerekiyor.

Geçtiğimiz aylarda YÖK tartışması, ilk önce Mersin Üniversitesi senatosunun YÖK'ü eleştiren kararlarının kamuoyuna yansması ile gündeme geldi. Mersin Üniversitesi rektörü ve kimi akademisyenler, YÖK'e ilişkin eleştirel görüşlerini birkaç yıldır kamuoyuna yaptıkları açıklamalarla gündeme getiriyorlardı. Ama ilk kez bir üniversite yönetimi bu bağlamda bir karar alarak açıklama yaptı. Elbette bu durum, '80 sonrası 1402 sayılı sıkıyönetim yasası ile tasfiye edilen sayısız bilim adamı ve akademisyen gerçekliğinin ardından önemli ve kayda değer bir gelişmeydi. Öğretim elemanlarının akademik, demokratik ve ekonomik mücadelede son yıllarda gelişen halk hareketliliğinin çokça gerisinde kaldığını belirtmek yanlış olmasa da, haklı tepkilerini dile getirmeye ve örgütlenme çabalarının yavaş yavaş meyvelerini vermeye başlaması olumludur. Bilindiği üzere bu açıklama, Mersin Üniversitesi öğretim elemanlarına dönük soruşturma vb. baskılar, sürgün, istifaya zorlama gibi tehditleri beraberinde getirdi. Ama bunun paralelinde medyada da yankı buldu ve YÖK tartışmalarının

popülize edilmesinde de bir kaldıraç olarak kullanıldı.

YÖK'ün tam da bu süreçte gündeme gelmesinin belirleyici ayağı kuşkusuz kitlesel öğrenci hareketidir. 6 Kasım, YÖK'ün kuruluş tarihi olması itibarıyla Mersin, İstanbul başta olmak üzere Ankara, İzmir, Diyarbakır, Kocaeli, Bursa vd. illerde onbinlerce öğrencinin kitlesel protestolarına vesile oldu. Bunlar, YÖK'ün bizzat zarar verdiği kesimler olmaları açısından olağan ve anlaşılır tepkiler. İlginç olan ve bu yazıda da tartıştığımız konu, TUSİAD gibi sermaye örgütlerinin, hükümetin, partilerin ve hatta YÖK'ün kendisinin bu bağlamda, tam da bu süreçte YÖK'ün yeniden yapılandırılmasına ilişkin yürüttüğü tartışmalar ve bunların içeriğidir. YÖK'ün tasfiyesi haklı istemlerinin, kurulduğu tarihten bu yana en geniş yelpazede en kitlesel şekilde ifade edildiği bir ortamda bu durumun "YÖKçüler" tarafından da manipüle edilme çabası, "özerklik" merkezli tartışma ve meselenin özünü büyük oranda belirliyor.

1984'te üniversitelere haraclar verilme-ye başlandı. Ulaşım, yemek, barınma diye devam ederek adım adım ticarethaneye çevrilen üniversiteler, özel üniversiteler ve vakıf üniversiteleri halkası ile özelleştirilmenin zincirini tamamladı sayılır. Halen 53 devlet üniversitesinde "okuyan" 2 milyon öğrenci var. Derinleşen iç savaş koşullarında, sürekli ekonomik krizin yanı sıra savaşı karşılamayan ekonomik, politik, askeri, ideolojik mali çözümsüzlüğüyle yükselen halk muhalefetini göğüslemeye çalışan Türk devleti, Yılmaz hükümetinin reform diye sunmaya çalıştığı kandırmacılara, elbetteki öğrencilere dönük bir halka da ekleyecekti. Keza halk çocuklarına kapıları kapanan malzemesiz, binasız, olanaksız, kitapsız sözde üniversiteler gerçekliği tam bir çıkmaz haline geldi. Eğitime 1991 bütçesinden ayrılan pay %4.48 iken 1995'te %3.40'dır. Gidererek azalmakla kalmıyor, genel ekonomik terör, artan özelleştirmelerle birlikte üniversitelerin dinamiklerinde ciddi kıpırdanmalara vesile oluyordu. İki politik baskılar, keyfi polis-gözetim terörü vb. çabası.) Haraç eylemleri hatırlıdadır.

Hükümetin en son açıkladığı 1998 bütçesi, borcu borçla ödeme ve savaş/silahlanma bütçesidir. Dolayısıyla 607 trilyon TL kaynak isteyen üniversitelere devlet 1998 için sadece 385 trilyon vermesini öngördü ki, bu bahsettiğimiz 53 üniversite için ayrılan toplam miktardır. Öğrencilerden toplanan haracların özel savaşa ve eğitim alanında ise özel vakıf üniversitelerine, yani yine hakim sınıfların cebine akıtıldığı malum. Devletin özel vakıf üniversitelerini teşvik ettiği ve hatta bu yıl teşvikleri %85 art-

tırdığı (6 trilyon 500 milyar verilmesi planlandı) bilmiyor. Kısacası, bu üniversiteler sadece teknokrat, bürokrat yetiştirmekle kalmıyor esas olarak iyi birer rant aracı.

Özel üniversitelere yasal kolaylıkların, vergi muafiyetlerinin, maddi destek ve kaynakların sunulduğu gelinen aşamada üniversiteleri özelleştirme sürecinin şimdiki halkasının devlet üniversitelerini de bir bütün olarak sermayenin ("sanayicilerin") eline teslim etmek olduğu/olacağı açıktır. İşte tam da bu noktada, TUSİAD, üniversitelerin nasıl olması gerektiğine ilişkin raporlar hazırlıyor. YÖK Başkanı Kemal Gürüz ise "üniversitelerde reform" öneren yasa taslağını hazırlıyor. Üniversitelerde mali, idari, bilimsel özerklik üzerine araştırmalar yapılıyor. Herkes hep bir ağızdan ödeneklerin vb. yetersizliğinden yakınmaya başlıyor. CHP, YÖK'e alternatif YEK öneriyor, özerklik diyor. Bu kesimler üniversitelerden "verim" alınabilmesi, "bilim" üretilebilmesi için "sihirli" formülü buluyorlar. Tıpkı KİT'ler için buldukları gibi, sanayici-üniversite bütünleşmesi yani kendi kaynakları olan ve kendini finanse eden üniversite!

Evet, Devlet Bakanı, YÖK Başkanı ve TÜBİTAK Başkanı biraraya gelip üniversiteleri "araştırma kurumları haline getirmeye" karar verdiler. Devlet Bakanı Rüştü Kazım Yücelen, "üniversiteler bilgi üretiminin ortak noktasıdır ve üniversitelerdeki bilgi, deneyim ve birikimlerin sanayiye aktarılması gerekir" diyor. YÖK Başkanı buna karşılık üniversitelerin idari ve mali bakımdan devlete bağlı olduğunu söylüyor ve üniversitelerin kaynak yaratmasına izin verilmesini öneriyor çözüm olarak. TÜBİTAK Başkanı Dinçer Ülkü ise, üniversitelerin sanayiyle işbirliğine hazır olduğunu belirterek tamamlıyor sözü. İşte bu kadar basit. Ve tüm bunların adı da, idari ve mali özerklik olacak, bilim üretimi olacak.

Üniversitelerin komprador-burjuvaziye ideolojik-politik hizmetlerde bulunan ve teknokrat yetiştiren kurumlar olmanın iki, ezici çoğunluğu işsizliği gizleme ve kitleleri uyutma kurumlarıdır) ötesinde doğrudan mali ve ekonomik yan kuruluşlar olarak peşkeş çekilmeye başlanması yeni değil elbet. Üniversitelerin nasıl adım adım ticarethaneye çevrildiğini kısaca belirttik. Bunun da ötesinde hedeflenen son halka, sadece ticarethane olmanın da ötesinde bir doğrudan sömürü. Üniversitelerde araştırma-uygulama merkezlerinin ve komprador sermayeye doğrudan ilişkilendirmenin ilk örnekleri araştırma görevlilerinin ve öğrencilerin çalışmalarının sermayenin hizmetine sunulmasıyla başladı. Bu beyin sömürsünü, bir adım ötesinde sipariş üzerine üniversite yönetimi ve kimi "bilim adamları" aracılığıyla yapılan ça-

İşmalar aldı. Sermaye istiyor ve üniversite yönetimleri aracılığıyla gereken araştırma, deney ve çalışmalar yapıyordu. Bitirme projeleri ve doktora tezleri konuları bu siparişlerle ısmarlama belirlenir oldu. Ancak üniversitelerin sıkı bir merkezileşmeyle YOK'a bağımlı olması, hiç bir idari, mali özerklikleri olmaması ve bu durumun yarattığı bürokrasi, bu bağlamda bir handikapı. Sermaye ile bu ilişkinin daha doğrudan ve esnek bir şekilde kurulabilmesinin, daha boyutlu bir sömürünün yollarının aranması gerekiyordu.

İlk olarak ODTÜ'de bu çerçevede adımlar atıldı. Ve kampüste KOSGEB kuruldu. Burada ufak çaplı işletmeler, küçük ve orta ölçekli işletmeler oluşturulmaya ve akademisyenler, öğrenciler bu KOBİ'lerle birlikte çalışmaya yönlendirilmeye başlandı. Bu şekilde "sanayi, üniversite bütünleşmesi" oluşturulmaya çalışıldı. Bizimki gibi ülkelerde küçük ve orta ölçekli işletmelerin komprador sermayeye eklenilebilmesinin önemi aşikardır. Nitekim üniversitelerdeki beyin gücünden bu bağlamda faydalanmak, KOBİ'leri ihracat teşvikleriyle üniversiteleri de bu süreçte sokmak hakim sınıflar için oldukça karlı girişimler oldu. Öyleki ODTÜ'deki KOSGEB deneyimini yaygınlaştırmak, tüm üniversiteleri bir bütün olarak özelleştirerek, sömürü ve talan ağının gerçek bir bileşeni haline getirmek için yollar aramaya başladılar. Bu türden merkezlerin sömürü odakları haline gelmesini perdelemenin en iyi yolu da, kuşkusuz araştırma-uygulama merkezi olmaları bağlamında "bilimselliği" ve "toplumsal faydayı" ön plana çıkarmak olacaktır.

Doğrudur, bu merkezlerde "bilimsel çalışma" yapılıyor. Zaten bu merkezler oluşturulmadan önce de, matematik, fizik, kimya, biyoloji gibi temel bilimlerin eğitiminin verildiği bölümlerde "bilimsel" çalışma yapılagelmisti. Öyle ki, ODTÜ, Boğaziçi, İTÜ vb. eğitim kalitesinin görece de olsa az-çok yüksek olduğu üniversiteleri saymazsak, diğerlerinde de bu bilimlerde çalışmalar yapmak bir yana, temelini öğrenilebilmek dahi mucizeyken, buralarda da gerek öğrenimin, gerekse de araştırmaların yoğunlaştığı konular, özgür bilimsel araştırma yönelimlerinden çok "her nedense" o dönem komprador-burjuvazinin ve emperyalistlerin mevcut üretim vb. faaliyetleri bağlamında ihtiyaç duydukları teknik konular olmakla sınırlı kalmaktaydı. İlk özel üniversite olan Bilkent'in kurulmasıyla bu durum doruk noktasına vardı. Bilkent Üniversitesi'nin temel bilim bölümlerinde en nitelikli öğrencilerin parasız (burslu) olması boşuna değildir. Bilim adamı olma düşüyle bu bölümlere giren gençler, kendilerini sermayedarlara borçlu birer teknokrat olarak bulmuşlardır. Kısacası buralarda da yegane amaç teknokrat ve sermaye kölesi "bilim adamları" yetiştirmektir. Gene de en nitelikli eğitimin buralarda verildiğini belirtmek yanlış olmaz.

Bunları tamamlayan ve yaygınlaştırılması planlanan araştırma-uygulama merkezleri de sanayici-tüccarların istediklerini istedikleri gibi yapılabilecekleri "araştırma" ortamları oluşturmaktır. Yukarıda belirttiğimiz gibi, şimdi YOK Başkanının önerisiyle yasalaştırılmak istenen üniversite-sanayi-ticaret işbirliği yeni değildir ve uygulaması yıllar önce başlamıştır. Şimdi bu durum tamamen meşrulaştırılmak, yasallaştırılmak, yaygınlaştırılmak ve kolaylaştırılmak isteniyor.

Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri (USAMP) adıyla yaşama geçirilmeye başlanması planlanan bu merkezlerde özgür bilimsel araştırma değil, uygulamalı sermayenin artı-değer maksimizasyonu ihtiyacına dönük teknik çalışmalar ve hatta üretim, montaj ve esnek üretimin bir paydası olmaları suretiyle ihracat yapılacağı şimdiden öngörülebilir.

YOK, Hükümet ve TÜBİTAK'ın hemfikir olduğu nokta; üniversitelerin bir bütün olarak komprador-sermayeye, "sanayiye" bağlanması, bilimsel araştırmaların tamamen burjuvazinin insafında ve inisiyatifi içinde işlediği edilmesinin meşrulaştırılması, hem de bunun "üretilen bilginin toplumsal faydaya dönüştürülmesi" adı altında sömürüyü gizleyerek ve "mali idari özerklik" gibi gösterilerek tam bir sahtekarlıkla yapılmaya çalışılmasıdır.

Üniversitelerin "sanayiye", sermayeye köle edilmesi, ne zamandan beri "mali özerklik" olmuştur? Ve bununla kimi kandıracağız? Ekonomik ve politik baskıların dozajını yükseltip alenileştirerek, kim, nerede ve nasıl bilimsel araştırma yapabilir? Ekonomik ve politik bağımsızlığın, ideolojik cenderenin olduğu yerde, ısmarlama bilim üretildiği nerede görülmüştür?

Bilim, nesnel olanı, gerçekliği araştırır, çözümler ve sürekli gelişim, sürekli hareket ve ilerlemeyi emreder, bunun için anahtarlar sunar. Bilimsel ürünlerin ve yaratıcılıkların, beraberinde teknolojinin hakim sınıfların tekelinde gerilemeye, insana ve insanlığa düşman, her türden sömürüye, baskı ve hatta katliamlar boyutunda zora hizmet etmesine rağmen, bilimin kendisi ile gerici sınıfların dostluğu düşünülemez bile. Çünkü bilim subjektif istem ve iradelerin dışında, gerçek ve nesnel olanı araştırdığı oranda ona hizmet edemez. Bu bağlamda gerici hakim sınıflar her zaman bilimin düşmanı olagelmışlerdir. Bilimlerin bilimi olan Maoizmi baş düşmanı addettikleri gibi, her türlü bilim dalında hakim sınıflarla uzlaşmaz.

Hakim sınıflar, tam da bu yüzden bilimsel bilgiyi metalaştırmakla kalmamakta, kendi sınıf çıkarları gereğince kullanabilecekleri oranda gelişmesine izin vermemekte, sınırlamakta, kısıtlamakta, toplumun ezici çoğunluğundan uzak tutmakta veya çarpıtarak, işledi ederek sunmaktadırlar. Bilimsel gelişmeler, sadece egemen sınıfların sınıf hakimiyetlerinin devamı noktasında kullanım değerine

sahip oldukları yani artı-değer üretebildikleri oranda ve emperyalist sistemin artı-değer maksimizasyonu yasasına hizmet edebileceği şekliyle yaşam hakkı bulabilmektedir. Aksi takdirde bilim adamları araştırma-inceleme özgürlüğü ve olanağına sahip değildirler, finans edemezler. Veya bilimsel gelişmeler gizli kasalar ardında kar getirecekleri güne bekletilmek üzere saklı kalmakta, engellenmektedir.

Eleştiril olmayı, sorgulamayı, mevcut statüyü sorgusuz-sualsiz kabul etmemeyi, değişime, dönüşüme açık olmayı emreden bilim ve bilimsel araştırmalar ancak bilimle barışık ilerici-devrimci sınıfların, halkın hakim olduğu bir toplumsal sistemde özgür ve gerçek bir duruşa sahip olabilecektir. Çünkü ancak o zaman bilimin ve bilim adamlarının önü açılacaktır. Mevcut statüyü, tarihin tekerleğinin ilerlediği yönün aksine korumaya veya geri çevirmeye çalışanlar, bilimin bu nitelikleri üzerinde her zaman politik baskı ve zor uygulayagelmektedir. Bu, ortaçağdaki gibi insanları yakma şeklinde olmasa da kitapları yakma, sansürleme, aydınları, yazarları, bilim adamlarını zindanlara tıkma suretiyle toplumdaki tecrit etme ve yıldırma çabalarıyla halen kaba bir şekilde yapılagelmekte, bunun yanında bu yazıda tartıştığımız türden "ince" demagojik yaklaşımlar, ekonomik bağımsızlık üstü örtülmüş engellemeler gerçekleştirilmektedir.

Bizimki gibi burjuva demokrasinin esamesinin bile okunmadığı bir ülkede, bilim yuvası olması beklenen üniversitelerin hiçbir zaman özgür tartışma, araştırma, bilim öğrenme ve bilimsel üretim ortamları olamayacağını şimdiden kesin olarak söyleyebiliriz. Toplumda en ufak, en sıradan bir farklı sesi bile kelimenin gerçek anlamıyla kanla bastıran bir siyasi iktidar mevcut olduğu sürece, tarih, felsefe, sosyoloji, ekonomi vb. bilimler ilkokuldaki ufak çocukları bile inandırıp, ikna edemeyecek denli trajik-komik boyutlarda demagojik palavralar olarak sunulmaya mahkumdur. Temel direği faşist Kemalist ideolojik formasyon olan Türk hakim sınıflarının ideolojisi, her faşizm gibi bilimin yakınına bile uğrama gücü, cesareti olmayan yalan ve çarpıtmalarla bütün olmakla ibarettir. İnsanlar mevcut durumlarına ilişkin konuşmaya, tartışmaya, eleştirmeye, bilimle bilimsel gerçekliklerle tanışmaya, buluşmaya başladıkları noktada kağıttan şato gibi kül olup gidecek türden bu demagojik yalan-dolan ve kandırmacadan ibaret ideoloji, giderek boyutlanan iç savaş pratiğinin karşısındaki çözümsüzlüğü ve iflasya zaten şimdiden büyük oranda çözülmüştür. Tüm bu koşullar altında "bilimsel özerkliğin" nasıl olacağını varın siz düşünün.

Sonuç olarak, YOK'a karşı tepkilerin, protestoların yükseldiği özerk, demokratik, bilimsel üniversite talebinin giderek daha yüksek sesle haykırıldığı bu süreçte; bu talep ve tepkilerin yukarıda

açmaya çalıştığımız "idari, mali ve bilimsel özerklik" sahtekarlığı içerisinde eritilmesine, bu manipülasyona izin vermemek gerekiyor. Bu bağlamda bilimsel, demokratik eğitim ve özerk demokratik üniversite alternatifini, talebini ve mücadelesini doğru bir tarzda ortaya koymak zorunludur.

Sermayeye doğrudan ekonomik bağımsızlığın adı, mali özerklik olamayacağı gibi, işçi-işveren ilişkisinin olduğu sömürü bağları koşullarında ne yönetsel ne de bilimsel özerklikten de söz edilemez. Gerçek anlamda bilimsel, demokratik üniversite ancak halkın demokratik iktidarının koşullarında, demokratik halk üniversitelerinde yaşam bulabilecektir. Ancak demokratik halk devrimi mücadelesinin bir bileşeni olan demokratik halk üniversiteleri mücadelesinin zafere ancak devrimin zaferiyle ulaşacağı açıktır. Buna karşılık, bu mücadele sürecinde, bilimsel, idari ve mali özerklik savaşımından, kelimenin gerçek ve "tam" anlamıyla elde edemeyeceğimizi bilesek bile vazgeçmemek, ufkumuzu bununla sınırlandırmadan, bu düzen içerisinde gerçekleştirebilecek en ileri noktada özerk demokratik üniversite mücadelesini de küçümsememek gerekiyor. Devleti, düzeni bu noktada geriletmeye çalışmak, kısmi de olsa akademik-demokratik hakları sonuna kadar zorlamak ve kullanmak, özerk demokratik üniversiteyi gerçekleştirebileceği son noktada gerçekleştirmeyi başarmak, kısacası istemek ve savaşarak almak gerekiyor.

Sermayenin köleliğine karşı gerçek bilim adamları ve bilimsel araştırmalar akademik ve demokratik haklar uğruna mücadelenin bugünkü aşamasında YOK'un tasfiyesi, sözkonusu cendereli biraz olsun genişletecek, rahatlatacaktır. Ama bundan da önemlisi, bunu sağlamak, demokratik öğrenci hareketi açısından önemli bir politik kazanım olacaktır. Bunu küçümsemeyelim ve YOK'un tasfiyesi için kitlesel mücadeleyi örgütleyelim, önderlik edelim. Bunu, abartmayalım da, yapmaya cüret edelim. Ancak bunu yaparken, devletin bizlerin tepkilerini kendi potasına çekme oyununa girmeyelim. Bunun için, "mali ve idari özerklik" aldatmacalarını teşhir edelim. "Özel savaşa değil, eğitime bütçe" ve "sermaye için değil halk için bilim" şiarını haykıralım. Bunun, polis ve sivil faşistlerin terör estirdiği "üniversitelerde" olamayacağı açıktır. Polisi, üniversitelerden atalım, sivil faşist saldırıları püskürtmekle kalmayıp faşist yuvalarını dağıtalım.

Ve tüm bu mücadeleler içerisinde Demokratik Halk Üniversiteleri hedefine, siyasi iktidar yani Demokratik Halk İktidarı perspektifine, hedefine kilitlenelim. Unutmayalımki Demokratik Halk Devrimi mücadelesi ve halk iktidarının esas olarak gerillalarca adım adım oluşuşu, her alanda bu perspektifin aktif pratiği, özgür-bilimsel üniversitelerin önünü açabilecek yegane yöntemdir. MLM biliminin yol göstericiliğinde pratiğe var gücümüzle yüklenelim. ●

Yükselen halk hareketliliği,

Kasım ayı başında MGK'nın basına sızdırdığı Milli Güvenlik Siyaset Belgesi, diğer adıyla "kırmızı kitap"-gizli anayasa-uzunca bir süre "devletin baş düşmanı itica mı değil mi?" türünden tartışmalara vesile oldu. Faşist parti temsilcilerinin ilk başta "hiç bir şey parlamentonun üzerinde değildir", "gizli anayasa olmaz" biçimindeki samimiysiz, sözde muhalefetlerini izleyen "MGK ve uygulamaları anayasaya uygundur" nihai söylemleri bir yana; reformist parti ve örgütlerin, söz konusu belgeyle "TBMM ve halkın iradesinin vesayet altına alındığı ve buna medisin müdahale etmesi gerektiği" yönündeki "şiddetli" tepki ve muhalefetlerinde "takdire şayan"dır! En sıradan halktan insanın dahi çok fazla derinlere inmeden göreceği berraklıkta açığa çıkmış olan devlet ve iktidar odağı MGK gerçekliği, "halkla bütünleşmiş"(!) reformistlerin, özel savaş aygıtının ve feodal-faşist diktatörlüğün artık her zamankinden de kaba ve hoyratça, açık bir illegalite ile paçavradan beter ettiği parlamento peçesini "halk iradesi" ile özdeşleştirmesi ve biz parlamentoda olsak (bu parlamentoda!) bunlar olmazdı deme becerisiyle bir kez daha görmezden gelindi.

Milli Güvenlik Siyaset Belgesi, MGK'nın iktidarını ve feodal-faşizmin gerçek yüzünü bir kez daha sergilemiş olması itibarıyla yeni bir durum ifade etmese de, suni ve spekülasyon tartışmalar bir yana, iktidar üzerinde düşünmeyi ve düşmanın süreç tahlili ve yeni taktikleri karşısında devrimci tavırlar geliştirebilmeyi gerektiriyor. Tabii biz bu yazıda bir bütün belgeyi değerlendirme ihtiyacı duymuyoruz, bunu daha önce çeşitli yazılarımızla tahlil etmiş ve genel doğruları ortaya koymuştuk. Ancak belgenin özel olarak bir noktasi üzerinde ayrıca durmak gerekiyor: "Aşırı sol yine tehdit unsuru olmaya devam etmektedir. Ancak bir yumuşama içerisinde olduğu görülmektedir."

Düşmanın; sınıf ilişkilerindeki değişiklikleri izleyip tahlil etme ve sürece ilişkin her geçen gün yeni yeni taktik politikalar üretme noktasında oldukça kurumsallaşmış olduğu bir gerçek. Ayrıca reformizmin yukarıda bahsettiğimiz "tavizsiz" muhalefeti de, düşmanın taktiklerindeki incelik ve bunların irdelenmesinin gerekliliği açısından bizi daha da motive ediyor. Şöyle ki; MGK'nın sürece ilişkin yaptığı tesbitlerden birinin de "solun bir yumuşama içerisinde olduğu" düşünülürse, "radikal sol"un değilse bile sosyalist ve halkın temsilcisi geçinen reformist çevrelerin sadece bu belgeye yanaşmasının "senliği" bile, başlıbaşına tesbiti ciddiye almayı ve irdelenmeyi gerektiriyor. Doğru politikalar geliştirip uygulayabilmemizin önemli bir halkasının da dostu ve düşmanı iyi tanımak olduğu açık. Bunlar bir yana, bu vesileyle sürece ve reformizme ilişkin bakışımızı ve değerlendirmelerimizi açmakta ve halk hareketliliği bağını-

sında devrimci tavrı, görevleri belirle-mekte fayda görüyoruz.

DÜŞMANIN "PSİKOLOJİK SAVAŞ" TAKTİKİ VE REFORMİZM

Feodal-faşist diktatörlük, kuruluşundan itibaren parlamentoyu faşizmi maskeleyen bir aracı olarak kullanıyordu. "En demokratik cumhuriyetlerde bile" parlamentonun gizli devletin bir kandırma aracı olduğu doğrudur. Ancak bizimki gibi ülkelerde parlamentonun, hakim sınıfların hangi kılığın sümürü ve talanın ne kadarına hakim olacağını belirleme, asgari yasama işlevi dahi yoktur. Bir bütün olarak işlevsiz, alabildiğine kaba ve eğri-ti bir kurumdur parlamento. Buna karşılık, bu vitrin oyununa dahi hakim sınıfların tahammül edemediği devasa kriz ve devrimci durumun çok daha şiddetli "tehlikeye" dönüştüğü süreçler olmuştur. Ki, askeri faşist cuntalar gündeme gelmiştir. Yani diktatörlük, o peçeyi yırtıp atarak katliam ve vahşeti daha da sınırsız ve pervasız uygulama yolunu seçmiştir. "Rejimin tehlikeye girmiş olduğunu" açıkça ilan ederek ve ideolojik saldırılarla da bu durumu meşrulaştırmaya çalışarak, askeri, politik, ekonomik terörü halka zoraki kanıksatmaktan geri durmamıştır.

Gelenen aşamada, alabildiğine boyutlanmış olan gerilla savaşı ve derinleşen iç savaş gerçekliği karşısında "düşük yoğunluklu savaş stratejisi" adı altında açıktan yeniden örgütlenmiş ve yetkinleştirilmiş olan özel savaş aygıtı tüm çıplaklığıyla ortadayken, askeri faşist cunta-darbe söylem ve tartışmalarının suniliği açıktır. Şöyle ki, zaten MGK, uzunca bir süredir özellikle de '90'lı yıllarla birlikte "sivil" şapka altında açık bir askeri faşist cuntayı fiilen uygulamaktadır.

Ülkede "her 10 yılda bir darbe" geleneği kararlı bir şekilde sürdürülmüştür. İlan edilmiş olanlar zaten açık. Biz son süreç üzerinde duralım. Ki, bunlar çok daha ince, teknik ve taktik ustalıkla örülmüştür. Boşuna "post-modern darbe" demiyorlar. Önceki cunta süreçlerinden çok daha kanlı ve boyutlu saldırılarla karakterize olan son 10 yıllık süreç, devletin artan deneyimleriyle beraber "psikolojik savaş"ında aynı oranda önem verilip uygulandığı bir süreç olmuştur.

Milli Güvenlik Siyaset Belgesi, en son 1992 yılında düzenlendi. Söz konusu süreç, dünya genelinde önemli bir ideolojik saldırı dalgasının da ayyuka çıktığı, aynı zamanda gerek dünya da, gerekse ülkede ekonomik krizin derinleştiği bir süreçti. Rus sosyal emperyalizminin de dağılmasının ardından, emperyalist sistemin ilişkileri derinleşmiş, hegemonya dalışı artmış, bölgesel savaşlar daha da körüklenmiş, tüm bunların paralelinde "komünizm öldü" naralarıyla "yeni dünya düzeni" ABD'nin tek büyük güç olma çabasının temel sloganı olarak tüm dünya halklarına empoze edilmeye çalışılmıştı. Ülkede, özellikle de T. Kürdistanı'nda Kürt ulusal hareketinin kitleselleşerek

yükselmesi başta olmak üzere, tüm emekçi halkın kendiliğinden hareketlerinde muazzam yükselişler söz konusu oluyordu. Komünist önderlikli köylü gerilla savaşı boyutlanıyor, hareketler radikalleşiyor, devrimci dalga yükseliyordu. İşte MGSB değişikliği tam da bu süreçte yapılmış ve bu değişikliği pervasızlaşan, kurumsallaşan özel savaş aygıtının sınırsız katliamları, kentleri de kapsayan periyodik saldırı dalgaları, işkencede katletmeler, sözde "faili meçhul" cinayetler ve eş benzeri görülmemiş vahşet, talan, sürgün vb. uygulamalar izledi. Bunlar halen de artarak devam ediyor.

PKK'nın "baş düşman" olarak belirlendiği bu 1992 "gizli anayasa"ıyla beraber, reformizmin ve parlamentarizmin de, yine tüm dünyada estirilen neo-liberal rüzgarların da verdiği güçle körüklenmeye başlanmasına tanık oluyoruz. Bu durumun, halk hareketliliğinin artık iyice gerilemeye yüz tuttuğu 1994 dönemine kadar sürdüğünü belirlemek yanlış olmayacaktır. Dikkat çekici olan, bir yandan PKK ve Kürt Ulusal Hareketi birincil tehdit olarak belirlenip özel savaş vahşeti tüm halk sınıf ve tabakalarına karşı kırdı-keritte topyekün tımandırılırken, diğer yandan da kimi yasal parti ve çevrelerin, kitlesel hareketleri reform beklentilerine sokma, düzen içerisine çekme aracı olarak kullanılma çabasına girilmiş olmasıdır. Devlet, yükselen halk hareketliliği karşısında reformizme, legalizme ve parlamentarizme kanalları açmış ve kitle hareketlerini "psikolojik savaş yöntemlerini"de kullanarak, esasen bir bütün ideolojik saldırı taktikleri ile yönlendirmeye çalışmıştır. Bundan, reformistlere devlet baskısı olmadığı falan anlaşılmaz. Tam tersine devlet, sıkı bir denetim ve kısıkaç politikasıyla, reformizme bir yandan "ehil" davranması için hareket alanı verirken, diğer yandan da "muhallif" olmaya "radikal" bir tarzda devam edebilmesi için saldırıyı da ihmal etmemiştir. Bu hassas dengeli politika, reformizmi radikalleşen halk kitlelerine bir alternatif, radikal bir çözüm gücü gibi sunarken, aynı zamanda denetimde olabilmeye de hizmet etmiştir.

Bizimki gibi ülkelerde en sıradan ekonomik veya demokratik talep bile jopla hatla kanlı bastırılırken ve demokrasi bir devrim sorunuysa, reformizme devrim arasındaki ayrımın nitel olduğu kadar da ince olduğunu belirlememiz yanlış olmaz. İşçilerin üç kuruşu beş kuruş yapma mücadelesinde ölmeye goze almak zorunda olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Dolarıyla çözüm beklentileri ve yanılsamaları halkın reformistlerin peşine takılması ve hatta kimi devrimci çevrelerin aynı şekilde gittikçe sağa kaymaları anlaşılmaz bir durum değildir. Kararlı ve doğru bir ideolojik ve siyasi duruş, gerçekçi bir iktidar bilinci olmadıkça taktiklerde, devletin çizdiği "görünmez" sınırlarda devrimcilik yaptığını zannedenlerin ve gerçekten de pek çok bedeller ödeyenlerin adım adım etkisizleşmesi, ehilleşmesi ve nihayetinde

bir bütün reformizm ve tasviyecilik hattına oturması da kaçınılmaz olacaktır.

Nitekim, '91-'92'lerde dorukta olan halk hareketlilikleri '94'te durulma eğilimine girmişken, reformizme ve parlamentarizme açılan kapılar, kanallar da bir anda kapatılmıştır. En somut örneklemesi, DEP milletvekillerinin apar topar dokunulmazlıklarının kaldırılarak "yargılanıp" zindanlara atılması olsa gerek.

"Psikolojik savaş", "kamu diplomasisi" vb. adlar verilen devletin ideolojik saldırılarının boyutu ve kapsamı çok geniştir kuşkusuz, biz bir önceki sayımızda bunu ayrıntılarıyla işlediğimizden ve konumuzun esasen reformizmle bağı olduğundan detayına girmeden devam edelim.

Bilindiği üzere, pek çok çevrenin yoğun olarak yasal parti kurmayı tartıştığı dönem, yine '92-'93 yılları olmuştur. Bunun esas sebeplerine yani iç çelişki ve dinamiklere değinmeden önce, 1994 ve sonrası sürecin bugüne evrilmesine de kısaca bir göz atalım. 1995 yılında halk hareketliliklerinin tekrar bir yükseliş kaydettiğini görüyoruz. 1996 1 Mayıs'ında tepe noktasına ulaşmıştır. Ve yine bu süreç devletin artan topyekün saldırılarına sahne olurken, reformizmin bir kez daha ivmelenmesini de beraberinde taşımıştır.

Tüm bu olup bitenlerin, gerilla savaşının çok daha fazla yoğunlaşmış yaygınlaşması ve devletin giderek çözülmesi paralelinde gerçekleştiği açıktır. İç savaş, tüm halk sınıf ve tabakalarını sarıp sarmalar ve doğrudan etkilerken, gerek devletin, gerekse de halkın niyetten bağımsız bir şekilde savaşa göre şekillenmesi de kaçınılmaz bir hal almıştır. Ve devlet de "yeniden yapılanma" zorunluluğu ile; '96 sonlarında çok daha yüksek bir atılımı gebe halk hareketliliğinin gerilediği süreçte, hazırlanmak ve gerilla savaşı karşısında gerek ideolojik, gerekse askeri, ekonomik ve politik olarak tıkanıp "düşük yoğunluklu savaşta" yeni açılımlara yönelmek amacıyla "konsept değişikliğinin" ilk adımlarını atmıştır.

"İtica tehlikesi" vurgularının yapıldığı bu sürecin diğer yönleri bir yana, en önemli ve öne çıkan yön, sürekliliği sağlanmış gerilla savaşı karşısında tıkanan ve çözülen devletin ideolojik yenilenme ihtiyacı ve psikolojik savaşı tımandırma boyutudur. Bunun temel ve en önemli halkasının "laiklik"le simgeleştirilmiş Kemalizm ve özellikle de şovenizm kışkırtıcılığı olduğu açıktır. Keza devletin halka karşı askeri anlamda tıkanıp konjonktürde tutunabileceği yegane dal Türk şovenizmi, "millî birlik ve bütünlük" demagojisidir. Ki, bunu "laik demokratik cumhuriyet" bayrağı altında yapmaya çalışmıştır.

İçinde bulunulan ve Türk devletinin tarihinde yaşadığı en derin kriz döneminde, krizin ideolojik boyutu bu şekilde "aşıl-maya" çalışılmış, 28 Şubat MGK toplantısında yukarıda bahsettiğimiz fiili cunta

Reformizm ve devrimci tavır

esasen yasallaştırılmış, bunu Mayıs ayında MASK'in onayı ve nihayet Kasım ayı başında da MGSB'nin resmen değiştirilmesi izlemiştir. Ve biz yine '91-92 sürecine benzer bir ikili yapıyı görüyoruz. Özel savaş aygıtı, saldırılarını ve terörü Irak Kürdistanı'nı da kapsayan bir şekilde, özellikle T. Kürdistanı ve Karadeniz'de boyutlandırırken ve önümüzdeki süreçte kentlerde de çok daha pervasız saldırı dalgasının sinyallerini verirken; "reform" söylemleri de yine gündeme sokulmuştur. Hem de halka karşı savaş manifestolarının dahilinde.

"REFORM" ADI ALTINDAKİ HESAPLAR

Türk devletinin hemen her türlü saldırısı "reform" adı altında paketlenip sunulması artık alışılmış bir durum yine de genel ve kısa biçimde de olsa bu "reform"ların neler olduğuna bir gözatmak gerekiyor. Hatırlanacağı üzere, geçtiğimiz aylarda, 1996'nın sonlarında MGK toplantısında hazırlanan bir rapor kamuoyuna yansımıştı: "Terörle mücadelede sorunlar ve çözüm önerileri" başlıklı bu rapor, son bir yıldır yaşanan gelişmelerin ve önümüzdeki süreçle ilişkin planlananların belirli bir panoramasını da sunuyordu.

Türk devleti, Irak Kürdistanı'nda kalıcı olmaya ve "yeşil hat" diye tabir ettiği bir tampon bölge noktasında ciddi adımlar atmaya nihayet karar vermiş görünüyordu. Öncesinde de tampon bölge yer yer gündeme gelse de, emperyalistlerarası çelişkiler ve içe yansımaları dolayısıyla tartışmalı kalmıştı. Son işgal süreci ise kararı doğrular niteliktedir. Hedeflenen, tampon bölgede tam bir hakimiyet ve ulusal ve sınıfsal kurtuluş hareketlerini tecrit ve imhaya yoğunlaştırmaktır.

Bu bağlamda, devletin, gerillanın lojistik desteğini kesmek ve halktan tecritini sağlamak amacıyla köy yakıp-yıkmalari ve halkı zorla sürgün etmeleri, katliam ve ambargoları sürerken; aynı zamanda sürgün edilenlerin yerleştikleri kentlerde ivmelenen kitle hareketlerine dönük baskı, işkence, tehdit, yıldırma ve en ufak bir muhalefeti şiddetle bastırma taktikleri boyutlanırken; bir yandan da "terörün bittiği", sorunların açığının, sefaletin, savaşın yıkımın sosyal, ekonomik ve eğitsel tedbir ve yatırımlarla giderileceği propaganda edilmeye başlandı. Tüm faşist medya bu çerçevede harekete geçirilirken, sosyalist, devrimci, yurtsever basına yönelik baskı, tutuklama, işkence, kapatma vb. sindirme çabaları da artarak sürdü, sürüyor. Kısacası, halk şiddetle sindirilirken, bir yandan da savaşın getirdiği sefalet ve yıkıma (ki bu doğrudan T. Kürdistanı'nı yakıp yıkmışken, tüm ülkede derin bir ekonomik ve politik krizle topyekün her ulus ve milliyetten halk sınıf ve tahakalları sarsıp-silkeleyen bir durumdur) halkın öfkesi, tepkisi ve tahammülsüzlüğü, ideolojik terörle, demagojilerle yönlendirilmeye ve bu çerçevedeki barış ve kurtuluş istemleri, gerilla hareketlerine karşı kanalizasyon çalışıldı.

En son olarak sözde "muhafif" köşe yazarlarının Cudi dağlarında ordu tarafından konuk edilmesi; söz konusu demagojilerin ve psikolojik savaş yöntemlerinin, Karadeniz'de de son derece yoğunlaşan ve yaygınlaşan gerilla savaşına gerçekliği ile ve devletin süregelen uygulamalarıyla inandırıcılıktan uzak ve etkileri sınırlı olması sebebiyle, bu çabanın son halkalarından biri olarak değerlendirilebilir. Devlet, söz konusu köşe yazarlarında "mehmetçik medya" kategorisine daha büyük oranda dahil ederek, uluslararası planda ve esasen ülke içerisinde bir miktar daha inandırıcılık kazanmaya çalışmaktadır.

Eğitim "reformu" diye sunulanın, uzun zamandır devreye sokulmuş olan yatılı bölge okulları ile ve hatta çocuklara daha bebek yaşta Türkçe öğretilerek "medenileştirilmesi" vasıtasıyla, asimilasyonu daha sistemli ve "ince" bir hale sokmaya çalışmak olduğu şimdiden görülebilir. Keza yatırım ve sosyal "reformlar"ın altında askeri yasak bölgelerin inşasına dönük (Irak Kürdistanı'nda tampon bölge olgusuna paralel olarak) karayolu, havaalanı vb. projelerin yattığı da bir gerçektir. Bunun paralelinde köy-kent projelerinin hayata geçirilmesi ile "modern" esir kampları sosyal reform olarak yutturulmak istenmektedir. Kasım 1996 MGK toplantısında belirlenen bu "reformlar" en son siyaset belgesi ile de resmleştirilirken, bir yandan da "mahalli ve kültürel özelliklerin geliştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmalı" gibi söylemlerle, halk ve özellikle de Kürt Ulusal Hareketi, kültürel özerklik beklentisine sokulmaya çalışılmaktadır. Ki bu demagojik söylemde bile MGK'nın "kamusal kayıma şartı"nı ifade etmesi, söylenenin "ciddi yetini" ortaya koymakla kalmıyor, devletin Kürt ulusuna demokratik-kültürel haklar noktasında dahi esneyebileceği en son noktanın kimi özel kurumlara izin verilmesi ile sınırlı olduğunu, olacağını gösteriyor.

Sonuç olarak, en sıradan bir reformun dahi söz konusu olmadığı, olmayacağı şimdiden açıktır. Zaten Türk devletinin "elini verip kolunu kapatacağı" korkusu, siyasi ve ekonomik icazeti ve içinde bulunduğu çöküntü en ufak bir ekonomik, demokratik hak kırıntısını dahi verme imkanını ortadan kaldırmaktadır. Ancak gelinen çözümsüzlük aşamasında, "reform" tartışmaları yaptırımları, reformizme bu tartışmalar ve yine bu reformlar uğruna mücadele için belirli kanallar açmaları da bir o kadar kaçınılmazdır. Aksi takdirde şiddet dışında hiçbir "çözüm" alternatif uygulayamadıkları geniş halk hareketleri karşısında tükenişlerini geciktirebilmeleri mümkün değildir.

REFORMİZME BİÇİLEN ROL

Devrimci durumun son derece derinleştiğini ve devrimci dalganın yükseldiğini belirtmiştik. Şimdiden halk hareketlerinde yeniden ciddi bir ivmelenmeye tanık

oluyoruz. Ki, önümüzdeki süreçte kendiliğinden işçi-memur, köylü ve öğrenci hareketlerinin çok daha fazla yükseleceğini kestirmek için kahin olmaya gerek yoktur. Bu koşullar altında nasıllı devrimci güçler sürece doğru taktik yönelimlerle müdahale etme ve taktik kazanımlarla siyasi iktidar hedefine bir adım daha yaklaşma amacındalarsa, devlet de buna karşılık kendi taktiklerini geliştirme, devrimci kabağa set çekme, halk hareketliklerini bir şekilde sindirme, bastırma ve devrimci durumu genletme kaygısındadır. Ne varki konjonktür, devrimci ve devrim açısından alabildiğine olanaqlar arzederken, devlet açısından bunu belirlemek mümkün değildir. Devlet her açıdan tam bir çıkmaz ve çöküntü içerisinde. Buna karşılık kimi ekonomik, demokratik tavizlerle nisbi bir refah ve gövrel bir denge sağlama ve bu vasıta ile halk muhalefeti ve tepkileri bir nebze olsun dindirme şansı, olanağı da yoktur.

Bu noktada devletin, tepkileri düzen içerisinde kanalizasyon edilebilmesinin yegane yolu, tek başına baskı, sindirme, şiddet uygulamalarının çözüm olamadığı bu nesnel koşullarda, kuşkusuzki "psikolojik" yani ideolojik saldırı ve demagojilerle yönelimdir. Bunun için de halk içindeki ideolojik kolu, mağası olan reformizmi kaldırarak olarak kullanması, kandırma ve demagojileri bu ideolojik-politik hat üzerinden gerçekleştirilmeye çalışılması kaçınılmazdır. Bunun için kitlelerde beklenti yaratması ve de reformistlere belirli bir hareket alanı açması gerektiği açıktır. Yukarıda bu noktalara değinmiştik. Feodal-faşist diktatörlüğün son süreçte bu bağlamda iki yönlü yaklaşım içerisinde olduğunu belirleyebiliriz.

Birincisi; "irticaî faaliyetlerle beraber eşit ve birinci derecede öncelikli tehdit olarak" belirlendiği "bölücülüğe" dönük yaklaşımdır. Bu yaklaşımın ana halkasını şovenizmin yükseltilmesi, "devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü" ve terörün bitirilmesi ile savaşın sona ereceği, bu vesile ile halkın savaşa "mecbur" akan paraya yeniden kavuşarak "ekonomik refaha ereceği" perspektifi oluşturmaktadır. Bu yaklaşımın halk içerisinde zemin olan iç dinamiklerinin, halkın, zorla finanse etmeye ve çocuklarını askere göndermeye zorlandığı özel savaşın yıkımından bezmişliği ve barış istemi ile beraber; Türk devletinin kuruluşundan bugüne Türk şovenizmi ile ideolojik olarak dumura uğratılmışlığı vardır. Ki, "milli bütünlükçü", "laik-demokrat" "Kemalist" halk kesimleri, irtica ve şeriat tehdidi söylemleriyle de büyük oranda yedeklenmektedir.

İkincisi; kültürel, demokratik, ekonomik, sosyal haklar ve özerklik beklentisinin oluşturulması ve düzen içi bir Kürt ulus-salci politik yapılanmaya yeniden alan açılması suretiyle yumuşak bir muhalefetle Kürt ulusal devrimci hareketinin bir bütün yumuşatılması planlanmaktadır. Daha şimdiden, "Leyla Zana'nın E. Yağ-

murdereli örneğinde olduğu gibi salve-nilmesi koşullarının araştırılması" adımı n, yine Refah Partisi'nin kapatılması noktasında ABD'nin muhalefeti olduğu iddia ve söylemleri ile parti kapatmalarının tartışılması, bu sürecin ön hazırlıkları olarak nitelenebilir. Devletin taviz verdiği imajını yaratmak "şanlı" Türk devletinin "güçlü" imajını zedelese de, devlet için taviz vermekten daha zor bir şey olması gerek.

Bizzat rant dalaşları ve halk muhalefeti nin de etkileriyle, dokunulmazlıkların kaldırılması, adalet sisteminin düzeltilmesi vb. "reformlar" gündeme getirilirken, Süsurluk süreciyle epeyce yıpranmış olan devlet, parlamentoya yeniden itibar kazandırmaya ve parlamentarizmi körüklemeye de gayret etmektedir. Tabii bunun askerin itibarının ardından geldiği açık. Generallerin "asker gerekeni yaptırı sıra siyasilerde" söylemi de boşuna değil elbette. Düzene şu veya bu düzeyde, özsel veya biçimsel, muhalif kesimlerin körsü dokunulmazlığının dahi olmadığı ortada olan parlamentoda, dokunulmazlıkların kaldırılması tartışmalarının sonucu ne olursa olsun ciddiyetsizliği ortadadır. Buna karşılık reformistlerin "çetelerin yargılanması", "dokunulmazlıkların kaldırılması" vb. talepleri "radikalize" sürdürmeleri ve geniş kitle hareketlerinin önderlik sizliği ve de reformistlerin politik insafını, kalmışlığının Türk devletini umutlandır maktaki olduğu açık. Dolayısıyla MGK'nın "yumuşak sol" tesbiti ve "yumuşayan radikal sol" beklentisinin bir ayağında Kürt ulusal hareketine ilişkin yaklaşımı varken diğerinde de genel olarak yükselen işçi emekçi hareketlerinin manipölasyonu çabası vardır. Tüm bunlar için kaldırarak ad ettikleri HADEP, EMEP, ÖDP, DBP vb. partilerdir. Bu partiler vasıtasıyla gerilla savaşının muazzam etkileriyle giderek radikalleşmekte ve politikleşmekte olan halk hareketlerinin düzen içine hapsedilmesi ve radikalizm ve silahlı mücadele nin gerek ideolojik olarak gerekse de örgütsel/politik olarak tecriti ve tedricen imhası hedeflenmektedir. Dolayısıyla esasen kitle hareketleri ve reformizm ilişkisinin iç dinamiklerini ve bunun karşısında "radikal sol"un duruşunu, silahlı mücadele gerçekliği ve gerekliliği eksik ninde ve de en önemlisi devrimci tavrı ne olması gerektiğini belirleyerek irdele memiz gerekiyor.

KİTLE HAREKETLERİ VE REFORMİZM

Kitle hareketlerinin ivmelenmesi ve devrimci dalganın yükseldiği bu süreçte feodal-faşist diktatörlüğün yönelimini az çok ortaya koyduk. Böylesi azgın bir saldırı sürecinde, "reform" ve "demokratiklik" demagojisinin yedirilmesinin "çelişki" gibi görünen mantığını da açmaya çalıştık. Tüm bu karmaşık sınıf ilişkileri, iç savaşın son derece derinleştiği yarı-feodal ü kemizin gerçekliğinin olağan sonuçlarıdır. Demokratik alan hareketlerinin, kerdiliğinden kitle eylemlerinin yükselmesi

ne koşut olarak, pek çok küçük-burjuva yapılarının, diktatörlüğün ve ideolojik kurumlarının da yönlendirmesiyle girebildiği kimi "reform" ve esneklik beklentilerinin ve faşizmde yumuşama öngörülerinin aksine, faşist terör daha da şiddetlenir, şiddetlenmektedir. Yoğunlaşan ve genilla savaşının kızgın etkisiyle koşullanan ekonomik ve politik krizin doğal sonuçları olan kentsel mekandaki radikalleşen ve politize olan kitle eylemlilikleri, ülkedeki sosyo-ekonomik yapı bağlamında sınıf ilişkileri ve bu ilişkilerin bütünlüğünde değerlendirilemediği noktada, çoğu zaman özellikle de sovyetik tip devrim beklentisinde olan, ayaklanmacı yapıların abartılı tesbitlerine ve dolayısıyla yaşamdan ve pratikten kopuk politik yönelimlere neden olabilmektedir. Bu yaklaşım tarzı, devrimci yapıların için gerçekte çok daha ağır illegalite koşullarının var olduğu konjonktürde, kitle hareketlerinin yarattığı büyü ve bu hareketlere önderlik edip ayaklanmaya ve devrime taşıma iyi niyetli isteğiyle, küçük burjuva yapıların hemen sonuç alıcı kesin muharebeler girişmesine ve hezimete uğrayarak, sürecin ihtiyacının aksine giderek legalleşmesinin de paralelinde, gittikçe daha yoğun bir popülizmle şekillenmesine ve reformist, tasfiyeci bir hatta yönelebilmeye tanık olabilmekteyiz. Bu bağlamda, popülizm ve tasfiyecilik tehlikelerini açmadan önce reformizm üzerinde bir miktar daha duralım.

Saldırıların yoğun olduğu en zor süreçler, düşman karşısındaki duruşun da en iyi sırandır süreçlerdir. Özel savaşın kapsamlı saldırıları ve devletin ekonomik ve demokratik talepli kendiliğinden kitle eylemlerine dahi şiddetle yönelmesi, kitlelerde devlet gerçekliğini büyük oranda bilince çıkarırken, zorun zorla altedilebileceği nesnel gerçekliğinden hareketle, kitleler giderek radikalleşir ve politize olur. Şu süreçte de, tam da böylesi keskin bir sürecin dönemeçlerini yaşıyoruz. Devrimci durumun alabildiğine yüksek olduğu bu nesnel konjonktürde, devrimci yapıların son derece kitleselleşmiş hareketliliklere önderlik edebilecek subjektif düzeyi yakalayamamış olması aynı bir handikaptır. Dolayısıyla devrimcilik ve öncülük misyon ve sorumluluğunun kendisini dayatması, düşman saldırılarının boyutlu yönelimi, ideolojik olarak süreci göğüsleyemeyen ve buna paralel olarak politik ve örgütsel açılım yapamamaya yönelik yönelen, pasifize olup legalleşen hareketlerin ayrışmasına, reformizme, düzeniciliğe, parlamentarizme, legalizm batağına saplanmasına sebep olur. Küçük-burjuvazinin kaypak, kendi gücüne güvensiz, güce tapan, kararsız ve karamsar ruh hali, onu uzlaşmaya sürükler. ÖDP, EMEP gibi reformist partilerin düdü ve bugüne ışık tutan bir panaromadır bu aynı zamanda. Ve reformizmin girdiği uzlaşmacı, legalist, parlamentarist batağı meşrulaştırma, geniş yığınları da beraberinde sürüklemeye, duruşunun teorisini yaparak sınırsız bir radikalizm ve silahlı mücadele düşmanı şekillenmesine tanık oluruz, olduk, oluyoruz. Her biri de stratejide sağlanıktan, güncel taleplere duyarlılıktan, dogmacı olmamaktan ve güncel taktik politika üretilemekten vs. dem vururlar. Gerçekten de kimi rüzgar-

ların güncel gerçekliğine uyum sağlamış oldukları doğrudur.

Bu türden sağ savruluşların yaşandığı, halen sağdan şiddetli rüzgarların esmeye devam ettiği bu süreçte, Türk devletinin reformizmden, "yumuşak sol"dan medet umması ve zaten gazete ve dergilerinde bol bol illegal faaliyeti ve silahlı mücadeleyi "kör terör", "provakasyon", "gürültüculük" diye karalayanları; silahlı mücadeleyi, esasen de genilla savaşının halkı muazzam derecede sarıp sarmalamış olan alternatif varlığını etkisizleştirmede, silahlı mücadele veren örgütleri tecrit etmede bir araç olarak kullanmaya kalkışması nedensiz ve nesnellikten hiç te kopuk bir durum değildir.

Bununla beraber, devletin, mevcut "radikal sol" akımların da benzeri bir şekilde sağ rüzgarlara kapılmasına, reformizme ve tasfiyeciliğe çark atmasına ilişkin beklentilerinin de bir bütün olarak nedensiz ve dayanaksız olduğunu söyleyemeyiz. Halk savaşı stratejisi ve gerilla savaşı perspektifi ile yönünü ve politikalarının ana eksenini belirlemiş, gerilla pratiğinde sebat eden yapıların esasen kentsel alan merkezli bu türden sağ savruluşlara kapılması pek olası değilken, kent eksenli faaliyet yürüten yapıların halk hareketlerindeki dalgalanmalarla dalgalan ve bir sağa, bir sola yalpalayan duruşu için aynı belirlemeyi yapmak pek kolay değil. Dolayısıyla, reformizm ile devrimci cephenin keskin bir şekilde bloklaştığı ve ayrıştığı bu tür süreçlerde, devrim cephesinin kendi içerisinde de sağ akımın özellikle reformizm, popülizm ve tasfiyeciliğin çeşitli varyantlarıyla esas tehlike olmaya devam edebildiğini ifade etmemiz gerekiyor.

HALK HAREKETLİLİĞİ VE DEVRİMCİ TAVİR

Bilindiği gibi, kendiliğinden halk hareketleri; devrimcilerin iradesi dışında gelişen, siyasi ve ekonomik kriz ortamının doğası gereği esasen yüksek seyreden ve halkın mevcut duruma ve gelişmelere karşı hoşnutsuzluğunun ve muhalefetinin ifadesi olan çıkışlar olarak, nesnel durumun, yani devrim için olanağın/devrimci durumun bir bileşenidir. Bizimki gibi krizin sürekli olduğu ülkelerde, devrimci durumda sürekildir. Ve halk hareketleri, muhalif hareketler, ama yüksek, ama düşük seviyede olsun, hemen her süreçte mevcuttur. Zaten ülkemiz devriminin olanağı gerçekliğe çevirme olarak formüle edebileceğimiz devrimciliğinin de ana halkasın, bu objektif duruma doğru iradi müdahalelerde bulunabilmekten geçtiği açıktır. Yani ülkemizde devrimin objektif ayağı zaten sürekli olarak mevcutken, eksik olan subjektif, iradi ayağıdır.

Halkın iradesinin, reformistlerin "belirlediginin" aksine, faşist, düzmece kurumlarda değil, halkın özünde sahip olduğu devrim yapma isteğinde billurlaştığını görebilmek ve bu kavrayışla gelişen süreçleri doğru analiz edip, siyasi iktidar bilinciyle doğru müdahaleler ve öncülük yapabilmektir esas olan.

Süreç, muhalif hareketlerin ötesinde alternatif olabilen hareketlerin örgütlenmesini ve siyasi iktidar bilinciyle doğru, komünist bir önderliği hayati bir şekilde day-

tırken, devrimci yapıların esasen bu ihtiyaca cevap verebilecek ideolojik ve politik şekillenişten uzak olduğunu gömek gerekiyor. Mesele şu ki, gelişen ve yükselen halk hareketliliği, sürekli olarak önderlik boşluklarıyla sönmeye yüz tutmaktadır. Yükselen dalgalar ya kendi objektif seyrinde geri çekilmeye ya da reformizmin söz konusu boşluğu tereddüt-süzce doldurmasıyla, halk hareketleri politize olmadan ve hatta düzene yedeklenerek hakim sınıf kliklerinden birinin çıkar ve yönelimi doğrultusunda, sözde düzene "muhafif" şekilde kanallize edilerek sindirilmektedir.

Kısacası halk muhalefeti, iktidar bilincinden uzaklığı paralelinde, "muhafif" hile olabilmek bir yana, düzene yedeklenmiş, faşist klikler için dezavantaj ve tehlike olmak bir yana avantaja dönüştürülebilmiş bir şekilde büründürülerek, karşısına dönüştürülebilir. Özünü yakınlaştırmak şöyle dursun, özünden adım adım uzaklaştırılabilir.

Susurluk kazasının ardından halkın yoğun tepkisiyle son derece kitlesel bir şekilde gerçekleştirilen "Sürekli Aydınlik İçin Bir Dakika Karanlık Eylemi" buna iyi bir örnektir. Bu eylemler karşısında sınıfların yanıışlarına bir göz atalım:

Kimi küçük-burjuva hareketler ve burjuva muhalefeti için olay, tamamen "hukuk", "yargı", "adalet" meselesiydi. Yani "suçluların açığa çıkarılması", "çete eylemlerinin açıklanması, yargılanması" talepleri sözkonusuydu. Aynı yaklaşım Metin Göktepe'nin katledilmesi olayında da böyleydi. Faşist medyadaki kimi sözde "muhafif" köşe yazarlarıyla, kimi devrimcilerimizin olaya ilişkin talep ve yaklaşımlarında ne üslupta ne de özde esasen pek bir farklılık olmadığı anlaşılır bir durum olur. Çünkü bu olaylara; burjuva demokratik siyasi etiği, burjuva hukuk ve adalet kavramları, "yargı bağımsızlığı", "devlet içerisindeki münferit bir çetenin devlete hakim olması", "adaletin tecelli etmesi", "suçluların cezalandırılması" vb. tartışmalarla ve taleplerle sınırlı bir eksenle yaklaşıldı. Dolayısıyla niyetlerinden, amaçlarından bağımsız olarak tüm bu kesimleri vardığı ortak nihai talep, objektif olarak "teröre ve M. Göktepe olaylarında olduğu gibi şiddet olaylarına son verilmesi", "devletin çetelerden arındırılması" suretiyle ülkede "sosyal barış" ortamına ulaşılması, "hukuk devletin", "adaletin" ayakları üzerine oturtulması oldu. "Yargısız infaz" söylemi bile bu kavrayışın ürünüdür.

Halbuki, kontrgerilla ve çeteler gerçekliği olsun, gözaltında, işkence, sokak ortasında katletmeler olsun, bir bütün olarak çetecilik, katliamcılık feodal-faşist diktatörlüğün özel savaş aygıtının olmazsa olmaz bileşenleridir. Kısacası sorun, ekonomik, politik, tarihsel ve sosyal olarak bir bütün sınıf mücadelesi ve siyasi iktidar sorunuydu. Bütün katliamların sorumlusu, (Susurluk'ta açığa çıktığı gibi çetelerin devletin özsel gerçekliği olduğu gözönünde bulundurulduğunda) belirli bir faşist parti veya klik, belirli bir çete veya onun üzerine gitmeyen mevcut "adalet" kurumları, hükümet falan değildir, bir bütün olarak hakim sınıfların yani komprador-burjuva ve toprak ağalarının

tümü ve tüm bileşenleri ile feodal-faşist devlettir. Ve dolayısıyla bu tür durumlara olanak veren bu nesnel gerçeklik, feodal-faşist devlet tasfiye edilmelidir. Bu devlet yıkılmadıkça, kısacası bu halkın devrimci eylemi ile devrim ile gerçekleştirilmedikçe, çözülmesinde mümkün değildir. Ne var ki, Susurluk kazasının ardından görülen kitlesel katilimli eylemin büyüme kapılan devrimci yapıların, burjuvazi ile aynı söylemlerle, kitleyi kaçırmadan, kapsamını daraltmadan "önderlik etme" kaygısıyla, reformizme eklenmişler. Halbuki halk hareketliliği çok yüksek ve politize olmaya açıktı. Buna karşılık, kazanın yıldönümünde biraz daha toparlanmış bir perspektifle (az çok) aynı eyleme yönelindiğinde ise, bu kez de geç kalmış, halk hareketliliğinin bir geriye çekilme döneminde olduğu, mevcut durumluk dikkate alınmamıştı.

Nitekim, Susurluk olayına, ilk önce hakim sınıfların "muhafif" kliklerinden, ardından da bir bütün tüm hakim sınıflardan aynı talep, öneri ve yaklaşım sergilenince, kimin kimi protesto ettiği anlaşılmaz bir hengamede, zaten reformist bir hatta başlayan eylem, siyasi niteliğini tamamen yitirdi. Buna karşılık ikinci kampanya sürecinde halk hareketliliğinin seyrini devrimcilerden daha iyi takip eden hakim sınıflar ve sözcüleri faşist medya, eylemi ilk eylemlerdeki vaveylanın aksine öyle bir geçişime becerisi gösterdikleri, protestolar, devrimci yapıların tabanlarıyla sınırlı kaldı ve öyle bir söndüğü kampanyanın nasıl ve ne zaman bittiği dahi anlaşılmadı. Öyleyse, "doğru politika" üretmek bile yetmiyor. Çünkü doğru politika, her doğru gibi zamanı ve koşulları ile beraber doğru nitelenebilir. Yine ilk kampanya sürecinde, hakim sınıfların gündemi nasıl değiştirip çarpıtarak eyleme yön verdiğide biliniyor. Bunu defalarca yazıp değerlendirmiş olduğumuzdan ayrıntılarına girmiyoruz.

"Stratejik olarak biz de farklı yaklaşmadık ki", "çetelerin yargılanmayacağını biz de biliyoruz, ifade de etik" diyen devrimci yapıların, yayınlarındaki soyut "adalet" ve "çeteler yargılsın" manşetlerini hatırlatmak ve geniş halk kitlelerine kim hangi mesajı verdi sorusunu sormak gerekiyor. "Taktik sloganlar", "kitlelerin acil taleplerine duyarlı" olmak ve somut talep ve sloganlarla hareket etmek, "politika üretmek" adı altında, muazzam bir politik protesto eylemine dönüştürülecek bir eylemi, tepkileri devrime, siyasi iktidar alternatifine yönelebilmek ve politik bilinç sızmaları noktasında kaldırarak kullanılabilecekken, yoğun bir popülizmle, parlamentodan bir bütün umudunu kesmişler dahi objektif olarak parlamentodan ve faşist yargı kurumlarından hatta ordudan beklentiye sokulmuştur. Mesut Yılmaz'da, "açığa çıkartıp yargılayalım ama yapamıyoruz" diyor. Devrimciler, bu süreçte en sonunda "yargılamıyorlar işte" söyleminden daha ileri bir açılım getirebilmelidiler. Evet, faşist devlet, son derece yıpranmış, teşhir olmuştur. Halk artık devlete temkinli yaklaşmaktadır. Parlamentodan ise hiç bir beklentisi yoktur. Pek çok halk kesimi büyük oranda politize olmuştur. Ama kimse böhrülenmesin, bu iradi müdah-

lelerin başansı değildir. Halkın çoğunluğunun zaten görüp bildiği, kendiliğinden apaçık teşhir olan bir şeyi artık teşhir etmek değil, radikal kitlesel politik protestolara vesile yapabilmektir devrimci tavır.

OPORTÜNİZMİN "KİTLESELLEŞME" HANDİKAPİ

Halk hareketliliğinin ivmelendiği süreçlerde, devrimci önderlik ihtiyacının ivedildiğinin, devrimci parti, örgüt ve grupların kendiliğinden öngöründen ve politik açılarından yoksun, çoğu abartılı yaklaşımlarla, nesnel koşulları tahlil etme ihtiyacı duymayan öznelci, dogmatik ve pragmatik şekillenişle kitleselleşme, "önderlik" misyonunu hatırlayıp yerine getirme çabasına ittiğini açmaya çalıştık. Ve çoğu zaman bu yapılar, geleneksel çalışma tarzlarının ve eylem biçimlerinin aksine, güç ve eylem birliklerine yöneliyorlar. Devrimci saflarda eylem birlikleri yapmak olumludur. Ancak anlayış üzerinde durmak gerekiyor.

Bunu iki temel gerekçe ve iki alternatif yaklaşım tarzı ile açıklayabiliriz.

Birincisi; küçük ve dar örgütlerin, tek başına ayakta duramama ve gücünün gereklerini yerine getirememesi gerçekliğinden hareketle süreci eylem birlikleri hatta daha çok güç birliği ve süreç içerisinde örgütsel birlik anlayışıyla şekillenerek atlatma, aşma çabalarıdır. Devrim ve reformizm arasındaki sınırların çok daha belirginleştiği bu süreçte, bu tür yapıların bu çerçevedeki gelişmelerinin keskinleştiğini ve saf belirlemelerin kendisini dayattığını da söyleyebiliriz. Öyle ki, proletarya ve genel olarak işçi hareketlerinin fiili bir önderlikten yoksun oluşu ve içinde bulundukları genel politik hat, EMEP vb. oluşumların etkileri ile birarada ele alındığında "TDKP" ile aynı ideolojik hattaki yapıların veya "işçici" geçişen örgütlerin ve grupların kafa karışıklıkları somut pratiklerde uzun süredir ortaya çıkıyordu. Zaten kendi gücüne güvenememe ve güce tapma küçük-burjuvazinin tipik özellikleriyken, kitle hareketlerindeki ivmenin ardına takılmanın çeşitli versiyonlarını, faşist diktatörlüğün "ikili" politikaları "sayesinde" görmek de epeydir mümkün oluyordu. Öyle ki, reformizmi, yapısından şaşılacak derecede "ince" bir şekilde destekleyen devlet, özünde reformizme dahi tahammül gösteremeyişle ile bu varyasyonları gerek ideolojik, gerekse politik bir kıskacı tutmayı da başarılabiliyordu. Bu noktada, aynı ideolojik hattaki kimi yapıları birbirinden ayıran politik hattın, ideolojik farklılıktan çok, lumisinin köken itibarıyla daha esnek bir kitle çizgisi ile şekillenmiş olması ve bunun giderek popülizm şeklinde somutlanması olduğu söylenebilir. Bu noktadaki az çok "kitleselleşme" başanlıklarının, diğer daha "sol" özellikle Hücaci yapıların saırsması ve yasal parti vb. tartışmalarına dek götürmüş olmasına şaşmamak gerekiyor. Süreç, "kitleselleşme" problemini de tüm yapılanmalara dayatmış ve ideolojik şekillenişlerine göre farklı farklı çözüm arayışlarını ve "çözüm"leri de beraberinde getirmiştir.

Reformizmin ve legalizmin bu derece tehlikeli bir sağ akım olarak hayat bulduğu süreçte, devrimci safların sıkışması ve eylem birliklerinin çoğaltılması ile bu

saflar içerisindeki çatışma ve yalpalanmaların başat gitmesi, esyanın doğası gereğidir. Ve şurası kesin ki, devrim-reformizm ayrışımında dahi devrim "cephesi"nde popülizme yönelik eğilimi giderek güçlenmektedir.

Kitleselleşme noktasında politik arayışlar içerisinde girilmiş olmasının bir olumluluk olarak değerlendirilmesi gerekirken; çıkış noktasının faydacı, fırsatçı ve popülist politikalarda "bulunması"nın altını çizmek gerekiyor. Esasında bu durum da yarı-feodal ülkemiz küçük-burjuva devrimcilerinin aynı bir handikapıdır. Bu yapıların dar kapalı kapıcı öncü örgüt çıkmasını aşma çabası giderek sağa savrulma riski taşıyan haliyle devrimci örgütlerin kitle örgütlerine dönüştürülmesi biçiminde yol almaktadır. Bu da yakın gelecekte olmasada, süreç içinde silahlı mücadelenin tasfiyesi ve kitap sayfalarında bırakılması şeklinde karakterize olabilir ki, esas sorun da buradadır.

İkincisi; radikal sol, silahlı mücadeleyi savunmaya ve anladıkları şekliyle dahi çok yetersiz de olsa uygulamaya devam etmekle birlikte, giderek demokratik hareketler olarak şekillenme rotasına girmiştir ki, önümüzdeki devrimin demokratik halk devrimi olduğu gözönünde bulundurulduğunda, solun "halklaştığı" oranda "solculuk"tan demokratlığa evrilmesi, yani bu tedrici iç tasfiye süreçleri anlaşılmaz bir şey değildir. Herşeyden önce, en ufak bir demokratik hak kırımının dahi yasal olmadığı bir ülkede, demokrasi başı başına bir devrim sorunu olunca, demokratik ve düzen sınırları içerisindeki eylem ve faaliyetler dahi düşmanın azgınca saldırısına maruz kalmakta, buna karşılık halk savaşı stratejisi ve demokratik halk devrimi açılımı yapılmadığı oranda bu popülizm ve demokratlaşma, tipik bir tasfiyeci ve reformist şekillenişe bürünerek kısı bir döngüye dönüşebilmektedir. Dolayısıyla bilimum reformizmin ve legalizmin bu türden etkilerinin nitel etkilere dönüşmesi ve radikal sol açısından tümünden bir tasfiye ve yıkıma götürmesi de iğten değildir.

Kısacası, tüm bu gelişmelerde gozonune alındığında, MGK'nın bile "yumuşayan sol" tesbiti yaptığı bu süreçte, silahlı mücadelede halen ısrar eden devrimci radikal yapıların reformizm, popülizm ve tasfiyecilik gibi tehlikeli sağ akımlar karşısında doğru ideolojik duruş geliştirebilmeleri son derece büyük önem arz etmektedir. Ülkemiz devrimci hareketi bu sağ akımlarla mücadele edebildiği, annabildiği oranda, yükselen ve daha da yükselcek olan devrimci dalga, sözcüksü engelleri aşarak devrim mücadelesinde önemli mevziler elde edecek ve halk iktidarı hedefine doğru ciddi politik adımlar atmış olacaktır. Çünkü objektif koşullar tamamen devrim lehinedir.

SIYASİ İKTİDAR BİLİNCİYLE DONANMAK VE HALK SAVAŞI STRATEJİSİNDE SEBAT, HALKLA DEVRİMCİ TARZDA BÜTÜNLEŞMENİN VE HALK HAREKETLİLİKLERİNİ "MUHALİF" OLMAKTAN ALTERNATİF OLMAYA VE İKTİDARA TAŞIYABİLMENİN YEGANE YOLUDUR

Kitle hareketlerine önderlik, kitle kuyrukçuluğuyla, halka siyasi bilinç taşımak yerine halkın geri bilincine endekli reform

mist yaşanımlarla, popülizmle, uzlaşma ile olacak iş değildir. Bizimki gibi ülkelerde, silahlı mücadelede sebat etmek ile kitle hareketleriyle bütünleşmek anlaşılmaz bir tarzda birbirinden ayrılmış oranda, iktidar perspektifinden de, iktidar bilincinden de söz etmek mümkün değildir. Nesnel koşulların analizi zahmetine katlanmayıp faşist medyanın belirlediği gündemlerle beklentilere girmek, kendiliğinden kitle hareketi yükseldiğinde, devrim oluyor galeyana kapılıp bu hareketlere popülist, devrimci perspektiften yoksun şekillenişle eklemlenmek; kendiliğinden kitle hareketlerinde düşüş yaşandığında ise "bu halk devrim yapmaz", "devrimci yapılar bir türlü dar grupçuluktan kurtulup birlikte hareket etmiyor" vb. karamsar, abartılı yaklaşımlarla marjinal tavır alırlara yönelmek; kimi zaman yenden silahlı mücadeleyi keşfedip "sol" jargonlarla, kimi zaman alabildiğine pasifist, legalist yaşanımlarla sağa-sola savrulmak ülkemizde küçük-burjuva yapılanmaların temel handikapıdır. Kitlelerden kopukluk ve fokocu yaklaşımlarla, kitle kuyrukçusu, ekonomist, reformist, legalist, pasifist yaklaşımlar arasındaki ince çizgide yalpalayıp durmaktan kurtulmanın ana halkasında, politikasızlık, politik iktidar bilincinden ve bu iktidarın ancak silahlı mücadelenin gerçek ve geçerli yegane biçimi olan Halk Savaşı stratejisinden geçtiğini kavrayıştan yoksunluk vardır.

Özetlersek; halk hareketliliği ve devrimci durumun yüksek olduğu bu süreçte, halkın alternatif arayışlarının örgütsüz ve halk hareketlerinin esasta kendiliğinden olması ve reformizmi ve legalizmin etkinliği, ülkemiz devrimci hareketinin müdahale etmesi gereken başlıca dezavantajlarıdır. Reformizm ve legalizm ile radikal sol giderek daha fazla ayrışır ve saflaşırken, radikal sol içerisinde ise popülizm ve tasfiyeciliğin temel tehlikeler olduğu kavranması son derece önemlidir. Devrimci dalganın alabildiğine yüksek olması, devrimci safları bu tehlikeler karşısında rehavete sokmamalıdır.

Halk hareketliliklerini sevk-idare ve önderlik etmede üzerimize düşen misyonu yeterince oynayabildiğimizi, önderlik boşluğunu yeterince giderebildiğimizi söyleyebilmekten uzaktır. Halkın ileri kesimlerinin birlik ve savaş eğiliminde olduğu gözönünde bulundurulduğunda, bu sorumluluğun yani halkla birleşerek halkı birleştirmek sorumluluğunun çok daha büyük ciddiyeti, daha profesyonelce çalışma tarzını oturtmayı, savaşa göre şekillenmeyi ve partili savaşçı bilincini geliştirmeyi, ideolojik arınma ve pratiğe var gücümüzle atılma görevlerini hakkını vererek gerçekleştirmeyi zorunlu kılıyor.

Faşizmin saldırılarının çok daha azgınlaşacağı önümüzdeki süreçte, kentlerde demokratik alan hareketliliğinin de alabildiğine yükselmesi ve devletin bir yandan bu hareketleri baskı, şiddet ve ekonomik, politik terörle yıldırmaya, sindirmeye çalışırken, diğer yandan da reformizme bir miktar kanal açmaya yönelmesi bizi yanıltmamalıdır. Dolayısıyla, kitle hareketlerine, ağır illegalite koşullarında kumanda edebilme yani illegal faaliyetleri açıkta yürütebilme ustalığı geliştirilebilmeli, yetkinleştirilebilmeli ve bu bağ-

lamda kurumlaşma ve kalıcılık esas alınmalıdır.

Dolayısıyla, kentsel mekan örgütlülüklerinin çok daha dar ve sağlam illegal çirdekler etrafında alabildiğine geniş kitlesel demokratik alan kurumlaşmaları ile diyalektiği içerisinde, sağlam bir ideolojik ve politik duruşla konumlanması, hiçbir şekilde rehavete kapılmadan ancak aktif savunmanın esas eksenini olan taktik karşı saldırılardan taviz vermeden, kendini koruma ile saldırının diyalektiğini oturtturarak hareket etmesi çok daha iyi kavranmalı ve hayata geçirilmelidir.

Bu örgütsel duruşun ve savaşa göre şekillenişin, kentlerde aktivist yığılmasını kesinlikle dışladığı ve gerilla savaşına esasen insan ve de lojistiği birincil görev adanmış açıktır. Kent faaliyeti, bununla beraber, sirtını sağlam bir gerilla savaşı pratiğine dayamakla ve bu pratiği bizzat gerçekleştirdiği ilklerinde hissedip omuzlamakla da yetinmeyerek; kentlerde kitle hareketlerine önderlik misyonunu yerine getirirken, silahlı mücadele perspektifini ve iktidar bilincini bir an dahi aklıdan çıkarmamalıdır. Silahlı mücadelenin, sadece gerilla savaşı ile sınırlı olmadığı (özü ve esas halkası bu olmakla birlikte), kentlerde de esas mücadele biçimi olduğu, zorun ancak zorla söküleceği asla unutulmamalıdır.

Dolayısıyla kitle hareketlerinde, üretilen tüm politikalarda, iç savaş gerçekliğinden kopuk, "özümlü, somut olacağım" derken soyutlanmış ve popülist, reformcu bir şekillenişe bürünmüş bir nitelik kabul edilemez kuşkusuz. Hiçbir taktik politika, hiçbir alan faaliyeti, ülkede yaşanan bu savaş gerçekliğinden "bağımsız", "özerk" ele alınamaz. Siyasi iktidar bilinci özüm-sendiği oranda, Maoist kitle çizgisi kentlerdeki kitle hareketlerini kumandada gerçek yol gösterici olmaya devam edecektir. Doğru politika üretebilmek, doğru politikayı uygulayabilmek, Maoist ideoloji rehberliğinde iktidar bilincini özümsemekten, bu siyasi kavrayıştaki aktivistlerin cüretli, sabırlı ve militan çabalarından geçer.

Halkla bütünleşmek ve politik iktidar bilinciyle savaşmak genel doğrularının ülkemiz şartlarında bulduğu yegane doğru hat, kuşkusuz ki halk savaşı stratejisidir ve bu stratejinin kent ve kırsal diyalektiğince doğru uygulamasıdır.

Daha öncede ifade ettiğimiz gibi, alternatif olabilen kitle hareketlerinin örgütlenmesi, kendini hayati bir şekilde dayatmaktadır. Bunun birincil ayağı, kırsal köylü gerilla savaşını yoğunlaştırıp yaygınlaştırmak üzere gerilla birliklerini artıran orantılarda örgüdemektir; kentlerde de sağ rüzgarları militanca göğüsleyip, devletin kesin sonuç alıcı muharebe dayatmalarına popülistçe taviz vermeden ama militanca silahlı mücadeleyi yükselterek müslime ve aktif savunmayı ivmelendirmekten, kitle hareketlerine de halk savaşı stratejisi kavrayışı ve bilinciyle, bu politikaya uygun önderlik edebilmekten geçmektedir. İç savaşa göre şekillenerek sürece uygun konumlanış ve hareket tarzı, kitle hareketlerini de bu halk savaşı gerçekliğine uygun olarak devrime kanallı edebilmek esas olandır. ●

Birlikte iş yapma bilinci ve becerisi üzerine

Uzun zamandan beri Türkiye Devrimci Hareketi içerisinde birlik tartışmaları olmaktadır. Eylem birlikleri, güç birlikleri, bloklar, protokoller, vs. şeklinde yürütülen tüm tartışmaların sonucunda, ortaya koca bir BİRLİKTE İŞ YAPAMAMA olgusu çıkmaktadır. Öyleki, kitlelerin düşüncesinde, "kim ne kadar birlikten bahsediyorsa O, bir o kadar bölücüdür" fikri oluşmaya başlamaktadır. Düşünün ki, en çok birlikçi görünen hareketler, bir bakıyorsunuz diğer örgütlerin grupçuluğunu gösterebilmek için böyle bir politika belirlemek gerekiyordu deyiveriyor. Ya da bir başka örgüt, gelişmesinin koşulu olarak bir diğer devrimci örgütün tasfiyesini öğütörebilmekte ve bunu en yaman komünistlik sayabilmektedir. Ya da ikinci bir toplantıyı dahi yapamayacak kadar kot olan birlik görüşmelerini büyük puntolarla kitleye duyurabilmektedirler. Veya bir süreç için gerçekleştirilmiş olan eylem birliklerini, kendi teorik yaklaşımlarını pekiştirebilmek için farklı bir tarzda yansıtabilmektedirler.

Tum bunlar, kitlelerde ve devrimci kamuoyunda birlikliklere karşı şüphe uyandırmaktadır. Oysa bu, zaten sığ olan birlikte hareket edebilme kültürünü daha da kötürüm bir vaziyete sokmaktadır. İşte böylesi bir ortamda, Kardelen Harekatı ile birlikte fiziki olarak imha edilen Karşı-Devrimci Hücre'nin yaratmış olduğu tahribatları da hesaba katarak, birlik olgusu üzerinde ciddiyetle durmak bizim için daha bir zorunluluk halini almıştır.

Şunu en başından belirtmek gerekir: Grupçuluk karşı-devrime hizmet eden bir anlayıştır. Bu bir kültür haline geldiğinde bundan faydalanan tek güç düşmandır. Aktaracağımız şu iki cümleyi dikkatlice okuyalım:

- 1- "Devrime inanıyor musun? Ya da PKK'mı, TİKKO'yu devrim yapıyor?"
- 2- "Ne PKK, ne de Dev-Sol kazanır, bu devrimi biz kazanacağız."

Yukarıdaki cümlelerden **birincisi**; bir düşman subayına ait olup, köylülere yönelik operasyon sırasında

yiğit Dersim köylülerine sorulmuş sinsi bir sorudur. **İkincisi ise**; Kardelen Harekatı'yla açığa çıkartılıp cezalandırılan bir işbirlikçi-ajana ait olup, sözümüne ajitasyon anlamında kullanılmış bir cümledir. Açık ve gizli konumlanmış düşman unsurları tarafından bir zehir gibi ortaya saçılan bu mantık, grupçuluğun kim ne nasıl hizmet ettiğini gözler önüne serdiği gibi, düşman tarafından özel olarak körüklendiğini de göstermektedir. Düşman geri duygulara hitap edip devrimin kitlelerin eseri olacağı ve tek başına hiç bir örgütün devrim yapamayacağı; sadece Komünist Parti öncülüğünde

yaratmak ve dolayısıyla bilinçlerde bulanıklıklara sebebiyet vermek doğru değildir. Kavramları net, bırak ve yerinde kullanmalıyız.

Başlıkta ifade ettiğimiz gibi, bu yazımızda birlikte iş yapabilme bilinci ve becerisi, yani birlik kültürü üzerinde duracağız. Bu konuda gurur kaynağımız olan olumlu geleneklerimiz söz konusudur. Lakin burada sorun değer hazinemize yazılmış olumluluklarımızı tekrar etmek değil; iktidar hedefimize daha heybetli yürüyebilmek için olumsuzlukları bertaraf edebilmektir. Soruna bu şekilde yaklaşmak ve her bir davranışımızı ideolojimizin ve siyasetimi-

mesini okurken, makalenin Japon işgali döneminde yazıldığına dikkat edelim-bn) yalnızca küçük bir kesimini oluşturdukları ve parti dışında birlikte çalışmamız gereken çok sayıda ilerici ve faal unsur olduğu kavranmalıdır. Sadece kendimizin iyi, başkalarının ise işe yaramaz olduğunu düşünmek tamamen yanlıştır".

Eğerki "komünistler her alanda örnek ve öncü bir rol oynamak" zoruunda ise tüm komünist partisi kitlelerinin, özellikle örgütlü kitlelerinin bu ögüdü içselleştirmesi ve kitlesel bir kültür haline dönüştürmesi zorunludur.

Uyguladığımız ve uygulayacağımız tüm siyasetlerin, stratejilerin ve taktiklerin tek hedefi "durumu daha iyiye dönüştürmek" ve faşist diktatörlüğü alaşağı edip, kendi iktidarımızı inşa etmektir. Dolayısıyla, Halkın Birleşik Cephesi ve Devrimci Eylem Birlikleri politikalarımıza da bu hedef yön vermelidir.

Halkın Birleşik Cephesi, Parti ve Ordu ile birlikte devrimin olmazsa olmaz uç silahından biridir. Ve burada Komünist Partisi yalnız değildir. Diğer devrimci sınıf ve katmanların temsilcisi durumunda olan örgüt ve partilerle birliktedir. Dolayısıyla diğer devrimci örgütler ile birlikte hareket edebilme olgusu, bir istemden öte zorunluluktur. Ve bugünden yarına bu bilinçle ve kültürle hareket etmek devrimci savaşımızın bizlere yüklemiş olduğu devrimci bir görevdir. Tek başına

bir veya birkaç bölgede Kızıl Siyasi İktidarlara kurduktan sonra cephe oluştu deyip, bugünden yarına iradi müdahalelerde bulunmamak kendiliğindenci bir tarz olur.

Hem bugünden yarına bir kültür inşa edebilmek ve hemde devrimci savaşın bugünkü ihtiyaçlarına cevap verebilmek için devrimci eylem birliklerini önemsemek ve konuya samimiyetle yaklaşmak gerekir. Bizim maksadımız, ne birilerinin grupçuluğunu deşifre etmek, ne birilerini tasfiye etmek ve ne de soyut birlik ilanları yapmaktır. Dolayısıyla, bu meseleyi sadece dera düştüğümüz ve çıkış aradığımız dönem-

Halk Ordusu ve Halkın Birleşik Cephesi'nin oluşturulup, kitlelerin seferber edilmesiyle devrimin yapılabileceği doğru fikrini içiştir ederek grupçuluğu dayatmaktadır.

Komünistlerin iki türlü birlik anlayışı vardır: **Birincisi**; Halkın Birleşik Cephesidir. Ki, bu stratejik bir olgudur. **İkincisi ise**; devrimci eylem birlikleridir. Bu ise taktik bir olgudur. Her iki konuya önceleri değinildiğinden ve bu yazımızda da konunun esasını teşkil etmediğinden detaylıca girmiyoruz. Ancak şu noktaya vurgu yapmakta fayda var. Bu iki kavram dışında olmadık kavramlar türetip kavram enflasyonu

zin süzgecinden geçirmek zorundayız. O halde fikirlerinin parlaklığı her geçen gün daha bir anlaşılın Mao Zedung'a baş vurmakta fayda var. Her ne kadar Enver Hoca'nın darlığından muzdarip kimi dostlarımız, Mao'dan koptukları oranda sektizizmden arındıklarını söyleselerde, Mao ve Maoizm anahtardır. Mao Zedung'un şu öğüdünü akılda tutarak konumuza devam edelim.

"Komünistler, parti dışındaki bütün ilericilerle uyum içinde çalışma ve arzu edilmeyen her şeyi ortadan kaldırmak için bütün halkı birleştirmeye çaba göstermelidirler. Komünistlerin milletin (millet keli-

lerde değil, devrimci savaşımızın bütün sürecinde ciddiye alırız. Çünkü hedefimiz, bütün halk sınıf ve katmanlarını birleştirerek mevcut olumsuzluklara bir son vermektir. İşte bu nedenle, ilerici güçlerle karşılıklı taviz vererek devrimci eylem birlikleri gerçekleştiririz ki, zaten birlikler karşılıklı tavizler olduğu müddetçe kurulabilir. Ancak buradaki tavizler olumlu yönde olmalıdır. "Kendi partimizi ve ordumuzu sağlamlaştırmak ve genişletmek, aynı zamanda dost partilerin ve orduların sağlamlaşmasına ve gelişmesine yardımcı olmalı"dır. Yani tavizler verilirken kendimizi ve dostlarımızı birlikte düşünmek zorundayız. Zira, Türkiye Devrimci Hareketindeki birlikteliklerin genellikle kötü sonuçlanmasının altındaki en önemli faktör, devrimci yapıların sadece kendilerini geliştirme çabasıdır.

Birlikteliklerde, yapıların bağımsızlıklarını korumaları önemlidir. Ancak bu, eylem birliği protokolüne ve programına sadakatsizlik anlamına gelmemelidir. Mao Zedung yolunda, Halkın Birleşik Cephesi için, "Komünistler, dost partiler ve ordularla olan ilişkilerinde, Japonya'ya karşı direnmek için birliğe dayanan sağlam bir tutum takınmalı, birleşik cephenin programını savunmalı ve direnme görevlerini yerine getirmede örnek olmalıdırlar; sözlerine sadık olmalı, eylemde kararlı davranmalı, kibirlilikten arınarak dost parti ve ordularla dayanışma ve onlarla işbirliği yapmada içtenlik göstermeli ve birleşik cephe içerisinde parti içi ilişkilerde örnek olmalıdırlar" şeklinde ifade ettiği sözlerinin özünü yakalayarak, devrimci eylem birliklerindeki yaklaşımlarımız haline dönüştürmeliyiz. Bu ilişkilerde sevgi boyutunu kesinlikle gözden ırak tutmamalıyız. "Hamuru yoğururken içine biraz sevgi katmak lazım, yoksa sofraya acı eklemek koyarsınız."

Devrimci eylem birlikleri, iki veya daha fazla yapının belli bir süreç için birlikte hareket etmesidir. Süreç tamamlandığında eylem birliği son bulur. Bu birliktelik kısa olabileceği gibi uzunda olur. Tek bir alanda olabileceği gibi daha geniş bir alanda da olabilir. Bunlar tamamen o günkü koşullara ve karşılıklı varılan mutabakata bağlıdır. Ancak bu birlikteliklerin dışında kalan zamanlarda da, yani devrimci savaşımızın her anında devrimin çıkarlarını ve dolayısıyla devrimci yapılarla olan ilişkilerimizi gözetmek zorundayız. TKP(ML)'nin ilk eylemi Sinan Cemgil'in ihbarcısı olan Mustafa Mor Deniz'in cezalandırılması olup, bizzat Kaypakkaya tarafından ger-

çekleştirilmiştir. Burada güçlü bir mana gizlidir. Bu manayı anlamak ve o derinliği yakalamak bizler açısından bir zorunluluktur. Bu, başka devrimci yapıların propagandasını yapmak anlamına gelmiyor. Gerekliğinde, ki özellikle geri bölgelerde bu gerekiyor, devrimci parti ve örgütler arasındaki farklılıkları geri plana iterek genel bir ajitasyon yapılabilir. Ancak bir başka örgütün propagandasını yapmak kendi varlık koşulumuzun inkarıdır. Dolayısıyla proletaryanın bağımsızlığını ve öncülüğünü koruyarak devrim çıkarlarını gözetmek ve devrimciler arasındaki dostluğa önem vermek, devrimci savaşımızın her anında bunu bir devrimci yaşam ilkesi haline getirmek Kaypakkaya'daki derinliği yakalamaktır.

Politika maharet isteyen bir iştir. Dolayısıyla politikacı, bir yanı uçurum, bir yanı deniz olan, trafiği sıkışık bir karayolunda yol alan sürücü gibi olmak zorundadır. Elbetteki Komünistler olarak, burjuva politikacılar ile aramızda bulunan çizginin netliğine halel getiririz. Bizler, burjuva politikacılar gibi pragmatist "işbirici" felsefesinden hareket edemeyiz. Amaç ve araç diyalektiğini iyi kurmalıyız. Bedrettin'in, "saygıdeğer amaçların saygı değer araçları olmalıdır" sözlerini "uygar" dünya karşısında yaşam ilkesi edinmeliyiz. Bu bilinçten hareketle kiminle birlik olmayacağımızı da iyi tespit etmek zorundayız. Zira, birlikte olmayacaklarımızı tespit etmediğimiz taktirde, kiminle birlik olacağımız tespitte bulanıklaşır. Grileşir. Örneğin, her türlü "balans ayarı" yaparak halk üzerinde terör estiren MGK'ya karşı güçlü bir set oluşturulması gereken bir dönemde, MGK'ya köpek sadakatıyla bağlı olanlar ve devrimci potansiyele kendi potansiyonlarında eriterek MGK'ya yedeklemeye çalışanlarla birliktelik söz konusu olabilir mi? hayır.

"Ancak ne Japonya'ya karşı direniş sona ermiştir, ne de Guomindang'ın bütün üyeleri alçaktır. Guomindang'ın farklı kesimlerine karşı farklı siyasetler benimsenmelidir. Sekizinci Yol Ordusu'nu ve Yeni Dördüncü Ordu'yu arkadan vurmak, Pingciang ve Çueşan'daki katliamları yapmak, Sınır Bölgesi'ni parçalamak ve ilerici ordulara, örgütlere ve ilerici kimselere saldırarak, cüretini gösteren vicdansız alçaklara hoşgörü gösterilmemeli, aynı şekilde karşılık verilmelidir; onlara herhangi bir taviz vermek söz konusu olamaz. Bunlar o kadar vicdansız insanlar ki, milli düşmanımız, sınırlarımızın ta içlerine girdikten sonra bile 'sürtüşme'ye yol açıyor, katliamlar yapıyor ve ayrılık

yaratıyorlar. Ne düşünürlerse düşünsünler, gerçekte Japonya'ya ve Vang Cingvey'e yardım ediyorlar ve bunların bazıları ta başından beri gizli hainlerdir."

Mao Zedung, bu sözleri yazdığı satırların hemen altlarında ise şunları ifade etmektedir: "Bu yüzden, teslimiyetçiler ve anti-komünist iflah olmazlar dışında kalan Direnme Savaşı'na sadık Guomindang üyelerine karşı iyi niyetli olmalıyız; onlarla birleşmeli, onlara saygı göstermeli ve ülkemizin durumunu düzeltmek için onlarla uzun süreli işbirliğimizi sürdürmeye istekli olmalıyız. Bunun tersine hareket eden, Partinin siyasetini çiğnemiş olur."

Sorun; bu satırlardaki özü ve siyaset yapma tarzını yakalamaktır. Aksi taktirde birebir uygulamaya kalkışmak dogmatizmin ta kendisi olur. Gördüğü gibi Japon işgaline karşı direnme noktasında zerre kadar taviz vermeyen Mao Zedung, ÇKP ile işbirliği yapan Guomindang'ın iç yapısını dahi tahlil edip, kimlere, nasıl yaklaşılacağını tespit etmektedir. Kiminle birleşileceğini tespit ettiği kadar kiminle birleşilemeyeceğini ve bunlara karşı nasıl davranılması gerektiğini de çok net ifade etmektedir. Kavranması ve somut anlam kazandırılması gereken politika tarzı budur. Güncel politikadan somut bir örnek verecek olursak; ülke genelinde ve özellikle Karadeniz'de yoğun şovenist rüzgarların estirildiği bir dönemden geçiyoruz. Geliştirilen Türk şovenizmine karşı mücadelelenin daha bir güçlendirilmesi gerektiği bir dönemde sosyal-şovenizme, daha doğrusu bunun bayraktarlarına karşı hoşgörü olabiliyormiyiz? Tavizkar davranabiliyormiyiz? Hayır, onlara başka zamanlarda gösterebileceğimiz hoşgörüye bugün gösteremeyiz. Çünkü onlar sosyal-şoven politikaları ile Türk emekçilerini zehirleyerek MGK'ya yedeklemekte, faşist diktatörlüğü inşa edip kendi iktidarını inşa etme hedefimizi baltalamaktadır. Böylesi vicdansızlara taviz verdiğimiz taktirde, direniş cephesinde yer alan güçlerinde güvenini sarsmış ve dolayısıyla komünistlerin yüklenmesi gereken misyona riayet etmemiş oluruz.

Devrimci yapıların ve devrimci kitlelerin birbirine kaynaşmasında, aralarındaki önyargının parçalanarak samimi bir coşkuya dönüşmesinde en temel harç, düşmana karşı yürütülen savaşta kanlarımızın birbirine karışmasıdır. Devrimcilerin kanları ne kadar birbirine karışırsa, aradaki samimiyet o kadar güçlü olur. Kızıldere'yi güçlü kılan olgulardan biri

de budur. Bunun yanında, şehit düşen devrimciler, birliktelikleri güçlü kılan yüksek manevi değerlerimizdir. Deniz'ler asıldığı sırada Kaypakkaya'nın yaşadığı duygu, hepimiz tarafından bilinen bir gerçektir. Tüm kırılganlıklar, üzüntü duyulacak bir anı olmuştur artık. Dolayısıyla, şehit düşen her devrimcinin, halk için şehit düşüğünü bilerek anılana sahip çıkmak, cenazelerini devrimci gösterilere çevirmek, güç ve olanaklar ölçüsünde intikam amaçlı misilleme eylemleri gerçekleştirmek, yıldönümlerinde anmak ve ailelerine sahip çıkmak, aynı zamanda devrimciler arasındaki dostluk ve güven olgusunuda güçlü kılacaktır. Ayrıca, hangi örgüt olursa olsun düşmana yönelik eylemler gerçekleştirmişse, bu eylemlerin olumsuzluklarını sahiplenmekte önemli bir olgudur. Devrimci bir örgüt, devleti ve koltuk değneği reformizmi boşa çıkaran eylemler gerçekleştirmişse desteklemek ve sahiplenmek gerekir. Örneğin DISK içerisinde gerçekleştirilen tasfiyelere karşı çıkmak ve bombalanan Eurogold şirketine çiçek konulmasının anlamını deşifre etmek oldukça önemlidir. Çünkü, bu tip durumlar sadece ilgili dost örgütlere karşı değil, devrimci savaşımıza karşı yönelmedir. Dolayısıyla tüm devrimci girişimleri sahiplenmek ve devrimci girişimlere yapılan her türlü saldırıyı boşa çıkarmak oldukça önemlidir. Ortada mutabakata varılmış bir eylem birliği söz konusu olmasa dahi, bu tür devrimci eylemler hem dost parti ve örgütleri, hemde bizleri sağlamlaştıran eylemlerdir. Unutmayalım ki, Komünist Partisi'nin ve bütün ülke halkının görevi, direnmeden ve ilerlemeden yana olmayan bütün güçlere karşı mücadele etmek; şimdiki çöküntüye son vermek ve durumu daha iyiye dönüştürmek için vargüçle çalışmaktır.

Bu konularda olumlu ve olumsuz yönleriyle faydalanabileceğimiz ve bunların ışığında yönelim belirleyebileceğimiz oldukça zengin bir değer hazinemiz mevcuttur. Bu zenginliğe devrimci hareketin zenginliğini de katıp, hem geçmiş ve hemde yaşanacak tecrübelerden öğrenmesini bilsek, karşı-devrime hizmet eden grupçu anlayışı yaşamın her alanında boşa çıkarır ve kendi kültürümüzü kitleleştiririz. Mao Zedung'un bir öğüdüyle yazımızı tamamlayalım: "Ancak halktan, somut durumdan, dost parti ve ordulardan öğrenerek çalışmamızda pratik ve gelecek konusunda uzak görüşlü olabiliriz" ●

Yararlanılan kaynak; Seçme Eserler
Cilt 2-Mao Zedung

Sınıf mücadelesi ve sendikalar -2-

Konuyla ilişkin olarak bugüne kadar çok şey yazılıp çizildi. Herkes en iyi örgütlenmeyi yaptığını söyler ve yazar. Ancak bugüne kadar hiçbir sosyalist çevre ne yazık ki, söyledikleri gibi en iyi örgütlenmeyi yapmış değiller. Eğer en iyi örgütlenmeyi yapmış olsalardı (ki, bu MLM bir örgütlenme olurdu) günümüzde her alanda kendini gösterirdi. Güziken o ki, şimdiye kadarki örgütlenmeler içinde her ne kadar MLM örgütlenme girişimleri olmuşa da bunlar kalıcılığını sağlayamamıştır. O yüzden gelişen aşamada sosyalist örgütlenmeler hala çok zayıftır. Bunlar toplumsal muhalefesi örgütleyip siyasal iktidara karşı aktif mücadele eden bir güç haline getirememişlerdir. Öyle ise, öncelikle bu zaafımızı tespit edelim ki, aşabilelim. Aksi takdirde kendi kendimizi yerinde saymaya mahkum ederiz. Niyet olarak bunu taşımasakta pratikte düşüğümüz durum budur.

Doğru bir hat üzerinde MLM bir örgütlenmenin hayata geçirilememesinin bir çok nedeni var. Başta genel teorik doğruların tespit edilmiş olması çok şey ifade ediyor, ama her şeyi ifade etmiyor. Önemli olan teorik doğruların pratikte uygulanmasıdır. Örgütlenmede hakim olan oportünizmdir. Söylenenlerin pratikte yapılmaması oportünizmin ta kendisidir.

ÖRGÜTLENMEDE YER ALACAK KADROLAR, SORUNLARIN BİLİNCİNDE OLMALIDIR

DKÖ'ler, "her şeyi ben bilirim" mantığı ile hareket eden küçük-burjuvalardan uzak tutulmalıdır. Devrimci değerleri rencide eden küçük-burjuvalarla uğraşmak kadar zor bir şey olamaz. Çünkü bunlar, komünistlik adına atıp tutarlardır. Bunlar her gün ve her saat kitlelerin içindedirler. Yaptıkları tüm olumsuzluklar doğal olarak temsil ettikleri yapıya mal olmaktadır. O yüzden bu alanlara işe yaramayanları değil, tam tersine en iyilerini seçip görevlendirmek gerekir.

"Devrim kitlelerin eseri olacaktır" şiarını devrim için yola çıkan herkes söyler. Ama pratikte kitleleri örgütlemek için teoride değil hiçbir çaba harcamazlar. Kariyerist gruplar, kitleleri örgütlemek yerine, kendi küçük grupları ile yetinmeyi (pratikte) esas alırlar. Eğer böyle olmasaydı el atıldıkları her örgütlenmeyi dağıtmayarak daha da geliştirip, güçlendirirlerdi. Yaşanan pratik neyin ne olduğunu her geçen gün daha iyi kanıtıyor. Tüm çabamız örgütlenmeyi MLM bir hat üzerinde geliştirmek olmalıdır.

Örgütlenmede başarılı olmak için zorunlu pratiğe uygulamak gerekiyor. Çok çalışkan, kararlı, sabırlı ve eğitilmiş olunmadan, teori ve pratiği ile güven verilmeyen kitleler örgütlenemez. Kitlelerin kendiliğinden örgütlenmesini beklemek anti-MLM bir yaklaşımdır.

İnsan topluluklarının oluşmasıyla ilk başlarda kendiliğinden bir örgütlenme süreci başlamış olup devam etmiştir. Ancak günümüzde biriken kendiliğinden bir örgütlenme içinde olmayı, birçok alanda çok çeşitli ve bilinçli örgütlenmeler oluşmuş ve her geçen gün yeni gelişmelerle birlikte

hep yeni biçimler almışlardır. İnsan yaşamı boyunca örgütlenme olayı hayatın doğal bir parçası, zorunlu ve gerekli bir gelişmesi olmuştur. Olmayada devam etmektedir ve edecektir.

Toplumlar ortaya çıkıp geliştikçe, insan yaşamında bir o kadar gelişip zenginleşmiştir. Bu zenginleşmeyle birlikte aynı zamanda karmaşılaşmış ve bir o kadar da derinleşip kapsamlaşmıştır. Örgütlenme sorunu tarihin hiçbir döneminde genel şemalarla çözümlenmiştir. İhtiyaçtan kaynaklanan örgütlenmeler ortaya çıkmış, gelişip şekillenmiş ve giderek öz kazanmıştır. Açık ki, doğru bir örgütlenme, içinde bulunulan koşullarda hayata geçirilebilecek örgütlenmelerdir. Tarih boyunca hiçbir örgütlenme duran olmamıştır. Tıpkı toplumsal gelişme ve değişimlerdeki zorunluluk gibi. Her toplumun ve her kurumun kendine özgü örgütlenme modelleri ortaya çıkmış, şekillenmiş, öz kazanmış ve bir bütün olarak vücut bulmuştur.

Burada bir noktanın altını özellikle çizmekte yarar var. Bazıları klasik örgütlenme tiplerine dayanarak bir şema çıkarır ve "hadi yürüyün, en doğru örgütlenme biçimi budur, uygulayın" der ve yerlerine otururlar. Olmayınca kadroları suçlar ve harcanmasına giderler. Kendileri doğruyu ortaya koymuş, ama uygulayanlar bunu becerememiş olurlar. Olmaz böyle bir şey. Bunu sadece kadrolara bağlayıp geçiştirmek işin kolaycı yanındır. Sorunun çok yönlü ele alınması gerekir. Çünkü **doğru bir örgütlenme modeli ve doğru bir kadro politikası mutlaka hayat bulur.**

İnsanların bireysel çabaları, yaşam koşullarını iyileştirmek için verdikleri mücadeleler, sınıflı toplum yapısı içinde etkisiz kalmış ve bireysel çıkarlar yerine, ortak çıkarlar için mücadele örgütlenmenin omurgasını oluşturmuştur. İşte bu omurga yakalanmadan örgütlenmede başarılı olunamaz. Başarının sırrı, ortak çıkarlar doğrultusunda oluşturulan örgütlenmelerin hayata geçirilmesidir. Bundan başka bir yol yoktur.

Ortak çıkarlar doğrultusundaki örgütlenme, genel olarak hem yöneten, hem de yönetilen sınıflar için geçerlidir. İlk örgütlenmeler böyle olduğu gibi, şimdiki örgütlenmelerde bu temelde doğup, gelişmektedir.

Sınıflı toplum yapısı içinde doğaldır ki, bireysel çabalar sürüp gitmektedir. İşte bu çabalar örgütlenme ihtiyacını doğurur. Bireysel çabalar her zaman gerekli olmakla birlikte, bu çabalar ortak çıkarlar temelinde örgütlenmeye hizmet edecek şekilde olmalıdır. Aksi takdirde anarşizm doğar ve bireysel çabalar gerekli sonucu vermez.

SINIFLAR MÜCADELESİNİN HIZLA YÜKSELDİĞİ SINIFLI BİR TOPLUMDA YAŞIYORUZ!

Hakim sınıflar örgütlenmiş bir güç olarak, başta işçi sınıfı olmak üzere çeşitli milliyet ve mezheplerden emekçi halkın karşısında duruyorlar. Buna karşı ise farklı örgütlenmeler gelişip, güçlenmektedir. Bu mücadele örgütlerinin, görev ve işlevlerinde farklıdır.

Kimi örgütlenmeler iktidarı hedefler, kimi örgütlenmeler ise, mevcut iktidar üzerinde etkili olma, haklarını koruma ve geliştirme içindedirler. Bunların içinde ekonomik örgütler olarak sendikalar, işçi sınıfının iktidara taşınmasında önemli birer araçlardır. Bu yüzden Proletarya Partisi için hayati önem taşır.

Çeşitli örgütlenmeleri karşı karşıya koyup, gerekli ve gereksiz diye ayırmak doğru değildir. Bunları, içinde bulunulan koşullara bağlı olarak esas ve tali diye ayırmak doğaldır. Ancak bu doğallık hiçbir şekilde tali olanın gereksizliği anlamına gelmez, gelmemelidir.

Siyasal iktidara karşı çıkarlarını koruma ve geliştirme yönündeki tüm örgütlenmelere sahip çıkmak, içinde yer alıp geliştirmek ve buraları Proletarya Partisi'nin birer mevzisi haline getirmek gerekir.

Ekonomik örgütlerin çarpıcı ortak özellikleri homojen sınıfsal nitelikli bir tabana sahip olmalarıdır. Ortak ekonomik çıkarların savunulması amacı ile örgütlenmişlerdir. Sosyal eksanlı örgütlenmeler ise, ortak çıkarlardan ziyade, ortak toplumsal çıkarlar eksen olduğundan tabanları eş sınıflı değildir. Belirleyici olan, ortak toplumsal amaç çerçevesindeki bireysel bilinç ve iradedir.

DKÖ'lerin demokratik kavramı örgütün yönetim anlayışında değil, demokratik amaç ve hedefler için verilen uğraşlardan kaynaklanır. Demokratik örgüt olmanın yolu, kitle örgütü olmaktan geçer.

Bugünkü koşullarda sendikalarda örgütlenmeyi hedefleyen bir yapı öncelikle bunların içinde aktif olarak yer almalı, yönetimlere girmeli ve buralarda hem kitle örgütleri olmaları için, hem de devrimci anlayışın özel tercihinden kaynaklanan bir yaklaşımla tümü ile demokratik birer yapı haline getirmek için sınıf sendikacılığı hayata geçirilmelidir. Bu anlayış ülke geneli için düşünmek ve gereğini de yapmak için bu alanda özel komisyonlar kurulmalı ve buralar tek tek ele alınıp masaya yatırılmalı ve buna göre somut durum objektif olarak tahlil edilerek politikalar belirlenmelidir.

Sendikal örgütlenmeyi bölgesel düşünün, merkezi olarak ele almayanlar başarılı olamazlar. Çünkü sendikalar zaten varlar ve ülke genelinde örgütler. Örgütü olmayan sosyalist güçlerdir. Sendikal örgütlenmede iş kolunun temel alınması zorunludur. Aksi takdirde tabanda örgütlenecek güç, üst düzeyde gerektiği gibi kendini ifade edemez. Daha doğrusu gücünü merkezi olarak birleştiremez.

Örgütlenmeye birlikte alana yönelik özel ve düzenli yayınların çıkarılıp dağıtılması ve okutulması da örgütlenme için hayati önem taşır. Bu yayın faaliyetleri basit dilde ve anlaşılır olmak zorundadır. Aksi takdirde kimin için yazıldığı, basılıp dağıtıldığı anlaşılmaz olur. Burada kadro ve kitle yayınlarını birbirinden ayırmak gerekir. Kadro yayınları teorik, kitle yayınları ise propaganda, ajitasyon ağırlıklı olur.

İnsanlık tarihi boyunca ortaya çıkan örgütlenmeler içinde insan ilişkileri açısından en önemlisi, sınıfsız bir örgütlenme olan il-

kel komunal toplum yapısından, bireysel çıkarların birleşerek, sınıflı bir toplum olan köleci toplumda devletin örgütlenmesi olmuştur. Devletin ortaya çıkmasıyla temel çıkarları birbirine zıt olan köle ile köle sahipleri olmak üzere iki temel sınıf arasındaki ilişkiler, genel olarak bu toplumun yapısında insan ilişkileri yeni baştan düzenlenmiştir. İşte bu toplumda "insanın insan üzerindeki baskısı", sömürü, talan ve katliamlar başlamış ve tüm sınıflı toplumlar devam etmiş ve etmektedir.

İlkel komunal toplum, köleci toplum, feodal toplum, kapitalist-emperyalist toplum ve sosyalizmden komünizme geçiş...

Bu toplum yapılarından ilki ve sonuncusu olacak olanın dışındakilerinin hepsinde sınıflar vardır ve bu yüzden sınıflı toplumlar diyoruz. Bu toplumlar insan ilişkileri, temel çıkarları birbirine zıt sınıflar şeklinde düzenlenmiş olup, sınıfların olduğu her toplumda sınıf mücadeleleri olmuş ve olmaktadır. **Bu yüzden insanlık tarihi, sınıf mücadeleleri tarihidir, diyoruz.**

Sıraladığımız toplumlardan komünizmin ilk evresi olan sosyalizmi diğer sınıflı toplumlardan ayıran belli başlı özellikler vardır. Sosyalizmde de sınıflar olmasına rağmen, bu toplumda uygulanan temel ilke, "herkese yeteneğine ve emeğine göre"dir. **Bu ilke ile diğerlerinden temelde ayrılır.** Ayrıca diğerleri gibi yönetenler azınlıkta değil, çoğunluktadır.

Tam da bu noktada devlet olayını açıklamak gerekiyor. Devlet, bilindiği gibi bir sınıfın başka bir sınıf üzerindeki diktatörlüğüdür. Devlet, örgütlenmiş bir güç olarak baskı mekanizmasıdır. Bu ister kapitalist devlet olsun, isterse sosyalist devlet olsun öz itibarıyla işlevi budur. Ancak oynadığı rol değişir. Biri sömürücülere, diğeri ise emekçilere hizmet eder.

Toplumdaki, dolayısıyla örgütlenmedeki gelişme devlet denen baskı mekanizmasını doğurmuştur. Yine bu gelişme, yani toplumdaki ve örgütlenmedeki gelişme, komünizmin son aşamasında devleti sönmeyle yüz yüze bırakacaktır.

Devlet, günümüzde burjuvazinin iddia ettiği gibi kutsal bir yapı olamaz. Kutsallık şiddetin neresinde? İlkel komunal toplum sınıfsız bir toplumdur. Bu toplum yapısında devlet denen baskı mekanizması yoktur. Köleci toplumda sınıfların ortaya çıkmasıyla devlet denen mekanizma oluşur. Bu döneme damgasını vuran, köle ile köle sahipleri arasındaki mücadelede sınıf savaşıdır. Hatta bu dönemde yaygın olan din savaşlarında ozande ilkel sınıf savaşlarıdır. Bu savaş feodal toplum yapısında da biçim değiştirerek devam eder. Feodalizmin bağında kapitalizmin ortaya çıkmasıyla da işçi sınıfı ve giderek ekonomik örgütler olan sendikalarda ortaya çıkar ve gelişir. İlk başlarda sendikalar gizli iken, verilen sınıf mücadeleleri sonucu yasallık kazanırlar. Toplumlar geliştikçe sınıflar mücadeleside gelişmiş şekliyle devam eder. Baskı mekanizması olarak devlet güçlenmiş biçimde varlığını korur. Bu toplumda işçiler, modern köleler olarak daha ciddi bir örgütlenmeye girerler ●

Koç'ların bütçesi ve enflasyon

Burada dört mevsim zor'la geçiyor, zoru zor yenecek

1

Savaş hükümetinin 1998 bütçesini açıklamasıyla birlikte tüm Kasım ayı, kışın nasıl geçeceği üzerine "kehanetlerle" geçti. Hakim sınıflar kışın zor geçeceğine halkı "hazırlamaya" çalıştırdı, emekçi sınıflar "El Nino'nun getireceği söylenen felaketlerin, patronlarınkinin yanında deve de kulak kalacağını anlamış bir vaziyette "kış esas sizin için zor geçecek" diye alanlara yüklemeye başladılar bile. Doğrusu yaz-kış farketmiyor, iç savaşın derinleştiği Türkiye'de, dört mevsim sıcak ve konjunktür giderek daha da ısınacağını gösteriyor.

Ilk önce 1998 bütçesine bir göz atalım, ardından da meşhur "istikrar" programı ile bu bütçenin ve bizzat programın uygulanabilirliğini ve de halka neler getireceğini tartışalım. Bütçe hedefleri, 14,8 katrilyon TL'lik gider, 10,8 katrilyon TL'lik gelir öngörüyor. Yani '98 bütçesinin açık tahmini hedefi (ki, fazlasıyla iyimser bir tahmin olduğu kesin) 4 katrilyon TL. Celirin 8,9 katrilyonunun dolaylı ve dolaysız vergi gelirlerinden (bunun %61'i temel tüketim maddelerinden devletin gizli talanı yani dolaylı vergilerdir) elde edildiği düşünülürse, bütçede esasında borç dışında 1,9 katrilyon fazla olduğunu görürüz ki, bu rakam hakim sınıfların cebine bu yıl akan net miktarı (tabii devlet bütçesinden) gösteriyor. Bütçe açığının 5,9 katrilyon tutarındaki faiz ödemelerinden kaynaklandığı açıktır. Bu miktar bütçenin %40'ını ilade ediyor. Gelecek yıl faiz giderlerinin bütçenin daha büyük bir yüzdesini alacağı kuşkusuz. Borcu borçla ödemenin ve artan borçlanmalarla emperyalizme daha fazla kul-köle olmanın doğal sonucu, kaynakların sürekli olarak emperyalistlere ve ülkedeki bir avuç asalak uşağına giderek artan miktarlarda aktarılmasıdır. Sadece son üç yılda dışarıya yapılan net kaynak transferinin 17 milyar dolar olduğunu ekleyelim. Bütçedeki faiz giderlerinin 1997'ye göre %157,5 artmış olması da bunun göstergesidir. Zaten şimdiden yeni hiçbir borçlanmaya gidilmese bile Türk devletinin toplam dış borçları 79 milyar 748 milyon dolara ulaşmış durumdadır. (Tablo 1)

Bütçenin diğer kalemlerine de bakmakta fayda var. Şimdilik yaklaşık 6 katrilyon TL'sinin faiz giderlerine ayrıl-

dığını belirttiğimiz bütçenin 2 katrilyonunu da özel savaş giderlerine ayrılmış durumda. Bu yıl devletin illegal katliam ve infazlarının bir kısmını finanse ettiği örtülü ödeneğe, %90 zam yapılarak 5 trilyon 700 milyar TL ayrıldı. Bu rakam 1996'da 1 trilyon 300 milyar tutarındayken, 1997'de 3 trilyon tutarındaydı. 1998 yılı bütçesinde istihbarat hizmetleri başlığı altında 48 trilyon 900 milyar TL'lik bir rakam ve Milli Güvenlik Hizmetleri başlığı altında 936 milyar 500 milyon TL'lik bir tutarla karşı karşıyayız. Meşhur Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi'nin sadece projesine 60 milyar TL ayrılmış durumda.

Bütçenin sadece hükümet tarafından açıklanan bu rakamlarından bile yine halkın emeği ve alınterinden zorla gasbedilenlerin emperyalistlere ve rantıyeci kesime iç ve dış borçlar kalemi altında peşkeş çekileceğini ve büyük meblağların silahlanmaya ve halka karşı yürütülecek karşı-devrimci savaş harcanacağı görülmüyor ki, gerçek harcamaları bu öngörülenlerden çok daha yüksek olacaktır.

Bu savaş ve soygun bütçesinin uygulama-

Rahmi Koç

nabilmesi, halkın çok daha fazla sefalete sürüklenmesi ve halk üzerinde yoğun bir politik-askeri terörle mümkün. Bu haliyle bile çökmüş ekonomileri ve içinde bulundukları krizle hakim sınıfların bu bütçeyi uygulayabilmesi tamamen yeni borçlanmalara, daha ağır bağımlılık ve kölelik koşullarına endekslenmiş durumda.

Hükümet, enflasyon tahminini de %50 gibi bir rakamla açıkladı ki, Kasım ayı boyunca gündemde tutulan tartışmalara da bu açıklama vesile oldu. 1998'in halka yönelik saldırıların somut mesajı da bu tartışmaların içerisinde "gizli" zaten. Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) verilerine göre Ekim ayı itibarıyla yıllık toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) %87,5 ve tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) yıllık %93,2 iken ve ardı arkası kesilmeyen son zamlarla enflasyonun şimdiden %100'leri çoktan aştığı kesinken, hükümetin açıkladığı enflasyon rakamının ciddiyetsizliği açık. Ancak bu bir yana, bütçe tasarı ve istikrar programı açıklamalarının ardından Koç'un açıklamaları, TUSİAD-hükümet elemanlarının değerlendirmeleri ve tartışmaları nezdinde bir kez daha açığa çıkan gerçekleri irdelemek gere-

kıyor.

Orta vadeli bir "istikrar programı" çerçevesinde enflasyonun 2000 yılı sonunda %3'e indirilmesi için bütçenin yanı sıra "ek tedbirler" alınması gerektiği söylemi, saldırı dalgasının da ilk mesajını veriyordu. Ekim ayı sonunda dönemin Hazine Müsteşarı Mahtı Eğilmez, hükümete sunduğu ekonomik programa ilişkin raporda, söz konusu programın başansının IMF ile anlaşmaya bağlı olduğunu açık ifade ediyordu. Kısacası, bütçe "ek tedbirler", "ek tedbirler ve program IMF'ye", "IMF'yi ikna etmek ek tedbirlerin uygulanmasına bağlı" olunca, tüm bu laf kalabalığından çıkan sonuç, emperyalizmin ve Türk hakim sınıflarının yüksek çıkarları için "özelleştirme, sosyal güvenlik kuruluşlarının tasfiye etme, işçi ve emekçileri tamamen örgütsüzleştirme, küçük üretici ve esnafı soyma, işçinin-emekçinin reel ücretlerini dibe vurdurma, emekliyi daha da perişan hale sokma ve emekliliği mezara taşıma", "tedbirleri" ve bu tedbirlerin tedbiri olarak azgınlaşan özel savaş.

IMF ile anlaşmanın ne kadar gerekli, önemli ve faydalı olacağına dair arda ardına yapılan açıklamaların ardından Sanayi Bakanı Yalın Erez'de işadamlarına "maşamız olun" deyiverdi. Kimin kimin temsilcisi ve maşası olduğu malum ya, enflasyon eksenindeki danişıklı dövüşte böyle başladı.

Esasında meselenin özünde ABD, IMF ve Dünya Bankası'nın emperyalist talanı daha kolaylaştırabilmesi için "yeniden yapılandırma" adı altında kimi yasal düzenlemeleri vardı. Özelleştirme hızlandırılması, kolaylaştırılması ve yasal engellerin ortadan kaldırılması, "vergi" adı altında gaspların yeniden düzenlemelerle kolaylaştırılması, IMF paketlerinin daha hızlı ve kolay uygulamaya konulabilmesi için ekonomi ve maliye yönetiminin yeniden düzenlenmesi gibi.

IMF; yatırımların azaltılmasını (sanki çok yatırım yapılmıyormuş gibi), reel ücretlerin geriletmesini, iç talebin daha da kısılmasını ve ihracatın artırılmasını "öneriyordu." Devlet Bakanı Güneş Taner ve İşin Çelebi, bu süreçte gittikleri ABD'den bunlar için gerekli yasal düzenlemelerin neden hala yapılmadığı noktasında uyarılar ve tali-

DIŞ BORÇ ÖDEME TAKVİMİ (milyon dolar)

Tarih	Anapara	Faiz	Toplam
1997	3.518	2.156	5.674
1998	5.904	1.979	7.883
1999	4.707	1.601	6.308
2000	4.157	1.601	5.443
2001	4.896	1.033	5.929
2002	2.442	735	3.177
2003	2.795	582	3.377
2004	1.553	401	1.954
2005	5.326	1.474	6.800
TOPLAM	35.298	11.247	46.545

Hazineden dövizle ödenecek olan miktarı içermiyor.

Tablo 1

matlar aldılar. Yükselen halk muhalefeti karşısında hükümetin "yatırım" söylemleri ve sosyal güvenlik, vergi, tarım sübvansiyonları vb. konuları; esas olarak işçi sınıfının ve halkın artan tepkisi ve kısmen de kendi içlerindeki dalaş sebebi ile siyasi krizin çok daha derinleşeceğinden çekinerek uygulamaya koyamayan Türk devleti, emperyalist efendilerini kızdırıyordu. İlk adım, Rekabet Kurulu'nun çalışmaya başlaması ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın fiyatlara müdahale kararıyla atıldı. Bununla enflasyonun tamamen merkezi bir kontrol altına alınması, ithalatın bir miktar kısılması amaçlanıyordu. Bu süreç, durumuyla ve alınan tedbirlerle beraber ister istemez 1980 öncesi panoramayı sunuyor. Fiyat elastikiyeti olmayan maddelerin fiyatlandırılmasında yüksek kar marjlarının denetim altına alınması, 1980'den beri uygulanmıyordu. Esasında 24 Ocak kararları ile başlayan süreç devam ediyor. Ve zaten "yeni" reçetelerin de 1980 reçetelerinin birer kopyası olduğunu söylemek yanlış olmaz. Emperyalizmin Arjantin ve "kaplan" Güney Kore modellerinin bir karması uygulanmaya çalışılıyor. İyisi mi şöyle bir geçmişe dönüp olan-bitene bakalım.

1975'TEN '80'E NASIL GELİNDİ?

1950-79 arasında, makine, teçhizat, hammadde ve teknoloji emperyalist ülkelerden ithal ediliyordu. İşletmenin, üretim araçlarını ve hammaddeğini ithal ediyor olması, kompradorları, kredi faizleri gibi bir yükümlülüğün altına sokmakla kalmaz, makinelerin yeniden üretilmesi için ve yedek parçalarından bakımına kadar yani işletmenin hayat durumu, emperyalizme bağlıdır. Artı-değer, borç ve kredi faizleri şeklinde olduğu gibi emperyalizme akar. 1979'lara kadar iç kredi kaynakları da kurutulmuş, iç ve dış borçlar had safhaya ulaşmıştır. Devletin tekelleri, emperyalizmin buyurduğu sektörlerde emperyalist devletlerin üretim araçlarıyla üretim yaparken, tekeller satışlarını yüksek karlarla yapıyorlardı. İmalat sanayinde piyasanın %80'inin elinde olduğunu ve dış aktarımın vergilenmeden sınırsız gerçekleştiğini gözününe alırsak, sömürünün ulaştığı ve ulaşabileceği boyutlarda kestirebiliriz.

İhracatın; döviz kurunun sabit tutulması, tekel fiyatlarının iç pazarı daha cazip hale getirmesi ve dolayısıyla ithal mal fiyatlarının sürekli artışı karşısında sınırlı olması, son derece yüksek bir ticaret açığına yol açıyordu. Çünkü artan ithalat, ihracat gelirleriyle karşılanamıyordu. 1970'li yılların sonlarında kapasite kullanım oranları %30-40'lara düşmüş, bu arada hızlanan enflasyonla stokçuluk ve karaborsacılık artmıştı.

İç ve dış borçların sürekli artışını karşılayamaz durumda olan, ekonomik ve siyasi krizi daha da ölümcülleşen komprador-patron ağa devleti, para ihtiyacını karşılıksız para basarak ve ge-

nel fiyat artışlarıyla halkın sırtından karşılamaya çalışıyor ve halk da gitgide yoksullaşıyordu. Enflasyonun şiddetli boyutlara ulaşmasını ve dış borçların emekçilerin kanı emilerek karşılanmaya çalışılmasını toptan eşya fiyat artışlarından izleyebiliriz. 1976-1977'de %36, 1977-78'de %48 olan toptan eşya fiyat artışı, 1978-79'da %81'e ulaşmıştı. Paranın bu şekilde sürekli değer kaybı, fiyatların yükselmesine ve enflasyonun daha da boyutlu enflasyonu doğumasına sebep oluyordu ki, bu kaçınılmazdır. Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin sürekli yaşadığı da budur. Ücretlerin gerçek değeri düşüyor, alım gücü düşüyor ve kurların sabit kalması da gözönünde tutulursa, ülkede ciddi bir döviz darboğazı yaşanıyor.

Üretimin düştüğü, kompradorların işletmelerinin bile atıl kapasitede çalıştığı, yaygın işsizliğin olduğu ve dış borçların ödenmediği durumda zaten sermaye birikimi ve bunun yatırıma dönüşmesi de söz konusu olmadığından döviz yokluğu kaçınılmazdır. Emperyalizm kendisinin de krizde olması sözkonusuysun elbetteki karşılıksız borç verecek değildir.

Faşist diktatörlük, devrimci hareketin ijmelenmesi ve yükselen devrimci durum karşısında acil bir ekonomik politika değişikliğine -ki bu özde değil biçimde bir değişiklik olacaktı- ve devrimci hareketin her ne şekilde olursa olsun bastırılmasına ihtiyaç duyuyordu. Bunu ancak kanlı bir darbe, askeri faşist cunta ile gerçekleştirecekti. IMF'nin reçetesine tannın buyruğuymuşçasına itaat etmek zorunda olan uşak burjuvazi, IMF ve Dünya Bankası tarafından azarlanmaya başlamıştı.

Maliyetleri en aza indirmeleri ve iç talebin kısılması gerekiyordu. Ki, bu işçi sınıfı için ücretlerin dondurulması ve hatta gerçek ücretlerin muazzam boyutlarda küçültülmesi, köylülük için taban fiyatlarının düşük tutulması yani tüm krizin faturasının emekçi halka çektilmesi demektir. Nispeten emek yoğun yatırım ve dayanıklı tüketim maddeleri üretimine geçilecek, bu arada iç talep de kısılacaktı. Yeni ekonomik politikanın adı, ihracata dönük "sanayileşme" idi. Yani emperyalizm, kısa vadeli sermaye yatırıma ve esasta ucuz işgücünden yararlanarak ucuz maledeceği ürünleri, acentalarına ürettirdikten sonra, değişik pazarlarda satarak artı-değer sömürsünü arttırmaya karar vermişti.

Türkiye'de 24 Ocak kararlarının mimarı olarak tanınan Balassa, şöyle diyor:

"... Petro-kimya, demir-çelik gibi yatırım malları Türkiye'ye göre değil, Türkiye özellikle hammaddesi bol, emeğin bol ve ucuz olduğu dayanıklı/dayanaksız tüketim malları üretiminde yoğunlaşmalı, turizmi geliştirmeli, aramalları üretiminde ucuz ve bol emeğinden yararlanarak dünya piyasaları-

na dönük fason üretim yapmalı."

Dünya Bankası'nın emri buydu. Türkiye "serbest piyasa ekonomisi", "sanayileşme" adı altında daha da köleleştiriliyordu, o kadar. IMF, bütçenin daraltılmasını ve yüksek oranlı bir devalüasyon gerçekleştirilmesini istiyordu. Kamu harcamalarının kısılması ve KİT ürünlerinin zamlanarak "kaynak sağlanması" atılacak ilk adımlardan olacaktı. Enflasyonun boyutu ve Türk lirasının değer kaybı karşısında Amerikan dolarının gerçek değeri yükselmisti. Reçeteler dahilinde ihracatı arttırmayı ve ithalatı kısarak dış ticaret açığını da dengelemeyi amaçlayan devalüasyon ile faşist diktatörlüğün çözüme ulaşamayacağı öngörülebilir. Açıkça yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede, emperyalizme göbekten bağlı bir ülkede resmi kur düşürülüp ithal malların ulusal para cinsinden fiyatları arttırılsa da hi, ülke ithalata muhtaç bırakıldığından ithalat düşmeyecekti. Aynı şekilde ihracat malların yabancı para cinsinden fiyatlarının düşmesi de ülkenin esasta bir tanım ülkesi olduğu gözönünde bulundurulursa, ihracat gelirleri ithalatı karşılayamayacaktır.

Ülkedeki politik, ekonomik durum böyleyken, 1979-80 toplu sözleşme yılları, yükselen halk muhalefetiyle birlikte gündeme geldi. Esasında devrimci dalga tepe noktasına ulaşmış ve geri çekilmeye yüz tutmuştu. 1979'da toplam 40.000 işçinin katıldığı 190 grev yapılmıştı. Başkanlığın da Turgut Özal'ın bulunduğu MESS, sendikaların "yasadışı" davranışlarına dikkat çekiyor; İSO, işçi-işveren-devlet uzlaşmasının YHK (Yüksek Hakem Kurulu) ile gerçekleştirilmesini talep ediyordu. Mehmet Yazar başkanlığındaki TOBB aşırı ücret artışlarından yakınıyordu. TUSİAD zaten doğrudan IMF reçetelerini savunuyordu. Kısacası, hakim sınıflar belli bir konsensus oluşturmuşlardı.

24 Ocak Kararları, 47 TL olan Amerikan dolarını 70 TL'ye çeken devalüasyon, KİT ürünlerine yapılan %300-400 zam, serbest fiyatlar ve ihracat teşvikleri, ithalata vergi bağlaşıkları ile yeni ekonomik politikaya geçişi başlattı. Sendikal haklar gasbedildi, grevler iptal edildi. Özal, "grevler ve anarşi, yatırımları birlikte önlemektedir" diyordu.

1980'de toplam 120 bin kişilik katılımla gerçekleştirilecek olan 44 grev ertelendi. "İdeolojik amaçlı" bulunan grevler, 12 Eylül sonrasında tamamen kaldırıldı. Sendikalar kapatıldı. YHK dönemi başlıyordu ve ilk kez 11 Eylül 1980'de Özal, "KİT'ler satılır ve kapatılabilir" dedi.

Uygulanan ekonomik politikanın o dönemdeki sonuçlarına bir göz atalım. Tüm ekonomik ve demokratik haklar rafa kaldırılmış, devrimci, demokrat, komünist ve yurtseverlere süreklilik avları düzenlenmiş, askeri taibikatlar yoğun-

laştırılmış ve ülke koyu bir "halklar hapishanesi"ne dönüştürülmüştü. 1977 yılı temel alınırca, gerçek ücretler %51.1 değer kaybına uğramıştı. Ücretlerin katma değer içerisindeki payı 1980'de %37.3'ten %34.6'ya, '81'de %32.8'e, '82'de %28.7'ye düşmüştü. Ücretlerin genel maliyetler içindeki payı ise 1979'dan 1983'e %31'lik bir gerileme yaşadı. Buna karşılık 1977-82 arası verimlilikte %12.6'lık bir artış ancak gerçek ücretlerde %15'lik düşüş yaşanıyordu. Yani sömürü çok daha azgın boyutlara ulaşmıştı.

Dış borçlanma esasına dayalı uzun süreli sermaye ihracı ile yapılan yatırımlar, emperyalizmin içinde bulunduğu krizin gerektirdikleriyle çalışıyordu. Mali sermayenin aşırı üretim krizleri, dar pazar ve yatırım alanı (elbette en yüksek karı getirecek tarzda yatırım) bulamaz hale gelişinin "çıkışı" böyle düzenledikleri spekülasyon kazanç rant kapılarında, ciddi bir değer üretimi olmadan yarı-sömürgelerin talan edilmesinde bulduğu görülmüyor.

1975'lerde, emperyalist ülkelerde sermaye transferinde tıkanıklık, dış ödeme açıkları ve büyüyen işsizlik yaşanıyordu. Üretim durgunluğu ve üretim maliyetlerinin yükseldiği bu koşullarda emperyalizm açısından söz konusu kar kayıplarını gidermenin en iyi yolunun, stratejik olmayan, tüketime yönelik malların montajını ve üretimini yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde ucuz emek gücü ve düşük maliyet olanaklarıyla gerçekleştirmek olacağı da açıktır.

'75'LERDE BAŞLAYAN BU KRONİK DURUM AYNEN DEVAM EDEGELMEKTEDİR

'80'li yıllar, bu amaçla yarı-feodal, yarı-sömürge ülkelere kamu harcamalarının kısılması, reel ücretlerin düşürülmesi, iç talebin daraltılması vb. ekonomi politikalarının dayatıldığı ve bu ülkelerin söz konusu malların ihracatına yönelik üretiminin motive edildiği yıllar oldu.

Bu tamamen emperyalizmin çıkarlarına uygundu. Çünkü bu tip ülkelerde işçilerin ekonomik ve demokratik haklarının faşist diktatörlükler tarafından tamamen ayaklar altına alınması; ucuz hammadde olanağı, yatırım harcamalarının düşüklüğü, tamamen ucuz maliyetle üretimin sağlanmasına ve çok fazla bir "katma değer" üretmeyen bu sürecin paralelinde spekülasyonlarla, vurgunlarla, faizlerle ve ihracatla çok büyük meblağlarda rant elde edilmesine, bunların gene emperyalistlere aktarılmasının sosyal direnişi de bastırarak gerçekleştirilmesine olanak sağlıyordu.

Bilgi ve teknoloji transferini gerçekleştirmeden, gerekli donanımın ithali için hukuki ve ekonomik zemin yaratılarak altyapının (fabrikaların kurulmasının) zemini hazırlanıyor ve ülkede gümrük, pazar, para vb. politikalarda "liberal" kararlar alınıp hayata geçirilmesi sağlanmaya çalışılıyordu.

Bu yeni politikanın dış ticaret açıklarını ve ödemeler dengesi açıklarını özünde gideremeyeceği ve süreç içerisinde daha derin krizlere gebe olduğu öngörülebiliyordu. Nitekim, emperyalistlerin medarı iftiharı Asya "Kaplanları'nın geçtiğimiz ay yaşadığı kriz ve tüm dünyada genel bir mali krizin yaşanması, emperyalizmin içinde bulunduğu söz konusu ekonomik krizin tüm bu yöntemlerle yani yarı-sömürgelere dayatılan reçetelerle hiç de aşılamadığının somut bir örneğidir. En çok övündükleri ve Türkiye dahil tüm yarı-sömürgelere örnek diye gösterdikleri Kore'de, kölelik anlaşmalarıyla şişirme ekonomik büyüme ve enflasyonsuz "sanayileşme" modeli de Kore ekonomisi ile birlikte çökünce emperyalistlerin demagogileri ve kandırmacaları bir kez daha açığa çıkıp tescillendi. Görüldüğü gibi, "sanayileşmemiz", "ekonomik istikrara kavuşmamız" için her gün "yeni" diye sunulan reçetelerin hiç de yeni olmadığı, '75'lerden bu yana içinde bulunulan ve artık bir türlü aşılamayan kronik kriz-durgunluk durumunun yine kronik çöküşü ertelemeye, bunu yarı-sömürge ülkelerin halklarının kanı, canı, alıntıları pahasına yapmaya dönük reçeteleri olduğu açık.

Reçetelerin Türkiye ekonomisindeki kimi tahribatlarına fazla ayrıntılarına girmeden bakmaya devam edelim. Bürokrat kapitalizm koşullarında bu politikanın dahi istikrarlı bir şekilde hayata geçirilmesi, geçirilse de "başarılı" sonuçlar vermesi mümkün değildir. Bu süreçte, mevcut rant ağının dışında kalan, aslan payını kapamayan kimi hakim sınıf kesimleri "serbest piyasa ekonomisinin" mucizevi faydalarını överken, mevcut mekanizmanın getirdiği asalaklık faydalarını paylaşmaya pek de razı olmayan diğer kışığın direnişi ile karşı karşıya kalıyordu. Elbette ekonomik ve siyasi kriz arttıkça hakim sınıflar arası dalga da keskinleşiyordu.

1988'lere gelindiğinde, kamu harcamalarının reel ücret ve maaşlardaki muazzam gerilemelere karşın kısıtlanmadığını görüyoruz. Bu dışa açılma politikaları ile iç borçlanmanın olduğu boyutlar ve toplumun genel yoksullaşması ile hakim sınıfların zenginliği arasındaki uçurumun daha da korkunç boyutlara ulaşması söz konusu oluyordu. 1978-88 yılları arasında tarım kesiminde destekleme alımlarının tarımsal katma değer içerisindeki payı düşmüş, taban fiyatları düşürülmüş ve tarımın milli gelir içindeki payı da giderek azalmıştı. Tarım sektörü bir daralma süreci yaşıyordu. Bunun sonuçları, ülkenin mevcut koşullarında çarpıcı olacaktı.

Bir gazeteci, toprak ağalarının bu çerçevedeki çelişki ve kaygılarını şöyle yansıtıyordu: "Desteklemesiz bir tarımda, marjinal kesimlerin mülksüzleşme süreçleri ve göçe katılma eğilimleri büyüyecek, bunların sadece ek kentsel

hizmet taleplerindeki maliyeti dahi bugünkü destekleme yükünü aşabilecekler. Mevcut tarım dışı sermaye birikimi hızı veri alındığında, göç ivmesinin denetlenebilir olmaktan iyice uzaklaşmasının yaratacağı sosyal ve politik olumsuzluklar ise telafisi uzun vadede dahi olanaksız sonuçlar doğuracaktır. "(17.05. '95, Yeni Yüzyıl)

1988'de kamu harcamaları GSMH'nin %34'ünü kapsıyordu. Bu oran 1993'te %44'e çıkacaktı ve bunun %16'sı borçlanma ile karşılanacaktı. Bu borç miktarının sadece faiz ödemeleri, vergi gelirlerinin %50'sini tutuyordu. "Maliyetlerin" bu şekilde yükselmesi, yüksek dış ticaret açığı ile cari işlemler açığı, doymak bilmeyen hakim sınıfların krizinin derinleşmesinin de ilk sinyalleri oldu. Ve en çok rahatsız oldukları şeylerden biri de, net katma değer içerisindeki ücret ödemelerinin 1988'deki %35 oranından 1992'de %120'ye çıkmasıydı!

Dış borçlar ivme kazanıyordu. 1987-91 yılları arasında 18.4 milyar dolar artan dış borç, 1992-93 yılları arasında 17 milyar dolar artarak çok yüksek bir seviyeye çıkacaktı. (Tablo 2)

KAÇINILMAZ OLAN KRİZ 1994'TE DORUĞUNA ÇIKTI

İyice batağa batmış olan Türkiye ekonomisini daha büyük kölelik cenderisine sokmak elbetteki "kurtarmak" adı altında emperyalistlerin ve IMF'nin işidir. Nitekim 5 Nisan'la bu paket de dayatılmakta gecikilmedi. Türkiye neden bir Arjantin olmasın? Arjantin'de özelleştirme, Peso'nun sabit kurla dolara bağlanması, "piyasa ekonomisini" hayata geçirme, dış ticaret serbestliği ve gümrük indirimi gibi yöntemlerle, 1989'da %12.000 olan enflasyonun 1994'te %5'lere çekilebilmesi; IMF'nin yeni reçetesi, ucuz döviz politikasının finans kapitalin çıkarlarına oldukça uygun olduğunu göstermiyor muydu? Bedeli mutlak bir teslimiyet oluyordu tabii.

5 Nisan 1994'te 66 milyar dolar dış borç ve 1994'te 6 milyar dolar dış ticaret açığı vardı. Bankalar zarar ediyordu. Mali piyasalardaki bu kriz, faiz oranlarının yükseltilmesine ve dolayısıyla yükselen kaynak maliyetlerinin açık pozisyonlarında artışa ve kambiyo zararlarına yolaçıyordu. Bankaların açık pozisyonlarını düşürmeleri gerekiyordu. 1993'te toplam ithalat 22 milyar 871 milyon dolar tutarındayken, 1994 Mart'ında ihracatın ithalatı karşılama oranı %66.6 (altmışaltı nokta altı) idi. (1993'te toplam ihracat 14 milyar

719 milyon dolar kadardı.) 1992'de reel GSMH büyüme hızı 6.4 iken, 1993'te 7.6 oldu. Bu süreçte istihdam artış hızı 0.5'ten -0.2'ye geriledi. Buna karşılık nüfusun istihdam edilebilir kısmı artıyor, kişi başına reel gelir daha da düşüyordu. Üstelik DİE rakamlarıyla, işten ayrılan 560.000 ve işe alınan 158.000 kişinin olduğu, istihdam artış hızının -10'lara gerilediği 1994'te, (DİE, OCAK 1995 verileri) işsizlik daha ciddi boyutlara ulaşmıştı. Türk-İş'in araştırmasına göre 1994'te işsizlik oranı, 4.043.000 işsiz ile %19.9 olmuştur. Biz kayıt dışı ve gizli işsizliğide gözününde bulundurarak bu rakamın en iyimser tahminle %30 işsizlik ve 600-700 bin kişinin işten çıkarıldığı şeklinde ifade edebiliriz. %250 enflasyon, döviz darboğazı, iç ve dış borç stokları, 1994'te hakim sınıfların ekonomik çıkmazlarının somutlanışıydı.

5 Nisanla tüm krizin faturası, gerçekleştirilen devalüasyonla halka çıkarıldı. Döviz kurlarının ayarlanması ve ithalatı yavaşlatarak ihracatı artırmak, o süreçte dış ödemeler dengesinin düzelmesi açısından hakim sınıflar için hayatiydi. Döviz rezervlerinin artırılması gerekiyordu. Faizler yükseltildi, iç borçlanmaya gidildi. Kısa vadeli borçlanmayı süreç içerisinde uzun vadeye yaymaya çalışan hazine bunda yeterince başarılı olamadı.

Özellikle otomotiv ve beyaz eşya sektörlerinde küçülme yaşanıyordu. Kompradorlar bundan rahatsız oluyorlardı. Örneğin Koç Holding 1994'te, dolar üzerinden 1993'ün yansı kadar karlılık ve ciro elde edebilmiş, stok eritme kaygıları, işten çıkarmalar gündeme gelmişti. Otomotivde yaklaşık %48, beyaz eşya üretiminde %19, gıdada %28 küçülme yaşıyordu. Koç Holding 8000'in üzerinde işçiyi işten çıkardı. Koç, TL'nin "ihracatı cazip kılacak şekilde düşük, gelen döviz kaçırılmayacak şekilde yüksek tutulması" gerektiğini söylüyordu.

ŞU ANDA '94'DEKİNDEN BİLE ÇOK DAHA AĞIR BİR EKONOMİK VE POLİTİK KRİZ YAŞANIYOR

Görülüyor ki şu sıralar yaşanan gelişmeler "yeni" değil. Yeni olan belki de Koç'un istem ve söylemlerinin ekonomik bağımlılığın getirdiği zorunlu bir motivasyonla hakim sınıflar içerisinde daha hakim hale gelmiş olması. Bunda, Koç başta olmak üzere Türkiye ekonomisinde Alman sermayesinin giderek artan boyutlarda varlığını hissettirmesinin etkisinin ne kadar olduğu

ayrı bir tartışma konusu. Ancak Alman emperyalistlerinin ABD'den çok daha önce, politik etkilerini hissettirmeden de olsa, daha uzun vadeli sermaye yatırımlarına yönelmiş olduğu ve ABD halen krediler ve borçlandırmalarla hegemonyasını sürdürmeye devam ederken, "sanayici" adı altında pek çok montajcı tüccarla, ülke ekonomisinde ihracata dönük üretim (söz montaj anlayışı) yapan bir etkinliği bulunmaktadır. Doğrudan ortaklıklar, şirket evlilikleri yoluyla sağlanan bu durum; borçlanmalarla yatırım finansmanlarını sağlayan ve makine ve teçhizat noktasında olsun, üretim girdileri noktasında olsun ithal mal fiyatları ve dolayısıyla döviz kurlarından çok daha fazla etkilenen, keza iç pazara yönelik üretimle talep enflasyonu ve yüksek kar marjlarıyla kazançlar sağlayan, yine tarım sübvansiyonlarından vb. büyük rantlar sağlayacak şekilde kendisine girdi de sağlayan toprak ağalarıyla çok daha fazla giriftleşmiş olan komprador-ağaların -ki bunlar Amerikancı kışığın son derece etkin olan kesimidir- durumundan çok daha fazla emperyalistlerin çıkarlarına hizmet etmekte gelinen aşamada. Bu durum, Amerikancı klik için olmasa bile ABD'nin kendisi için en az Almanya kadar geçerli. En son yaşanan mali krizin ardından ABD'nin Türkiye ekonomisinde istikrar için ağırlığını koyması, en son Ortadoğu krizinde de görüldüğü üzere ABD'nin yegane sadık dostu profili çizen İngiltere ile birlikte ABD'nin Türkiye'ye yatırım vaatlerinin artış göstermesi de üzerinde düşünülmesi gereken gelişmelerdi. Yine de kısa vadede ABD ile sıcak "dostluk ilişkilerinin" artarak sürmeye devam edeceğini belirtmek yanlış olmayacaktır. Bu tartışmayı başka bir yazıya bırakarak, bu kışın nasıl geçeceği üzerinde biraz da biz duralım.

BU KIŞ NASIL GEÇECEK?

Belirttiğimiz gibi şu anda olup bitenle '80'le başlayan bu sürecin "ısrarlı" bir devamından başka bir şey değil. Ve üç yıl içerisinde "istikrar" vaadeden Türk devleti, Yılmaz'ın ağzından "bu kış zor geçecek" söylemiyle tüm halka huzur ve refah için dış ve kemer sıkımayı, "toplumsal uzlaşma ve dayanışma" çağrısıyla, susmalarını ve köleliğe boyun eğmelerini "tavsiye etti". "Don Kişot" Koç'da tamda bu enstantanede tekrar devreye girdi: "Enflasyonun düşmesi için gerekirse bir yıl kar etmeyiz." (!)

Koç; '94'te daha az(!) kar etmesinden dili yamış olacak ki, bu kez "tedbirlerin" yani işçi ve emekçilerin daha da köleleştirilmesinin daha pervasız bir siyasi kararlilikla yapılması için politik ideolojik destek sunmayı kendine borç görmüştü. Elbette ki karından vazgeçeceği falan yoktu. İşçinin boğazına biraz daha çöküp "maliyetini" düşürmekten başka bir şeyi kastetmiyordu ●

Tarih	Dış Borç	Büyüme
1986	32.1 milyar dolar	
1987	40.2	%9.8
1990	49	%9.4
1993	67.4	%7.5

Tablo 2

Osmanlı'dan Susurluk'a

devlet çeteleri

1

"Siz beni aldattınız."

"Sanki bütün işlerde ben tek başıma mı idim? Daha üstüme varırlarsa, her şeyi olduğu gibi ortaya dökerim."

"Cinayetleri kendi başıma mı işledim? Emir verdiler yaptım. Üstüme gelerseniz, tek tek açıklarım."

"Her şeyi MGK'nın bilgisi dahilinde yaptım."

Yukarıya aktardığımız sözler dört ayrı kişi tarafından ve farklı tarihsel dönemlerde söylenmiş sözlerdir. Her ne kadar bu sözler Osmanlı'dan günümüze kadar geçen zaman diliminin değişik uğraklarında söylenmişlense de, ne muzdarip oldukları derinlerde, ne de bu derinlere dile getirdikleri sözcüklerinde herhangi bir farklılık yoktur. Aradan geçen bir asırlık zamana rağmen muzdarip olunan derin aynı olanca, yakınmalarda aynı sözcüklerle dile geliyor. Çünkü dün de, bugün de içinde bulunulan çirkeflik aynı çirkeflik, bataklık aynı bataklık ve çürüme aynı çürüme.

Her şeyin aynı olduğu ve aynı kaldığı bir yerde, ileriye doğru bir gelişmeden ve değişmeden bahsedilemez. Orada, her daim kendi kendini tekrar vardır. Kendisini üretip, yenilemeye vardır. Ve ilerle-yenin, üretmenin, yenileyenin önünde ise hiç eksik edilmeyen bir engeller dizisi vardır. Oluşturdukları yasalarıyla engeldirler, kullandıkları çıplak zor ve zorun yaşama yansıyan bir türü biçimleriyle engeldirler... Mevcut ekonomik ve siyasal sistem içinde bu kaçınılmazdır. Çünkü yaşanan sorunların kaynağında mevcut toplumsal sistemin kendisi vardır. Yaşanılanlar birer sonuçtur. Bu sonucu vareden nedenler ise, emperyalizme bağımlılık, geri ekonomik yapı ve bunun toplumsal ilişkilerdeki yansıyanlarıdır. Kendisini yeniden üretip yenileyemeyen ekonomik ve siyasal sistemlerin, özellikle bizimki gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ekonomiye, faşist diktatörlükle yönetilen bir siyasal sisteme sahip olan ülkelerde, bu ayrıntılar, kendi kendisini tekrarlar ve kendisini yeniden üretmeye bağlı kalmalar kaçınılmazdır. Çünkü ne mevcut ekonomik birikim ve bunun niteliği, ne de toplumsal ilişkilerin niteliği kendisini yenilemeye ve değişimine, dönüşümüne uygun değildir; buna olanak sınırlıdır. Aksine engel olma işlevini görür. Bu nedenle dün yaşanan derinler ve yakınmalar bugünde aynı şekilde kendisini koruyup, yaşatır. Hiç bir şey değişmiyor demek haksızlık olur. Değişenlerde var; olaylarda görevlendirilen aktörler ve figüranlar değiş-

miştir. Tetikçileri ve bunlara sundukları olanakların niteliği ve çapları değişmiştir. Her ne kadar yine eski yöntemler ve amaçlar güdülyorsada, günün koşullarına uygun yeni yapılanmalara gitmek zorunda kaldıklarından, bunu yapıyorlar.

Ekonomik ve siyasal alanda kendisini tekrarlamaktan öte bir şey yapamayan bir sistem, ihtiyaç duyduğu insan tipini ve kişiliğini de yaratır/yetiştirir. Her egemen üretim tarzının kendi ideolojisini topluma egemen kılması bu alanda gereken cevabını/karşılığını bulur. Egemen ideoloji kendisini devam ettirecek, kuruyup kollayacak kapı kulları, kölelerini yaratır ve bunları her türlü olanağıyla besleyip büyütür. Bu kapıkulu veya kölelerinin bağlı oldukları kurumları çok çeşitli olmakla birlikte temelde iki tane-dir. Yasal olarak varolan silahlı kurumları ve her zaman için kullanıma hazır, yasal güçleriyle yapamadıklarını yaptıkları, yasal güçleri içinde yedek olarak arka planda tuttukları çeşitli adlarla örgütlenmiş çeteleridir. Ki bunu, genel kabul gören adıyla, kontrgerilla diye bilir tüm dünya halkları.

Yukarıya aktardığımız sözler ve sahiplerini bu genel gerçekliğin ışığında ele alıp değerlendirdiğimizde, bir yıldan bu yana hep tartışılan, ama pratik hiç bir adım atılmayan olayları ve gelişmeleri ancak doğru bir tarzda değerlendirebiliriz, çözümlenebiliriz. Aksi durumda olayları ve gelişmeleri sadece bugünle sınırlar, Susurluk'ta ortaya çıkan kişiler ve bağlı olanlar, bunların açıklanan ilişkileri, cinayetleri vb. vb. bağlanıp kalırız. Bu yüzeysellikte sıkışıp kalırız. Sorunların özünü kaçırıp, sonuçlarıyla ilgilenmeye başlarız. Devlette zaten bunu istiyor. Susurluk'ta ortaya serilen çirkef yüzünün daha fazla zarar görmemesi için, bilinmeyen saklı cinayetlerin, katliamların açığa çıkarması için mümkün olduğunca sahte belgeler ve bilgilerle ortalığı toz-dumana boğmaya çalışıyor. Kendisini aklayıp bütün olup bitenleri bir kaç tetikçisinin sırtına yıkmaya çalışıyor. Bu nedenle Susurluk öncesinin konuşulup tartışılması ve açığa çıkarılmasını isteyenlere saldırıyor, cezaevlerine tıkarak susturmaya çalışıyor... Çetebaşlarını/kontraların başlarını korumaya alıyor. Ama sıkıştığı ve üstünü kapatamayacağı pislikleri ortaya çıkınca bunları feda etmekten de kaçınmıyor. Feda edileceğini anlayan/gören tetikçi cellatlar ise fevran içinde bağırıp yakınmaya çalışıyor, sahiplenilmelerini istiyor. Bunlar olmadımı da tehditlerini savunuyorlar. Aynı yazının başında aktardığımız sözlerdeki gibi...

Sözlerin sahipleri, devletin kendilerine ihtiyaç duyduğu anlarda, devletin her türlü desteğine mazhar olmuş, kendilerini sınırlayan yasalardan muaf tutulmuş, yerine getirdikleri görevlerinden dolayı da el üstünde tutulmuş, armağanlara boğulmuşlardır. Her türlü yetkiyle donatılmış ve her türlü gayri-meşru işle uğraşmaları/örgütlemeleri serbest bırakılmıştır. Ki, bu işlerin hemen hepsi devlet adına ve devletin olanak ve araçları kullanılarak yapılmıştır. Bugün Susurluk'ta ortaya çıkan da bütün bunların sadece bir parçasıdır. Bunların bilinenlerin sadece bir kısmı olduğunu M. Yılmaz'ın kendisi "ben %20'sini, kamuoyu ise %5'ni biliyor" sözleriyle açıklıyor zaten. Bilinen %5'lik çirkeflik buyusa, geride kalan %95'lik cinayetlerin, katliamların, çürümüşlüklerin boyutundaki korkunçluğu kestirmek hiçe zor değil. Ne demişti M. Ağar, hatırlanır, "bin gizli operasyon yaptık..."

Bütün bunlar sadece bugüne özgü değil. Üzerinde yükseldikleri ve mirasını devam ettirdikleri Osmanlı'dan bu yana aynı pislikler, çürümüşlükler, çirkeflikler yaşanıyor/yapılıyor. Yukarıdaki sözlerin sahipleri olanlar, Osmanlı'dan devralınıp sürdürülen bu çirkef politikaları ürünlerdir. Farklı tarihlerde yaşamış olmalarına karşın, hepsine aynı sözleri söylettirir ve işte bu geleneğin kendisidir. Devletlerinin kendilerine vermiş olduğu pis-kirli görevlerini çekinmeden yerine getirmiş olmalarına rağmen, işleri bitince veya devlet sıkıştığında yaptıklarından dolayı yargılanmaları, kurban seçilmeleri, gözden çıkarılmaları ve hiç bir şey olmamışçasına davranılması zorlanıyor, bunu kabullenemiyorlar. Buna tepki gösterip, isyan ediyorlar. Her şeyin tek başına kendilerine fatura edilmesine sitemde bulunuyorlar. İhanete uğradıklarını düşünüyorlar. Bu vefasızlığa içerlenip, tehditler savunuyorlar, aynı "sanki bütün işlerde ben tek başıma mı idim?" veya "cinayetleri kendi başıma mı işledim?" sözlerindeki gibi. Eger yaptıkları birer suçsa, bu suçları tek başlarına ve kendi kafalarına göre değil, kendilerine devlet tarafından verilmiş bir görev olarak yaptıkları halde neden tek başlarına yargılandıklarını ve ceremesinin kendilerine ödetilmeye çalışıldığını kabul etmiyorlar, kendilerine görev verilerinde kendileriyle birlikte yargılanmaları gerektiğini söylüyorlar. Ve bu olmazsa, kendilerine sahip çıkılıp, bırakılmazsa, "daha üstüme varırlarsa, her şeyi olduğu gibi ortaya dökerim" ve "üstüme gelerseniz tek tek açıklarım" tehditlerine sarılmaktan başka kurtuluş yolunda görmediler. Dün, Osmanlı ve M. Kemal döneminde bu tehditleri yapanlar yargılanmaktan kurtarıldı, ama sonuçları pek de parlak olmadı. Gazeteci muhalif aydınları katleden Yakup Cemil'in, M. Kemal'in cellatlarından Yahya Kahya'nın, Topal Osman'ın ve diğerlerinin sonları ortadadır. Bu son tehditlerin ne kadar işe yarayacağı önümüzdeki süreçte yaşanacak gelişmelere bağlı olacaktır. Ancak Osmanlı'daki ve M. Kemal dönemindeki gibi olmayacağı da ortada. Çetelerin kendi aralarındaki hakimiyet dağlaşlarında T. Ağar'ın örneğinde olduğu gibi bir biçimde ortadan kaldırılabilecekleri kesin. Tabii devrimci örgütler daha önceden halkın, devrimin adaletini uygulamazlarsa.

Bugünü yeterince anlayabilmek ve kavrayabilmek için düne bakmak ve dünü kavramak gerekiyor. Hiç bir şeyin kendiliğinden ve birden bire olamayacağı gerçeğinden hareketle, bugünün temelini dün arayıp bulmak ve onu ortaya çıkarmak gerekiyor. Ancak bu, bugün olanın tıpa tıpa aynıysa dün de olduğu anlamında kaba biçimde anlaşılmalıdır. Dedik ki, olaylar nitelik olarak aynı, amaç aynı, sadece aktörler ve figüranları değişti. Kullanılan araçların çeşitliliğinin avantajı var. Bölgesel, yerel olmaktan çıkılıp, uluslararasılaşması bakımından çapı ve ilişkiler ağı genişlemiş, büyümüşdür. Farklılık bunlardan ibarettir. Ama bu genel bilmenin ötesine, arka planına inip bakmak gerekiyor. Olanaklarımız ve gücümüz ölçüsünde bunu yapmaya çalışacağız.

"OSMANLI'DA OYUN ÇOK!"

Osmanlı saraylarındaki taht kavgalarının kullandığı yöntem, ayak oyunları ve olayların çapı bugünküne göre daha dardır. Ancak bu kısa bir süreç içinde yaşanıp geçmediği için uzunca bir süreç, yüzyılları kapsayan bir zamanı kapsamı bakımından bugünkünden ayrıdır; bugünküne de deneyim sunmaktadır elbette. Ve bugüne uzanan tarihin alt kültürünü oluşturur. Yönetme mantığı ve yeteneği, yasalar ve temsil edilen sınıflara göre biçimlenip uygulandığından, bu süreçlerin birbirini takip etmelerinde şaşılacak, garipsenecek bir durumda yoktur. Bundan farklı bir yöntem veya uygulama olmuş olmasına şaşılmalı, garipsenmelidir aslında. Tabii, daha öncede belirttiğimiz, yaşanan tarihsel süreçlerden kaynaklanan zorunlu farklılıklar gözönünde bulundurulmalıdır.

Osmanlı saraylarındaki taht kavgalarının ve fethedilen ülkelerin halklarına, dini ve etnik liderlerine karşı başvurdukları çirkef yöntemlerin bir çoğu tarih kitaplarında yer alır. En çok başvurulan yön-

tem, ortadan kaldırmadır, kana boğmadır. Bunu hemen, tek çare olarak kullanmazlar elbette. Önceleri kimi vaatlerle, armağanlarla kandırılmaya çalışılır. Satın alınmazsa veya bu yöntem başarılı olmazsa, tehdit ve zindan, hedefteki kişinin toplum içindeki yeri ve gücüne bağlı olarak sürgünü de uygularlar. Ve kaçınılmaz sonuç, zindanda veya sürgün edilen yerde ya da evinde cellatlarına katlettiler. Osmanlı'nın taht kavgalarında, Kösem Sultan'ın 4. Murat'ı tahta oturtmak için büyük oğlunu boğdurduğu, bir çok sultanında aynı yöntemi uyguladığı herkesçe biliniyor. Yine tahtı ele geçirmek ve ele geçirdikten sonrada konum için padişahların kendi öz kardeşlerini zindanlara atıp çıldırttıkları veya boğdurup, kellesini uçurarak helayı savuşturdukları biliniyor. Aynı yöntemler padişahla yönetime atadığı sadrazamlar ve vezirleri arasında da sıkça kullanılır. Osmanlı tarihi boyunca sadrazamlığa getirilen 215 kişiden sadece 37 kişinin eceleyle öldüğünü, geri kalanlarınsa kendi aralarındaki iktidar kavgalarında kullanılan yöntemlere kurban gittiğini tarih kitapları bile inkar edemiyor. Kendi aralarındaki iktidar, taht kavgasında evlat, oğul, kardeş tanımayan/dinlemeyenlerin halka ve ayaklanan ülkelerin halklarına karşı ne türden ve hangi boyutta vahşeti uygulayacakları kestirilebilir. Bu o kadar da zor olmaz. Örneğin, Kürtlerin isyanlarını bastırmada başvurdukları katliamlar, halifeliliği tekeline alan sarayın Alevi mezhebini ortadan kaldırmak için uyguladığı yöntemler, diğer gayri-müslümlerin durumu ha keza... Sadece katletmekle veya canına kastetmekle kalmıyor, bütün taşınır ve taşınmaz zenginliklerine, mülklerine el koyup yağmalıyor. Üzerlerindeki ağır vergilerden-salmalardan bitap düşen yoksul topraksız köylülerin isyanlarını bastırmakta kullanılan yöntemler ve bu başkaldırıların önderliğini yapanlar hakkında yaydıkları iğrenç yalanlar ve ortadan kaldırma yöntemleri, bugünkilerden pek farklı değil.

Akıncı beyleri ya da sonradan oluşturdukları Yeniçeri ağalarıyla işgal ettikleri ülke halkları üzerinde estirdikleri terörün sınırı olmamıştır. Çapulculukları, yağmacılıkları hak olarak görülmüş, en sıradan askerinde bu şekilde davranması teşvik edilmiştir. Ki, Osmanlı'nın işgal alanlarında ilgilendiği en büyük şey, işgal edilen ülke kralının biriktirdiği servettir. Bu servetin ele geçirilip, saraya taşınması ve diğer geri kalanlarınsa devletin ve askerinin sorumlularından başlayarak bölüşülmesidir. Ülkeler soyulup açlığa sürüklenirken, toprakları da ellerinden alınıp kendi beğendikleri, kendilerine asker besleyecek, vergilerini düzenli olarak ödeyecek, ihtiyaç duyduklarında kendilerine her türlü desteği sunacak derebeylerine veriyor, köylüler üzerinde de ağır vergilerle tahakküm sürdürüyorlardı. Ve bunlar daha çok işgal bölgesindeki atanmış beyler ve paşaların kendi keyfi düşüncelerine göre oluyordu. Merkezi bir yasa zaten o süreçlerde sadece bir-iki Batı Avrupa ülkesinde vardı. Bütün ülkeler aynı Osmanlılar gibi işgal topraklarını/ülkelerini atadıkları temsilcileri aracılığıyla yönetmekteydiler.

Osmanlı'nın başvurduğu yöntemlerden biriside, din alimlerine (ulemalarına) al-dirdıkları 'katli vaciptir' kararlarıyla işlettikleri cinayetleri meşrulaştırmaları ve sorumluluğundan bu şekilde kurtulmalarıdır. Ki bu 'katli caiz'ler de genellikle halkların isyan bayrağını çeken önderleridirler. Bir Pir Sultan, bir Şeyh Bedrettin, bir Şah Kulu, Baba Zünun bunlara örnek tir.

Osmanlı'da, dünyadaki gelişmelere bağlı olarak süreç içerisinde devlet kurumlarını adım adım oluştururken, bu oluşturdukları da resmileştirmeye başlar. Polis teşkilatı, itfaiye teşkilatı, gizli emniyet teşkilatı vs. bunlardan birkaçıdır. Sultanlar, bu kurumlar oluşturulduktan sonra, artık ellerinde bulunan bu kurumlara göre planlar yapıyor ve uyguluyordu. Tahtlara geçişleri tahtları gasb etmeleri, tahtlardan uzaklaştırmaları da bu yeni oluşturulan kurumların güçleri dönüştürülerek ve bu kurumlar devreye sokularak hareket edilmeye başlandı. Halkın başvurduğu isyanlarda, tethedilen ülkelerin halklarının bağımsızlık taleplerinde oluşturulan bu kurumlar aracılığıyla bastırılıyordu. Balkan ülkelerinin yaşadıkları zulümler, yakılan ağıtlarla günümüze kadar taşınmıştır. Osmanlılarla ortak dine sahip ve yüzyıllarca birlikte yaşamış olmalarına rağmen, Arap ülke halkları Hristiyan dine sahip yabancı ülkelerin egemenliğini tercih edebiliyordu. Elbette bu tercihi koşullayan ekonomik ve siyasal nedenlerin belirleyiciliğidir. Bu belirleyicilik, Arap halklarının Osmanlıya olan tepkisini ve ayrılıp, kendi devletini kurması yönündeki çabasını ortadan kaldırmıyor. Arap halkları, Osmanlı'nın bir parçası, egemenliğindeki bir ülkesi olmaktansa, yüzyıllarca savaştıkları Fransa'nın, İngiltere'nin, İtalya'nın boyunduruğuna girip, Osmanlı zulmünden kurtulmayı amaçlıyordu. Bugün Türkiye Kürdistanı'nda yaşananlar düşün Osmanlı egemenliğindeki ülkelerde yaşananların daha teknolojik boyut kazanmış biçimidir. Arap halkları Halife diye tapıp, biat ettikleri Osmanlı sarayından uzaklaşmak, kurtulmak için niye bu kadar çaba sarfediyordu? Bu sorunun cevabı aslında kendi içinde saklıdır. Şöyleki, Halife diye tapıp, biat ettikleri saray ve sarayın kendi ülkelerini yönetmesi için gönderdiği yöneticilerin, dini temsilcilerin halkların elinde olanı almak için her türlü zoru uygulamasından, kendi menfaatlerini dini kisvelerle örtüp biçimlendirerek tüm İslam alemine maletmesinden ve bu nedenle yüzyıllar boyu diyar diyar gezdirip savaştırmalarına rağmen yapılan vurgunlardan, çapulardan, talanlardan kendilerine hiç bir payın verilmemesinden ve her türlü boyun eğişlerine rağmen, Osmanlı Yeniçeri beylerinin, akıncı beylerinin, paşalarının üzerlerinde estirdikleri/uyguladıkları zulümlerden bir an önce ne pahasına olursa olsun kurtulma arzusudur. Savaşla kovulmadığı yerlerde, halkın referandumlarla kovmasının başka bir anlamı olmaz.

Fazla uzağa gidip, tarihin derinliklerine dalmaya gerek kalmaması açısından, Osmanlı'nın yönetim tarzını, ayak oyunlarını en açık bir biçimde ortaya koyan Abdülhamit'in kendisinden bir örnek ve-

relim.

Abdülhamit, kardeşi 5. Murat'ı, Mithat Paşa komutasındaki askerlerin 1876 yılı Ağustos'unda düzenledikleri bir saray darbesi ile alaşağı eder ve tahta oturur. Ancak bir süre sonra, darbe yapıp kendisini tahta oturtan Mithat Paşa ve adamlarıyla anlaşmazlığa düşer. Bunların kendisine karşı da bir darbe gerçekleştirecekleri endişesiyle etrafındaki/buyruğundaki ulemalara hemen haklarında idam kararları aldırır. "Katli vaciptir" fetvası verilenlerden bir kısmının kellesi hemen uçurulur. Bir kısmı sürgüne gönderilir. Mithat Paşa ise, öyle hemen kellesi uçurulupta kurtulunacaklardan olmadıgından, bir süre unutturulmak istenmiştir. Hakkında verilen atla sürgüne gönderildiği propaganda edilerek sultanın "alıcenaplığı" gösterilmiştir. Ve Mithat Paşa Taife sürgüne gönderilir. Yapıldığı propagandalarla belli oranda etki sağlayan Abdülhamit, 1884 yılında, Mithat Paşa'yı adamlarına boğdurur.

Kendi kardeşine darbe düzenleyen ve düzenlettiği sadık adamlarına bunu yapan Abdülhamit, İttihat ve Terakki'cilere karşı da kendi gizli polis teşkilatını kurmaktan geri durmaz. Kendi denetimindeki hükümeti ve bakanlarını izlettirip, aleyhlerinde kışkırtmalar tezgahlatığı, komplolar tertiplettiği, suikastlar ve sabotajlar düzenlettiği gizli polisini, Türkiye veya yakınında bulunan kapıkullarından birisine değil, bir Almanı kurdurur, Kurduktuğu bu gizli polis teşkilatından kendisi ve birkaç yordakçası dışında kimse'nin haberi yoktur. Hükümeti bile bundan bihaberdir. Kendi insanına, kendi hükümetine ve bakanlarına karşı bir Almanı gizli polis teşkilatını kurdurmak ancak Osmanlıya yarışı bir yönetim tarzıdır. İşte bu niteliklerinden dolayıdır ki, yüzyılların deneyiminden süzülüp çıkan halk deyimleri bugüne kadar ulaşmış ve halada geçerliliğini koruyor ve kullanılıyor. Bunlardan en özölüsü "Osmanlıda oyun çok!" deyimidir. Ve bu deyim, Osmanlıyı tüm boyutuyla, tüm niteliğiyle gözler önüne seriyor.

Osmanlı sarayları böylede, yöneticileri çok mu farklı? Hiçte farklı değil. Osmanlı saraylarından görüp öğrendikleri ve aldıkları kültür bu yöneticilerin de her zaman kullandıkları yöntem olmuştur. Yönetmedeki yeteneklerinin göstergesi olmuştur. Örneğin, İttihat ve Terakki yönetimi.

İTTİHAT VE TERAKKİ YA DA KOMİTACILAR

İttihat ve Terakki yöneticilerinde saraylıların yönetmede kullandıkları tarzı, daha çeşitlendirerek ve yaygınlaştırarak kullanmakta oldukça ustaca davranmıştır. İktidarı almadan önceki dönemlerindeki örgütlenme ve faaliyetleri gizliydi. Bu örgütlenme ve faaliyetleri komiteler esasına göre şekillenmiş olduğundan, Osmanlı'nın polisine karşı kullandıkları gizlilik yönteminden deneyimliydiler. Bu deneyimlerini hükümetlerinde de kullandılar. Gerek muhaliflerini susturmak, gerek sarayı etkisizleştirmek ve gerekse ulusal hareketleri yoketmek vb. için komitacılık dönemlerinin deneyimlerinden bolca yararlandılar. Bolca da o eski yön-

temlerine başvurular.

Avrupa'daki kapitalist gelişmeye ayak uydurması bir yana, gelişen bu kapitalizme ayak direyen Osmanlı, kaçınılmaz olarak süreç içerisinde çeşitli anlaşmazlıklarla gelişen Avrupa kapitalizminin boyunduruğuna girmek zorunda kaldı. İçine düştüğü ekonomik ve siyasal çıkmazın neticesinde, egemenliğindeki ülkeleri yönetemez oldu. Gelişen kapitalizmin yeni pazarlara girip onları ellerine geçirmeleri için kullandıkları yerli işbirlikçisi burjuvalar ve toprak ağaları vasıtasıyla bağımsızlık hareketleri gelişmeye başlıyordu dünyanın bir çok bölgesinde. Kapitalizmin bu kendi arasındaki pazar kapma dalışında Osmanlı ve egemenliğindeki ülkelerde paylarına düşeni aldılar.

Dünyadaki bu gelişmelerden direkt etkilenen Osmanlı egemenliğindeki ülkelerde de de ardi ardına bağımsızlık hareketleri gelişmeye ve kimi kapitalist ülkelerin destekleriyle/yönlendirmeleriyle de bağımsızlıklarını kazanıp ayrılmaya başladılar. Balkanlardan Kafkasyaya, Magrip ülkelerinden Arap çöllerine kadar geniş bir alana yayılan isyanları eskisi gibi kanla bastırıp yoketmeye güç yetiremeyen Osmanlı, günden güne topraklarından oluyor, hakimiyet alanları daralarak gücünden düşüyordu. Bu durum zaten yaşamakta olduğu kendi iç çatışmalarını daha da derinleştirip kızıştırıyordu. Gelişmekte olan burjuvazinin muhalefeti yoksulluğun girdabında dönüp duran köylü kitlesinin duyduğu huzursuzluk, çeşitli milliyetlerin kendi talepleri uğruna tutuştuğu iç kavgalar ve o cephe-den bu cepheye koşan ve evlatlarını her gün cephelede kurban veren halkın tepkisini de arkasına alan İttihat ve Terakki'ciler, sarayında, kendi içinde tutuştuğu taht kavgasında sunduğu olanaklardan yararlanarak hükümetin başına geçerler. Bu "genc-burjuva" Jön-Türklerin hedefi; gayri-müslümlerin kullandıkları ticaret-sanayi işlerindeki haklardan müslümanlarında yararlanabilmesi önündeki engelleri ortadan kaldırmak, mevcut yönetim tarzının yerine anayasal bir yönetimi yerleştirmek, Osmanlı'nın kaybettiği toprakları yeniden kazanıp, Osmanlıyı o eski gücüne yeniden kavuşturmak, ülke içinde gelişmekte olan bağımsızlık hareketlerini bin bir türlü yalan ve ayak oyunları ile, eğer bunda başarılı olunmazsa kanla yoketmek, giderek temel ideolojileri niteliğini alan Turancılık ideolojilerine uygun olarak, Türk ırkının yaşadığı bütün alanları içine alan bir devleti kurmak vb. vb. idi. Ancak gelişen ve pazarların paylaşılması için tutuşacağı büyük savaşa göre kendisini hazırlayan emperyalistler, İttihatçıların bu düşlerini yerine getirmelerine izin vermez. Bu düşlerinin gerçekleştirilmesi için kendi iç durumlarında zaten yeteri oranda gelişmiş değildir. Bu düşlerini gerçekleştirebilecek ne ekonomik seviyeleri müsaittir ki, kendileri bir somurge durumunda-dırlar zaten- ne de toplumsal yapıları müsaittir. Kendilerini iktidara getiren Alman emperyalizmiyle birlikte hazırlanan savaşa göre kendi içinde de hazırlıklara girer ●

Emperyalizmin "kaplanları" ve kriz

Ekim ayının son haftasında tüm dünyada menkul kıymetler borsalarında endekslerin düşmesine, kısacası küresel bir mali krize tanık olduk. (Ki, halen de sürmektedir.) Esasında 1995'ten beri ABD ve Japonya başta olmak üzere emperyalist devletlerin ekonomisinde genel bir krizin yükselmekte olduğu biliniyor. Son yıllar, tüm emperyalist-kapitalist ülkelerde pazarın son derece daraldığı, işsizliğin had safhaya vardığı, açlığın ve yoksulluğun boyutlandığı bir süreç oldu. Dünya ekonomik krizinin emperyalist sistemde çok ciddi mali krizlerle pek çok emperyalist tekefi sarsması, sayısız şirketi iflasa sürüklemesi - son mali krizde olduğu gibi- sistemin iç dinamiklerinin doğal sonuçlarıdır. Sadece emperyalist Almanya'da bile işsizlik 4.290.000'e ulaşmış durumda. Birleşmiş Milletler Kalkınma ve Gelişme Konferansı'nın (UNCTAD) araştırmasına göre, 1965 yılında dünya nüfusunun en zengin %20'sinin ortalama geliri, en yoksul %20'sinin ortalama gelirinin 30 katyken, bu oran 1990 yılında 60 katına ulaşmıştır. Elbette bu uçurumun en derin olduğu ülkeler, Şili, Kolombiya, Meksika, Türkiye vb. yarı-sömürgelerdir.

Globalleşme, neo-liberalizm gibi emperyalist politikalarla "liberalleşme", "sanayileşme" adı altında yarı-sömürgelerin dahada koleleştirilmesi, kısa vadeli para giriş-çıkışlarının rant sağlayacağı ihracata dönük tam bağımlı imalatın (montajın) öngörüldüğü Tayland modeliyle gerçekleştirilmeye yönelindi. "Asya Kaplanları" diye tabir edilen Güney Kore, Endonezya, Malezya, Hong Kong, Singapur, Tayvan ve Tayland %8-9 büyümeye hızlarıyla emperyalizmin bekasının yeni mucizevi göstergeleri olarak sunuldu.

"Komünizm öldü" naraları paralelinde, emperyalist sistemin bekasının tescillendiği, Marksizmin iflas ettiği veya demode olduğu demagogileri, bu şişirilmiş yarı-sömürgeler olan kimi Asya ülkelerinin ekonomik "büyümeleri" ile ispat edilmeye çalışıldı. Bu ülke halklarının içinde bulunduğu durum bir yana, söz konusu "krizlerin olmadığı" ultra emperyalist sistemin sanayileşen ve sistemle bütünleşen mucize "Asya Kaplanları" balonu, bir kez daha emperyalist sisteme kaçınılmaz sonunu hatırlatarak patladı.

"Asya Kaplanları" alabildiğine ucuz işgücü, sanayiye düşük maliyetli kaynaklar sağlamanın ile ABD ve Japonya başta olmak üzere emperyalist devletler için cennet diye nitelenebilecek yarı-sömürgelerdir. Emperyalizm; bu gibi ülkeleri sürekli krediler, "yardımlar" vb. ile borçlandırmanın yanı sıra, doğrudan yatırımlarla buraları tekelin yan kuru-

luşları olarak çalıştırmayı tercih etmekte ve bu ülkelere dünya pazarna ihracata dönük, özellikle otomotiv ve kimi imalat sanayini kaydırmaktadır. Başka bir deyişle, "küreselleşme" ve "dünyanın ekonomik bütünleşmesi" başlıkları altında, imalatı da buralarda yaparak, pazar ihtiyacına cevap bulmaya çalışmakla kalmamakta, yeraltı ve yerüstü kaynaklarını azgınca sömürerek yarı-sömürge ülke halklarını tam olarak köleleştirmeyi hedeflemekte, bunu uygulamaktalar.

Bu yarı-sömürge ülkelerin en önemli özelliklerinden birisinin ucuz iş gücü olduğunu belirtmiştik. Artı-değer maksimizasyonunu ilke edinen emperyalist sistem açısından minimum maliyet sağlamak şarttır. Ki bu, söz konusu devletlerin politik ve ekonomik olarak tam bağımlı kılınmaları, sosyo-ekonomik yapılarıyla bağlantılı olarak son derece azgın politik baskılanma koşullarında halka hiç bir örgütlenme ve direnme imkanı tanınmaması, sendikaların ve grevlerin yasaklanması, kanla, zorla bastırılmasıyla mümkün olmaktadır. Sözün özü, yarı-sömürge ülkelerde halk iliklerine kadar sömürülmekte, işçi sınıfı yarı-feodal bağımlılık ilişkilerinde kölece çalıştırılmaktadır.

Emperyalizmin, tekrar eden ve sistemi sarsan ekonomik krizlerini erteleme için bir yolu olarak "bulduğu" bu yöntemle, yani ihracata dönük "sanayileştirilen" ve ulusal paraları dolara bağlı "kaplan" devletlerin, sistem açısından çözüm olmadığı ve ekonomik krizlerin kaçınılmazlığı, son mali krizde dahil çeşitli vesilelerle açığa çıkmıştır, çıkmaktadır.

Her şeyden önce "mali kriz" kavramı üzerinde biraz durmak istiyoruz. Genel olarak burjuvazinin halkları kandırmak için "bilim adamları" ve "ekonomistler" aracılığıyla medyada bolca yarattıkları yanılsamaların başında, "siyasi istikrarsızlığın, ekonomik ve mali istikrarsızlığa sebep olduğu" yargısı bulunmaktadır. Halkların emperyalist-kapitalist tahakküme, mevcut durumdan kaynaklı yaşam ve yönetilme tarzlarına tepki duyararak direnişler geliştirmesi, halk hareketliliklerinin ve devrimci hareketlerin yükselmesi kaçınılmazdır.

Nitekim tüm dünya genelinde kendiliğinden halk hareketlerinin alabildiğine arttığını ve devrimci dalganın hakim olduğunu görüyoruz. Politik iktidarların hükümetler aracılığıyla özellikle devrimci durumun sürekli olduğu yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde ekonomik kriz ve faturalarını halklara yüklemelerinin demagogik araçlarından biri olmuştur "siyasi istikrarsızlık var, para kaçıyor, ekonomik dengeler alt üst oluyor", "halk devletle bütünleşip fedakarlık yapmaz, siyasi istikrar sağlanmazsa, ekonomi daha da kötüye gidecek" vb.

söylemleri. Esasında daha kötüye giden sistemleridir; politik kriz, ekonomik krizin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkmakta ve diyalektik bir ilişki içerisinde derinleşmektedir.

Hakim sınıflar, kapitalist-emperyalist sistemin doğasından kaynaklanan ekonomik krizi, heleki yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin çarpık ekonomik durumunda emperyalist tahakkümle bu krizin sürekliliğini gizlemeye çalışmakla kalmıyor, halkı fedakarlık etmeye "toplumsal uzlaşma ve işbirliğine" çağırarak, sistemin çıkarlarını halkın çıkarları gibi gösterme aldatmacasıyla sahtekarlıklarını perçinliyorlar. Yine "mali kriz" konusunda da benzeri bir yaklaşımla kafalar bulandırılmaya çalışılıyor. Sanki mali krizin ekonomik krizle, sistemin tikanıklığıyla hiçbir ilgisi yokmuş, ekonomiden bağımsız "para oyunlarının" geçici bir spekülasyon durumuymuş gibi bir hava yaratmaya çalışıyorlar. Onlara göre; emperyalist sistem sağlam ve mükemmeldir, bu tür durumlar geçici ve "istisnai"dir, bir iki haddini bilmez spekülasyon, dünya borsalarını karıştırıp vurgunculuk yapmayı tercih ediyorlar, o yüzden oluyor, durum kısa sürede "düzelmıştır". Elbetteki bir tercih söz konusudur. Ama bu bireysel değildir. Sistemin, ekonomik kriz içerisinde olan ve yatırım alanı bulamayan sermayenin, doğası gereği kar elde etmek için spekülasyon ve vurguna yönelme tercihidir. Elbetteki bu durum krizi daha da derinleştirecektir.

Emperyalizm çağı, mali sermaye çağıdır. Mali sermaye, banka ve sanayi tekelinin içiçe geçmiş sermayesinden başka bir şey değildir. Mali oligarşi, hisse senetleri, bonolar, tahviller yoluyla kaynaşır ve bu para pazarı soyut, kapitalist-emperyalist altyapıdan bağımsız falan değildir. Borsaların, emperyalist ilişkilerin özünü bir biçimde gizleyerek, sadece bir sis perdesinin ardından yüzeysel görüntüler sunmasının temel sebebi, söz konusu ilişkilerin üretici sermaye ile bağının "soyutlanması" ve bu soyutluluğun paralelinde spekülasyon para ticareti araçları olarak üretici olmayan, üretim alanında kalıp yatırımlara dönüşmeyen sermaye ile kazançlar sağlayabilmesidir. Sürekli artan karlarla halkların kanı emilirken, üretici olmayan kazançlar tam da bu artan sömürden, enflasyondan, reel olmayan para pompalamalarından kaynaklanmaktadır.

Ekonomik krizler, sistemin doğasından kaynaklanmaktadır dedik. Dünya savaşları ile aşılıma çalışılan bunalımlar tıpkıdır. Yüksek üretim, pazarın daralması ve emperyalistlerin pazar dalışı bugüne kadar iki dünya savaşına ve sayısız bölgesel savaşa yol açmıştır. Pazar daralmaları ve kronik işsizlik, azami kar his-

terileri ve aşırı üretim temel özellikleri ile görülür. Bunu elbette zorunlu düşük kapasite kullanımı, ekonomik durgunluk izleyecektir. Örneğin; 1929-'33 ekonomik krizi, en derin aşırı üretim krizlerinden biriydi. Ve durgunluk dönemi ile takip edildi. 1937-'38 ekonomik krizi durgunluğun ardından belirli bir ekonomik canlanmadan sonra patladı. Geline aşamada, emperyalist sistemin 1929 krizi gibi krizlerden bir takım dersler çıkararak Dünya Bankası, IMF gibi kuruluşlarla dünya mali sistemini belirli bir koruma altına almaya çalıştığı doğrudur. Geçtiğimiz yıllarda Meksika'nın içine girdiği açmazın nasıl 50 milyar dolarlık bir "yardım" ile ertelendiği hatırlanacaktır. Ancak kriz tüm dünya ülkelerini birden etkilediğinde bu tür geçici "çözümler" emperyalizmi kurtarmaya yetmez. Son yaşanan mali krizle iyiden iyiye açığa çıkan ekonomik krizin somut ayrıntılarına bir göz atarak gelişmeleri anlamaya çalışalım.

1996 yılının ikinci yarısında krizin sinyalleri iyiden iyiye belirginleşmişti. ABD, içinde bulunduğu krizi, belirli para politikalarıyla aşmaya çalıştı. Bu, krizin sömürgelerin, yarı-sömürgelerin sırtından aşılma çabasıydı başka birşey ifade etmiyordu aslında. ABD'de menkul değerler halen yüksekti. Ve ABD faizleri yükselterek açıklarını kapamayı ve piyasadan likidite çekmeyi tercih etmedi. Bunun yerine doların spekülasyon değeri değerlendirilmesi ile nominal enflasyonu kontrol etmeye çalıştı. Elbette bu durum, Asya devletlerinin paralarında spekülasyon değeri kaybı olarak yansdı. Nitekim Asya ülkelerinde devalüasyonlar gündeme geldi, sanayi ve finans bilançoları da alabildiğine yıprandı. Ekonomik krizi derinleştirdi. Bu durum aktif likidasyonda zorunlu kıldı, çünkü kredilerin kurtarılması gereği doğmuştu. Menkul kıymet ve kıymetli metal piyasaları satışa geçti. Bu sadece Asya ülkelerinde değil tüm dünya ekonomisinde etkili oldu. Ekonomik durgunluğu krize çevirip derinleştiren, işsizliği daha da katmerleştiren bir etki yaptı. Esasında Japonya ekonomisi, 1990 yılından beri durgunluk yaşıyordu. 1987'de ABD'de New York borsasının çöküşü Japonya'ya yansımış ve bankaların kredileri batmıştı. Daha Mayıs ayında Tayland Baht'ı %18 değer kaybetti. Yine Hong Kong Doları değer kaybetti ve faizler %254'e fırladı. Hong Kong endeksinde %10.4 çöküş, 27 Ekim'de %5.8'lik düşüşle takip edildi.

Emperyalizm, daralan uluslararası pazarda kendisinin de ciddi bir ekonomik kriz içerisinde olmasının koşulladığı bir motivasyonla yarı-sömürgelerine sınırsız bir sömürü anlamına gelen ekonomik "reçeteler" dayattı. Emperyalist ülkelerde sermaye transferinde tikanıklık, dış ödeme açıkları ve büyüyen işsizlik,

üretim durgunluğu ve üretim maliyetlerinin yükselişi koşullarında, emperyalizm açısından kar kayıplarını gidermenin en iyi yolu; stratejik olmayan, tüketimci mallaarın montajını ve üretimini yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde ucuz emek gücü ve düşük maliyet politikalarıyla gerçekleştirmektir demiştik. 1970'li yılların ortalarından sonra bu durum emperyalizmin kronik politikası haline gelmiştir. Bu amaçla yarı-feodal ülkeler kamu harcamalarının kısıtlanması, reel ücretlerin düşürülmesi, iç talebin daraltılması vb. ekonomik politikaların dayatıldığı ve bu ülkelerin söz konusu malların ihracatına yönelik üretimini motive edildiği yıllar olmuştur bu yıllar. Tüm bunlar aynen Türkiye üzerinde de uygulandığından bizlere yabancı şeyler olmasa gerek. Bu tamamen emperyalizmin çıkarlarına uygundur. Çünkü bu tip ülkelerde emek gasbı sömürüsüyle yaratılan değerlerin emperyalist ülkelere aktarılması için, sosyal direnişleri şiddetle bastırmayı ongorüyordu.

Bilindiği üzere otomotiv ve imalat sana-

Bilindiği gibi Japonya'nın sanayisi hep tek yanlı ihracata dayalı olmuştur. Ve ABD'nin Japonya ile ticaretindeki bu dengesizlik iki ülke devletleri arasında hatırı sayılır sorunları gündemde tutmuştur. Japonya'nın ABD'ye pazar yollarının açılmasının tam da bu kriz sürecine denk gelmesi "ilginçtir." Mesele şu ki, Japonya'nın ABD ile ticaretindeki fazlanın bedelini ABD, hazine bonolarıyla ödüyordu. Bu, Japonya'nın kendi mallarını alması için ABD'ye borç para pompalaması demektir. "Asya Kaplanları"nın kimi yatırım malları ile ara maddeleri (kimisi üretim parçaları) Japonya'dan temin ettiği biliniyor. Ayrıca Japonya'nın bu ülkelerde çok büyük yatırımları var ve yüksek meblağlarda kredi vb. akıtmış durumda. Dolayısıyla bu devletler, Japonya'ya borçlarını ABD ile ticaretlerindeki fazla ile ödüyorlar. Ayrıca yine bu ülkelerde ABD yatırımları ve kredileri olduğu malum. Ortaya Japonya-ABD- "Asya Kaplanları" Japonya şeklinde bir para döngüsü çıkıyor. Ama bu sıradan bir döngü değil. Güneydoğu Asya ülkelerinden her geçişinde büyük

külatif para bu ülkelere kaçmıştır. Belirttiğimiz gibi Tayland'la başlayan bu durum, zincirleme reaksiyonlarla tüm Güneydoğu Asya ülkelerini sarsmıştır.

Bu süreçte Güneydoğu Asya ülkelerine yüksek miktarlarda kredi veren Japon bankalarının oldukça zor durumda kaldığı, hatta batan bir banka gerçekliği Japon ekonomisine etkileri gösteriyor. Durgunluk içerisinde olan Japon ekonomisinin borç krizine girmesi, Japon yeni'nin dolar karşısındaki değer kaybı ve bankacılıkta sarsıntılar... Bu durum, dış ticaret açığını bu yolla kapamaya çalışan ve hazine bonolarının yükselmesini bekleyen ABD'yi de tersinden etkilemekte gecikmedi. Keza Japonlar'da batık kredileri kurtarmak için ellerindeki hazine bonolarını satacak, satmak isteyeceklerdir. Son tahlilde kriz, Japonya'yı daha fazla olmak üzere, hem ABD'yi, hem Japonya'yı sardı. Ne varki her iki emperyalist devletin de bu krizin faturasını yine krizi körükledikleri ülkelere çıkartıyor olmasında şaşılacak bir şey yok.

Güney Kore, sürekli döviz satarak krizin kendisinde vurmasını önlemeye çalıştıysada, başaramadı. En son olarak Güney Kore'de de borsanın çöküşüyle birlikte IMF'den yardım talebi gündeme geldi. Neredeyse bir aydır devam eden krize rağmen Dünya Bankası'nın ilk günlerinden itibaren sürekli olarak "kriz bitti, aşıldı" söylemlerinin ciddiyetsizliğide böylece bir kez daha açığa çıktı. IMF ve Dünya Bankası'nın reçeteleri "yegane çözüm" olarak Güney Kore'ye de dayatılıyor elbette.

Tüm bu süreç boyunca krizin Türkiye'yi etkilemediği, Türkiye ile ilgisi olmadığı sürekli tekrar edilip, duruldu. Ancak Türkiye'de de borsada çöküşün yaşandığı, belirli bir miktar sıcak para kaçıdığı olduğu, paranın bono ve tahvil piyasalarına ve repoya, yarıya dövizde kaydığı bir gerçektir. Merkez Bankası piyasadan likitide çekerek ve döviz sunarak ancak burada kısıtlı ve sistemli yaparak zararları düşük tutmaya çalışıyordu. Keza ABD ve IMF görüşmeleri Türk devletinde temel gündemlerinden birini oluşturuyordu o süreçte. İlginçtir ki, diğerlerine çok benzer reçeteleri Türk devletine öneren IMF, Türkiye'de yeni bir Tayland rüyası görmeye devam ediyordu. Güneş Taner'in ABD'den gönderdiği mesajlar, Türkiye ile IMF'nin "Türkiye'de hiç denenmemiş bir ekonomik çözüm modeli" çalışmalarında yoğunlaştıklarını gösteriyordu. Bunun ne demek olduğu, deneyimlerden ve diğer ülkelerden de yukarıda sıraladığımız örneklerden anlaşılır sanıyoruz. **Kölelik.** Krizin Türkiye'deki yansımaları ve IMF ile görüşmeler aynı bir yazı konusu olduğu için ayrıntılarına girmeden geçiyoruz.

Sonuç olarak, emperyalizm ekonomik mali krizlerden yakasını kurtarmak bir yana gittikçe derinleşen krizlerle debeleniyor. Ancak her defasında bunların faturasını fazlasıyla esasen yarı-sömürge ülke halklarına ödetmekte vazgeçmesi değışına aykırı olur. Zaten '70'li yılların ortalarından beri sermaye fazlası sanayi yatırımlarına dönüştürülemez olmuş, emperyalizmin asalaklığı bu ekonomik kriz içerisinde çok daha fazla boyutlanarak süregelmiştir. Sistem, halkları daha da pervasızca sömürerek IMF, DB vb. "istikrar" paketleri ve "yardım"larla daha da köleleştirerek ömrünü uzatmaya çalışıyor. Halklara, tam bağımsızlık, halk demokrasisi ve sosyalizm için emperyalizme karşı savaşmak ve halk savaşlarını yükseltmekten başka bir alternatif yok. Nitekim, giderek artan halk hareketleri, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşları, bir bütün olarak yükselen devrimci dalga, devrimler için muazzam bir umut veriyor. Sömürge ve yarı-sömürge halklarının halk savaşlarının emperyalizme karşı zafeni kaçınılmazdır.

Yeterki Maoizm rehberliğinde yürütülen uzun süreli halk savaşlarında sebat edilsin. Evet, emperyalizm tüm çürümüşlüğüyle tanhın çöplüğüne atılmaya mahkumdur ●

yide "Asya Kaplanları"na kaydırılmıştır. Buralarda işbirlikçi usak hakim sınıflar devletin para ve maliye politikalarını düzenleyerek bir süre enflasyonu düşük tutmayı başardılar. Aslında bu, sanayiye çok düşük maliyetli kaynak sağlanması, ihracatçıları sürekli ve ucuz kredilerle teşvik, reel ücretlerin olabilen en düşük seviyede tutulması ve giderek azaltılması yoluyla mümkün oluyordu. Ama emperyalizme yetmez. Emperyalizm her zaman daha fazla sömürü, daha fazla kölelik ister ve reel iç dinamikleriyle gelişen sağlam bir sanayiye dayanmayan, esasında bir balon olan "Asya Kaplanları" rüyası çöktü. Yani bu ülkelere yine enflasyon-devalüasyon kısır döngüsü dayatılarak krizin faturası ülke halklarına yüklendi ki, başka türlü de emperyalizm açısından mümkün değildir.

Devalüasyonla ihracat artırılıp, dış ticaret açığı dengelenmeye çalışılsa da, ithalat bu tür devletler için zorunluluk olduğundan kısılamaz ve ithal malların ulusal para cinsinden değerleri arttırılmış olmakla kalır. Tam da bu noktada, ABD ile Japonya arasında keskinleşen çelişki üzerinde durmak gerekiyor.

meblağlarda rantla artan bir para döngüsü ve gerek ABD, gerek Japonya emperyalistlerine muazzam karlar sağlıyor. Evet, kurulmuş olan bu para döngüsü düzeni, söz konusu ülkelerin yeraltı ve yerüstü kaynaklarını talan ederek ABD ve Japonya'ya taşıyor. ABD ile Japonya'nın payları noktasında sürekli çelişki ve dalaş halinde olmaları da olağan. Burada tam asalak bir sermaye ve ciddi reel üretim dayanakları olduğu söylenemez.

En son yaşanan mali krizin, yani Tayland'la başlayıp Filipinler, Malezya, Endonezya ve Hong Kong ile devam eden krizin, nasıl Japonya'yı da son derece olumsuz etkilemekle kalmayıp ABD'deki dev tekellere dahi yansıdığını bu çerçevede anlamak mümkün. Bu kriz, bir bakıma söz konusu ülke hakim sınıflarının ve ABD ile Japon emperyalistlerinin "tatlı" döngüsünün kırılmasından başka bir şey değildir.

Ve gerek spekülasyonlar, gereksede ekonomik kriz, sistemin doğası gereğidir. Dolara endekslenmiş ulusal paraları olan bu ülkelerin, paraları spekülatif değer kaybına uğrayıp devalüasyonlara gidilirken elde edilen rantla birlikte spe-

IMF, ABD ve Japonya, hemen "yardımsızlığa" soyundular bile. Tayland'a ücret artışlarının sınırlandırılması, kamu açıklarının azaltılması için faizin yükseltilmesi, iç piyasaların yabancı sermayeye açılması için yasaların yeniden düzenlenmesi yani daha fazla kölelik şartlarıyla 17 milyar dolarlık kredi teklifi edildi.

Aynı şekilde bir kölelik paketi de bu süreçte parası (rupi) üçte bir oranında değer kaybeden ve 16 bankanın kapatıldığı Endonezya'ya önerildi. IMF tarafından. Buna göre, Endonezya'ya 10 milyar IMF tarafından, 4.5 milyar dolar Dünya Bankası tarafından, 3.5 milyar Asya Kalkınma Bankası tarafından, geri kalanı diğer ülkeler vb. tarafından olmak üzere 40 milyar dolarlık (toplam) bir pranga vurulması hedefleniyor. IMF, Endonezya'ya "yardımın" karşılığında, Endonezya'nın bankacılık sistemini değiştirmesini, vergilendirme sisteminde yeni bir yapılandırma kurmasını, gümrük vergilerini düşürmesini ve WTO (Dünya Ticaret Örgütü) ile bütünleşme yolunun açılması için ticaret duvarlarını kaldırmasını istiyor.

Tarihin Çarkını Döndürenler

KANLA YAZILAN TARİH SİLİNMEZ

● NAMLUNUN ÖNÜNE ATILMA CÜRETİ: SIRMA BOYOĞLU

BEDENİM YOLDAŞLARIMA SİPER OLSUN!..

Tarih 14 Eylül 1978, İstanbul-Tuzla. Bilirdi dağıtan faşist bir grup, kahvede kendilerine müdahale edenlere silahlı saldırıda bulunurlar. Müdahale edenler arasında TKP(ML) militanları Sırma ve Ali Rıza BOYOĞLU yoldaşları da vardır. Silahları Ali Rıza yoldaşa yönelir ve Sırma yoldaş önüne atılır namlunun, kurşunun hedefi olur...

14 Eylül 1978'de, gerçek yoldaşlık sıcaklığının gücü kazanıyordu tarihe. Bu gün Sırma yoldaşın pratiğiyle, yoldaşın düşman kurşunlarından korumak için kendisini feda edışıyle ve düşman kurşunlarına hedef olup ölüm-süzleşmesiyle somutlanıyordu. Böyle bir cürete ilk kez sahne oluyordu tarihimiz. Komünist bilimin verdiği bir cüretti bu. Bundandır ki bu fedakarlığın şerbetinden içmeyi ilke edindi TKP(ML) savaşçıları. Bu tarihi miras, gerek kadio ve üyeler açısından olsun, gerek sempatisan ve savaşçıları, gerekse de binlerce yıldır türlü sömürüler altında inim inim inatlı emekçi kadınlar açısından olsun son derece öğretici bir niteliğe sahiptir. Bu miras, Rayber ve adamlarının saldırısı esnasında kendisini Alişer'e siper eden Zariye'nin ve halkın bağrındaki ölümüne isyan gücünün komünist bilinçle yörgünler olarak yaşatılmasıdır.

Her birimizin bu ruhtan demlenmesi, gerektiğinde canımızı feda etmekten, bedenimizi siper yapmaktan çekinmeyeceğimiz sınıf bilincine ve yoldaşlık kavrayışına erişmemiz andımız olmalıdır... Kimi zavallılar ve kendini bilmezler, Sırma yoldaşın bu onurlu davranışını "boş" bir kahramanlık olarak değerlendirebilirler. Fakat, ancak okyanusta bir damla

olabilme alçak gönüllüğüyle yoldaşlarının yaşamını kendininkinden üstün tutabilenler bir okyanus enginliğini ve maviliğini bünyelerinde barındırmayı başarabilenlerdir. Kimileri de yoldaş sıcaklığının neler kadir olabileceğini kavrayarak çabası yerine, Sırma yoldaşın fedakar ruhunu, teodal yaklaşımlara, "kan bağı olan ağabeyini kurtarma"ya indirgeyebilirler. Bu türden sığ yaklaşımlar ve meselerin içini boşaltma çabaları olacaktır elbette. Bu subjektivizmi kırmamızın yolu ise, yine Sırma yoldaşın bir bütün partili pratiğini görüp kavrayabilmekten geçer. Bu değerli görüş bünyesinde yaşayan nice TKP(ML) savaşçıları, bu tarihi miras pratiğinde yükselterek gerçekleştirmişlerdir. En son ve en yakın tarihleki örneği ölümü küçülterek yenen Ölüm Orucu savaşçılarımız değil midir? İşte Aygün yoldaş, Ali yoldaş, Hayati yoldaş ve diğer dokuz Ölüm Orucu ve Süresiz Açlık Grevi direnişçisi, bir değil binlerce savaş esirinin önüne siper etmişlerdi bedenlerini.

Sınıf mücadelesinde, aynı saflarda, irade ve eylem birliği içerisinde omuz omuza dövüşen, ortak düşmana karşı sınıf bilinçli savaşım içerisinde, ortak bir ruhi şekillenişle kanlarını-canlarını birbirlerine bağlayan, birlikte savaşan ve ölüm çemberlerinden birlikte geçen, birlikte ölüme ve düşmana meydan okuyan yoldaşların birbirlerine karşı duyula-

cekleri hisleri sözcüklere sığdırabilmek mümkün müdür acaba? Bütünleşmiştir bu insanlar, biz olabilmeyi öğrenmişlerdir herşeyden önce. Her biri, yoldaşının bayrağını ve silahını devralmakla kalmayıp, daha yükselere taşıyacağını bilinçli güveni içerisinde. İnsan-

ğın birbirlerine yabancılaşmasının, mevcut sömürü ve zulüm düzeninin bireyci, bencil insan tiplemesinin, bu denli aşılabileceği bir başka insanı ilişki olabilir mi? Komünistler birbirleriyle ilişkilerinde geleceğin çıkarsız en güzel insanı ilişkilerinin örneklerini yaşatırlar.

Onlar, dava arkadaşı, omuzdaş, yoldaşlardır. Hangi sınıf kökenine, hangi milliyete, hangi aileye, aşirete vs. mensup olurlarsa olsunlar, onları birbirlerine kenetleyen, ezenin/ezilenin, sömürünün olmadığı, en insanı, çıkarsız ilişkilerin hakim olduğu altın çağ dünyasına duydukları özlemdir. Bu özlemin gerçekçi, bilimsel ve somut ifadesi ve iradi olarak gerçekleştirilmesinin yolu olan ideolojik, siyasi birliktir. Bunun bir diğer adı Maoist parti ruhu, sınıf bilinci, yoldaşlık kavrayışdır. Yoldaşlar arası sevgi, saygı, fedakarlık duygularının özündedir, bu ortak ruhi şekilleniş, siyasi ve ideolojik bütünlük. Maoist bilinç vardır.

Amacı, sınıfsız, sömürsüz ve sınırsız bir dünya yaratmaktır bir komünistin. Altın çağ dünyasını kurmak için çevi-

rir tarihin tekerleğini, binlerce yıllık cileye son vermektir amacı. İnsanların ağız dolusu gülebilmesi, doğacak çocukların doyumsuz günler görebilmesi, insanca yaşayıp, yeteneğince üretip, ihtiyacınca edinebilmesi...

Bir düşünün, üzerine yağın kurşuna hiç tereddüt etmeden göğüs gerebileni, bir düşünün, en son sırtında taşıırken, sıcak nefesini hissedemediği yoldaşıyla birlikte ölüp ve bütün ağırlaşmasına rağmen "öldü" diyemeyerek onu sırtından indiremeyen Önder Cüneyt Kahraman'ı... Bir düşünün, zindanda ölümle nişanırken yoldaşlarına sıcak gülümseyişini amaçlayan eden Aygün'ü, komutan Deniz'i... İşte tüm bunlar tek bir yürek ve tek bir yumruk olabilmenin, ortak sevdanın bütünlüğüdür. Bu yüce duyguya erişebilmek, Maoizmi lafta değil, bilinçte, yürekte ve pratikte yaşamakla, kavgayı, savaş iliklerine dek hücre hücre yaşayıp hissetmekle mümkündür. Ve ancak bunu başarabilenler erişir o onurlu duruşa. MLM'yi dışlarının arasında sakız gibi çiğnemek değil bu. Öyleleri, halk için "günahlarını bile vermezler." Düşmansa hiç anırmaz/anlayamaz bu cüretin, bu gücün nereden geldiğini, şaşkınlık ve korku denizinde boğulur kalır.

Sırma yoldaşın açtığı siper olma gelenegi ile demlenen yüzlerce şehidimiz tarihe özverinin, feda ruhunun ve cüretin sembolleri olarak geçmişlerdir. Bu gelenek sürüyor ve sürecektir. Binlerce yıllık "ben" olgusu, özel mülkiyetle birlikte tarihin çöplüğüne atılana dek Sırmalar çoğalacak ve savaşacaktır. Yakın bireyci bencilliği ve küllerini özverinin rüzgarlarıyla savurun, Sırma'lardan öğrenin... ●

MUSTAFA KAYA

NURETTİN TOPUZ

MUSTAFA AKSAKAL

ARALIK AYI ŞEHİTLERİ

Ali Yılmaz, Mustafa Şişman 24 Aralık 1978 tarihinde İstanbul'da bomba yapımı sırasında yaralı yakalanıp işkenceye, Ali Kepez 23 Aralık 1979 tarihinde Almanya'da, Sedat Özkaraadağ 27 Aralık 1980 tarihinde Adana Esir Kampı'nda işkenceye, Nurettin Topuz, Mustafa Akgün, Mustafa Aksakal 31 Aralık 1994 tarihinde Almanya'da kamu-laştırma eylemi sırasında bir MİT elemanı tarafından, Mustafa Kaya 31 Aralık tarihinde Bursa Esir Kampı'nda tedavisi engellendiği için, bedenlerini toprağa, mücadelelerini halklara armağan ederek ölümsüzleştiler.

Acele Etme

*Dur acele etme
Karşında pişkince sırtma
Sen öyle bir düşmana çattı ki...!
Bu düşman
Canla, kanla yoğrulmuş
Örs ile çekic arasında şekil almış
Cehennem sıcaklığında suyu verilmiş
Doğmamış çocuğun hakkı var.*

*Yüreğin hoplamasın
Hoplayıp parçalanmasın
Süzüldükçe süzülüyor
Perde perde yüzün
Sırt bulmuşken fırsatını
İnancına çarptın
Gerisini sen düşün
Son gülen ben olacağım.*

ALİ KEPEZ

MUSTAFA AKGÜN

SEDAT ÖZKARADAĞ

MUSTAFA ŞİŞMAN

ALİ YILMAZ

Çeşitli Milliyetlerden Emekçi Halkımız!

Açıklama:

Elimize posta kanalıyla ulaşan TKP(ML)-TİKKO Karadeniz Bölge Komutanlığı imzalı, 25 Kasım 1997 tarihli bildiriyi haber değeri taşıdığı için siz okurlarımıza olduğu gibi sunuyoruz.

Hepinizin bildiği gibi partimiz TKP(ML)'nin 1990 yılında başlattığı Karadeniz faaliyetleri dönem dönem aksamlara rağmen bugüne kadar devam etti. En son 1994 yılında çeşitli nedenlerden ötürü tasfiye olan Karadeniz bölgesindeki gerilla faaliyetimizin, düşmanın partimize karşı giriştiği içten ve dıştan bütün yönelimlerine karşı bu yıl tekrar yeniden başlamasıyla birlikte hakim sınıfların paçaları tıfıladı.

"TKP(ML) komplanın Karadeniz'e taşıdı", "Karadeniz de terör giderek tırmanıyor" vb. söylemleri, hakim sınıfların ne denli korktuğunun açıkça ifadesiydi. Evet bölgede gerilla faaliyetimizin yeniden başlamasının ardından bir avuç komprador-burjuvazi ve büyük toprak ağaları, sezonun başından bugüne kadar durmaksızın bölgeye yeni yeni kolluk gücü aktardı. Bütün olanaklarını seferber eden hakim sınıflar, alanımızda hergün bölgesel operasyonlar düzenlemekle beraber, gerillanın kitle ile varolan ilişkilerini koparmak, zorla veya çeşitli yöntemlerle kitle içinde işbirlikçi ağı oluşturmak ve köylüleri koruculaştırmak amacıyla bir çok köye-konuşlandırılan kolluk güçlerini hala köylerde tutuyorlar.

Her gün bir yığın yoksul köyü: **"gerillaya yardım ediyor"** bahanesiyle alınıp götürülerek işkencelere tabi tutuluyor. Göçe zorlanma, yayla yasakları, köylerde belli saatlerden sonra dışarı çıkma yasakları vb. uygulamalar giderek boyutlanıyor. Düşmanın bu uygulamalarına karşı partimiz TKP(ML) önderliğinde savaşan halk ordumuz TİKKO gerillaları, mücadeleyi boyutlandırmak ve daha geniş alanlara yaymak, dolayısıyla komünist önder Baba Erdoğan yoldaşın dediği gibi **"Bir Dersim Yetmez, Hedef Bin Dersim Olmalıdır"** şiarıyla düşmanın hevesini kursağında bırakmak için bölgedeki faaliyetlerini daha bir yoğunlaştı-

arak sürdürüyor.

Birincisi; 18 Eylül 1997 tarihinde Tokat merkezindeki Yaylacık dağı alanına bir yığın güçle düzenlenen operasyonlarda gündüz saat 11:00'da halk ordumuz TİKKO gerillalarıyla düşman güçleri arasında bir çatışma yaşandı. Çatışma; bir gerilla biriminin gündüz yolda seyir halindeyken düşman güçleriyle karşılaşması sonucu meydana geldi. Kısa süren ani karşılaşma ve temasın sonra gerilla birimimiz düşmanın bu yönelimini başa çıkararak kayıp vermeden başarılı bir şekilde geri çekildi.

İkincisi; 17 Kasım 1997 tarihinde Tokat merkez Bozatalan Köyü yakınlarında ordumuz TİKKO gerillaları tarafından, operasyona çıkan düşman güçlerine saat 12:30 sularında bir saldırı düzenlendi. Saldırıda düşman güçleri 3 ölü, 3 yaralı verdi. Saldırı esnasında bölgeye helikopterlerle bir yığın güç aktarıldı ve operasyon düzenlendi. Saldırıdan sonra gerilla birliğimiz kayıp vermeden geri çekildi. Fakat yine düşman her zamanki gibi alışagelmis yöntemleriyle kayıplarını gizlemiş ve olayı çarpıtarak 3 yaralı diye bildirmiştir.

Halk ordumuz TİKKO gerillalarının düşmana karşı düzenlediği bu saldırı, 22 Kasım 1986'da Dersim'in Ovacık İlçesi Hürmek mezrasında şehit düşen partimizin değerli kâhroları İbrahim Polat, Zeki Uygun, Rıza Sökmen, Hüseyin Tosun, Ünal Küçükbayrak, Kemal Yılmaz, Ali Rıza Boyoğlu, partimizin iletici sempatizanları Kamile Öztürk ve İsmail Doğan yoldaşların ölüm yıldönümlerine denk düşmesi dolayısıyla büyük anlam taşıırken, diğer taraftan partimiz TKP(ML)'nin faaliyetlerini daha da boyutlandıracağını ve yaygınlaştıracacağını müjdesini taşımaktadır.

-Karadeniz Kızıl Deniz Olacak!

-Yaşasın Halk Savaşı!

-Yaşasın Partimiz TKP(ML), Ordumuz TİKKO, Kızıl Gençlik Örgütümüz TMLGB!

TKP(ML)-TİKKO Karadeniz Bölge Komutanlığı

25 Kasım 1997

